

CONCEPT Notulen Statenvergadering van 19 december 2022

INHOUDSOPGAVE

Notulen 19 december 2022

	Presentielijst	Pagina 4
13	Heropening en mededelingen voorzitter	Pagina 6
14	BEHANDELSTUKKEN	Pagina 6
14.1	Verzoek tot interpellatie Maaslijn	Pagina 6
14.2	G-22-039 GEWIJZIGD Statenvoorstel Brightlands Campus Greenport Venlo - visie en inzet tot 2030	Pagina 28
15	Moties vreemd aan de orde van de dag	Pagina 34
16	Sluiting	Pagina 53

**Presentielijst van de leden van Provinciale Staten van Limburg voor de vergadering van
19 december 2022**

Voorzitter

Roemer, E.G.M.

Statengriffier

Pregled, mr. A.O.J.

Leden

Partij

Aanwezig

Absil, mevrouw drs. M.G.J.A.C.
Baneke, P.D.
Bastiaans, L.H.
Berghorst, mevrouw mr. A.
Bijnen, H.M. van
Bosch, M.Th.
Burllet, R.J.H.
Caldenberg, M. van
Claassen, drs. R.A.B.
Depondt-Olivers, mevrouw M.L.H.
Driessen, R.B.
Ernst, R.A.M.M.
Frische, drs. G.H.C.
Heldens, ing. T.M.
Ijpelaar, W.A.J.
Jenneskens, MA, mevrouw M.T.P.
Jetten, mevrouw T.G.M.
Jiménez Hastenrath, mevrouw C.L.
Koopman M SEN, mevrouw S.N.
Kuntzelaers, J.J.M.
Linden, H.M.V. van der
Lodewijks, drs. A.J.V.C.
Loomans, ir. P.J.M.
Megens, B.J.M.H.
Mertens, mevrouw mr. K.G.M.
Meziani, A.
Nijskens, H.L.M.
Palmen, BBA, mevrouw E.C.C.
Plusquin, mevrouw P.S.M.L.
Reuser, J.A.A.M.
Schuuring, mevrouw E.A.
Tegels, R.J.J.
Vaessen, L.A.P.
Valk, MCDM, ing. R.E. van der
Vincken, drs. N.J.H.M.
Voncken-Janssen, mevrouw ing. I.D.A.M.
Werrij-Wetzels, LLM, mevrouw M.
Westen, bc, O.D.
Westhoff, ir. R.J.H.
Wolters Gregório, J.

CDA
GroenLinks
VVD
PvdA
PVV
PVV
JA21
SP
PVV
CDA
Forum voor Democratie
PVV
CDA
VVD
CDA
D66
GroenLinks
PVV
VVD
PvdA
LOKAAL-LIMBURG
VVD
Partij voor de Dieren
PVV
GroenLinks
CDA
VVD
Fractie Palmen
Partij voor de Dieren
JA21
PvdA
CDA
D66
SP
JA21
CDA
CDA
GroenLinks
Fractie Westhoff
SP

Afwezig

Claessens-Schepers, mevrouw Y.M.
Fischer-Otten, mevrouw A.M.J.N.
Franssen, R.J.H.
Hermans, L.J.
Smeets, B.B.P.M.

SP
50PLUS
LOKAAL-LIMBURG
PVV
JA21

Thewissen, drs. M.W.
Wageningen, ir. J. van

JA21
D66

Het college van Gedeputeerde Staten

Gaans-Gijbels, M.W.A. van
Gabriëls, G.J.W.
Roest, A.G.M.
Satijn, S.H.M.
Toorenborg, mevrouw M.M. van

Afwezig:

Roefs, mevrouw C.W.J.M.

Overige aanwezigen

-

Notulist

Het Notuleercentrum

13 Heropening en mededelingen voorzitter

De voorzitter: Ik heropen de vergadering. Aan de orde nog een paar punten, waar we de eerdere dagen niet aan toekwamen. Allereerst het verzoek tot interpellatie over de Maaslijn. Daarna spreken we nog even kort over het Statenvoorstel Brightlands Campus en ik hoor graag van u hoe we dat gaan doen zo dadelijk. En vervolgens hebben we vijf moties vreemd aan de orde van de dag. En dan komen we bij de sluiting. Allereerst open ik met het verzoek tot interpellatie. U kent inmiddels alle spelregels daarover. En voor de inleiding en voor de vragen van de drie indieners heb ik begrepen dat mevrouw Berghorst daar de vragen over gaat stellen. Daarna zal vanuit het college de Gedeputeerde beantwoorden en daarna kijken we wel wat er nog steeds openstaat aan restant van vragen. Mevrouw Berghorst, aan u zo dadelijk het woord.

14 BEHANDELSTUKKEN

14.1 Verzoek tot interpellatie Maaslijn

De voorzitter: Allereerst open ik met het verzoek tot interpellatie. U kent inmiddels alle spelregels daarover. En voor de inleiding en voor de vragen van de drie indieners heb ik begrepen dat mevrouw Berghorst daar de vragen over gaat stellen. Daarna zal vanuit het college de Gedeputeerde beantwoorden en daarna kijken we wel wat er nog openstaat aan restant van vragen. Mevrouw Berghorst, aan u zo dadelijk het woord.

Mevrouw Berghorst (PvdA): Goh, dat is lang geleden, dat we hier waren met elkaar. Voorzitter, op 12 november 2021 stelde Provinciale Staten het PIP voor de Maaslijn vast. Ik weet nog dat ik die dag opgetogen was: een groot financieel probleem is opgelost en het PIP werd vastgesteld en we hadden met het Rijk een goede kostenverdeling gemaakt. Eindelijk zouden we een grote stap kunnen zetten in de realisatie van de Maaslijn. Voorzitter, die vreugde was van korte duur. Nog geen maand later, op 16 december 2021, werden wij geïnformeerd dat de tijdsplanning van het Maaslijnproject erg krap was. Dat sluimerde al eerder rond; de Gedeputeerde verzekerde ons toen dat het chefsache was bij ProRail. De directeur van ProRail kwam ons daar ook nog persoonlijk over bijpraten. De boodschap was: we gaan samen mitigerende maatregelen treffen om dit project binnen planning te houden. Eerlijk gezegd, voorzitter, ik vond dat best hoopvol. Maar de realiteit was anders. Want terwijl wij met mitigerende maatregelen het project binnen de planning proberen te houden, ziet ProRail de risico's eigenlijk alleen maar toenemen. In een brief aan de Tweede Kamer schrijft de Staatssecretaris: de conclusie van ProRail is dat de kleinste tegenvaller tot vertraging leidt en dat daarmee de kans zeer klein is dat de planning overeind blijft. En toch wordt er besloten om over te gaan tot aanbesteding. Alle bedrijven die aan het Nederlandse spoor mogen werken, tonen interesse. En dan, voorzitter, breekt de oorlog in Oekraïne uit en dat heeft grote gevolgen. In de eerste plaats natuurlijk voor de inwoners van Oekraïne, maar ook de wereldwijde economie staat op z'n kop. Dat heeft dus gevolgen voor de aanbesteding van de Maaslijn. En hoe wordt de Provincie Limburg daarover geïnformeerd, voorzitter? Middels een persbericht. Geen door IenW of ProRail geïnitieerd spoedoverleg, geen persoonlijk telefoontje van de chef van ProRail of van de Staatssecretaris. Nee, Limburg moet zelf om een overleg vragen om de impact van de oorlog in Oekraïne te bespreken, omdat ze dat gelezen hebben in een persbericht. Het zou mij enorm frustreren, voorzitter, en ik zou daar graag een reflectie van GS op hebben. Inmiddels weten we dat het stoppen met de aanbesteding grote gevolgen heeft voor de realisatie van het project. Minimaal drie jaar vertraging, voorzitter, en u weet: tijd is geld en als het om infrastructuur gaat, veel geld. Projectkosten zullen oplopen en Limburg zal opnieuw diep in de buidel moeten tasten voor de schadevergoeding aan Arriva. Maar het ergste is, voorzitter, dat iedere dag ruim 20.000 reizigers hinder en overlast ervaren van deze verouderde treinverbinding. Voor de PvdA staat nut en noodzaak van de Maaslijn daarom niet ter discussie. De Maaslijn behoort tot de basisinfrastructuur van Limburg en we willen daar ook best een financiële bijdrage aan leveren. Maar we moeten ons wel kritisch de vraag stellen of we hier niet een verantwoordelijkheid nemen die eigenlijk gewoon bij de rijksoverheid hoort te liggen. Infrastructuur is en blijft eigendom van het Rijk. Tot de decentralisatie in 2006 is er door het Rijk en de NS nauwelijks in dit spoorlijntje geïnvesteerd. De realiteit is dat de plannen voor de opwaardering van de

Maaslijn er al in de jaren '90 waren, lang voordat Limburg de lijn kreeg, maar dat ze nooit zijn doorgezet. Waarom niet? Omdat NS niet wilde investeren in een verlieslatende lijn en omdat de rijksoverheid dat wel prima vond. En Limburg kan het oplossen. Voorzitter, met die geschiedenis in het achterhoofd is het extra wrang om te constateren dat van de 7,5 miljard aan MIRT-gelden dit jaar 4,1 miljard landt in de metropoolregio Amsterdam, terwijl wij in Limburg grotendeels onze eigen broek moeten ophouden als het om spoorverbindingen gaat. Voorzitter, ik kom tot onze vragen. Op welke manier werkt u op dit moment samen met IenW en ProRail om de problemen op de Maaslijn zo spoedig mogelijk op te lossen? Bent u tevreden over die samenwerking? Had het stoppen van de aanbesteding voorkomen kunnen worden als we geen vertraging hadden opgelopen door de fouten aan de zijde van ProRail in 2018? Een van de redenen tot vertraging is de 80-weekse buitendienststelling. U schrijft in uw antwoorden op onze interpellatievragen dat de Stuurgroep Derde Spoor aanbevelingen heeft gedaan om de effecten van die 80-weekse te mitigeren. Om welke aanbevelingen gaat het en worden die serieus opgepakt en overgenomen? De Maaslijn was al gedateerd toen de lijn werd gedecentraliseerd. Er was immers niet in geïnvesteerd. Hebben wij bij die decentralisatie ook middelen gekregen van de rijksoverheid om de lijn op te waarderen? En tot slot, vindt u dat Limburg eerlijk bediend wordt als het gaat om de MIRT-gelden? Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Berghorst. Eerst de beantwoording van het College. Daar zijn ook geen vragen mogelijk. En dan heb ik één termijn voor uw Staten om het debat aan te gaan. De Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Gaans-Gijbels: Dank je wel, voorzitter. Dank je wel, mevrouw Berghorst, en ook mijnheer Ijpelaar voor dit debat. Beste collega's, want zo zie ik ons hier wel vandaag. En ook meer fracties, excuus. Elektrificatie en verdubbeling van de Maaslijn, een project waar wij volgens mij allemaal van hadden gewild dat deze allang gerealiseerd zou zijn. Voor de tienduizenden studenten, forenzen, reizigers, Limburgers, maar ook Brabanders en Gelderlanders, die gebruikmaken van deze lijn. Inmiddels is de oplevering, waarover het college u reeds geïnformeerd heeft in de meest recente mededeling, opgeschoven, maar wel vastgesteld, op 2027. Daar baal ik enorm van. In het belang van onze Limburgse reizigers is elektrificatie en verdubbeling van de Maaslijn noodzakelijk. Voor een schone, duurzame, en bovendien betrouwbare en voorspoedige reis. Alternatieven, zoals wij die eerder met elkaar gewisseld hebben, zijn er wat GS betreft dan ook niet. Ontwikkelingen als gevolg van de oorlog in Oekraïne, eerder vastgestelde plannings en de lange geschiedenis van het dossier maken dat wij nu staan waar we staan. Dat zijn factoren waar wij als Provincie niet voor verantwoordelijk zijn, maar wel voor aan de lat staan om deze te dragen. Onterecht, en de Staatssecretaris van IenW benadrukte dit zelf ook al vorige week in de Tweede Kamer bij een commissiedebat spoor, waarin zij ook erkende dat de spankracht van de regio bereikt is. Maar we moeten wel als Limburg mede aan het stuur blijven staan. Zonder sturing en structuur is er geen verbondenheid. En die is, gelet op alle ontwikkelingen waar het Rijk voor aan de lat staat, maar ook voor onze eigen OV-concessie, wel bijzonder belangrijk. Datzelfde geldt ook voor de inzet op Europees niveau. Daar is de Maaslijn inmiddels onderdeel van het Transeuropean Network for Transport, het TEN-T-netwerk. Voorzitter, uw Staten hebben mij voor aanvang van het debat een aantal vragen gesteld. Die zijn ook reeds schriftelijk beantwoord, maar we gaan daar nu wat dieper op in. De eerste vraag van mevrouw Berghorst was min of meer: kunnen we een beeld schetsen hoe wij met IenW in de Stuurgroep zitten en hoe wij die samenwerking ervaren. Zoals gezegd, wij zijn gezamenlijk opdrachtgevers, dankzij de bestuursovereenkomst die vlak voordat dit college aantrad, is gesloten. Daardoor zijn wij volwaardig opdrachtgever met IenW en is de balans tussen het ministerie en de Provincie min of meer gelijkwaardig en zitten wij samen met ProRail als opdrachtnemer in de Stuurgroep. Als u mij in alle eerlijkheid vraagt: hoe vindt u dat dat gaat, dan kan ik best wel zeggen dat er in een goede, maar ook soms stevige sfeer, gesproken wordt. In alle openheid en in alle striktheid. Dat heeft ermee te maken dat, omdat zowel IenW als de Provincie met een enorme bijdrage in het project zitten, ons er alles aan gelegen is om het project zo snel mogelijk tot uitvoer te brengen. Wat dat betreft zie ik ook dat door de bestuursovereenkomst die druk op ProRail veel beter ... Of niet de druk, maar laat ik het zo zeggen: de opdrachtgever-opdrachtnemer-relatie is veel beter in balans gebracht. ProRail is inderdaad wakker geschut door een interne eigen gatereview. Daarover heb ik u ook geïnformeerd. Intern bij de checks and balances kwamen toch wel wat zorgelijke

geluiden naar voren, namelijk dat ten aanzien van dossiers als grondverwerving en andere doorlooptijden van het project het een uiterst ambitieuze planning zou zijn, die zonder enige beheersmaatregelen niet gerealiseerd zou kunnen worden. Toen hebben we opgeschaald; daar hebben we hier ook over gesproken. Dat heeft ertoe geleid dat de CEO van ProRail inderdaad hier naartoe is gekomen, maar ook met Arriva, en we waren ook echt wel in charge. Op die onderdelen waarop wij sturing konden uitoefenen, hebben we dat gedaan en terecht, dat constateerde mevrouw Berghorst ook, waren we optimistisch, hoopvol dat we het project binnen de gerealiseerde doelstelling zouden gaan halen. Maar toen kwam inderdaad de oorlog in Oekraïne en dat is niet verwijtbaar aan ProRail; niemand die daar invloed op heeft is dat verwijtbaar, maar daar hebben we nu mee te dealen. De omleidingen als gevolg van de 80-weekse buitendienststelling, voor de mensen die dat wellicht niet helemaal kunnen doorgronden, ik wil hier niet een college gaan geven, maar als gevolg van de werkzaamheden aan de Duitse zijde van de Betuweroute moet het verkeer van de Betuweroute over de Brabanneroute worden geleid en dat betekent dat de Maaslijn gewoon bereikbaar moet zijn voor het vrachtverkeer. Die 80-weekse buitendienststelling heeft een enorme impact en die was niet eerder aan de orde, want oorspronkelijk was de planning erop gericht om de trein eind 2024 te laten rijden en de 80-weekse buitendienststelling zou pas relevant zijn als de vertraging zou zijn tot eind 2025. Daar hebben we nu dus mee te maken. We zijn twee à drie jaar geleden door ProRail en IenW gevraagd om in de Stuurgroep te zitten over die 80-weekse buitendienststelling om de eventuele impact, de eventuele overlast, zo veel mogelijk te beperken en waar mogelijk te mitigeren. De Staatssecretaris heeft inmiddels, op 13 december, een brief gestuurd waarin over die impact en die mitigerende maatregelen is gesproken. Dat is als gevolg van het advies van de Stuurgroep, waar wij als lid ook inzitten. In onze antwoorden hebben we natuurlijk ook al aangegeven wat de impact is. Dat heb ik net ook proberen te schetsen. Het leidt gewoon tot serieuze vertraging. Dus dat is onze rol in die Stuurgroep rond de 80-weekse buitendienststelling. Dan komt eigenlijk het hoofdpunt, het hoofdingredient van het toch wat nare gerecht en dat gaat over de financiële rekening. Mevrouw Berghorst merkt op dat relatief veel geld neerslaat in de Randstad. Conform de huidige MIRT-verdeling zien we inderdaad dat, als je in absolute zin gaat kijken, veel geld voor meerjarige investeringen in transport, water, wegen, spoor, fiets, neerslaat in de Randstad. Feit. Is dat evenredig? Nou ja, als je gaat kijken wat wij in die MIRT-projecten gestopt hebben, dan is dat vrij beperkt geweest. De Maaslijn is altijd buiten de MIRT-systematiek om behandeld. Dat neemt niet weg dat IenW wel volwaardig partner is en ook met een behoorlijke zak geld in het project zit. Ten aanzien van de MIRT-verdeling kan ik me heel goed voorstellen dat het beeld ontstaat dat, laat ik het zo interpreteren, als de Maaslijn in de Randstad had gelegen, die misschien allang was opgepakt. Dat is speculeren, maar ik kan mij goed voorstellen dat die vraag leeft bij de Staten. Hoofdpunt is wel dat de Maaslijn wordt opgepakt. Daar moet alle energie op gericht zijn. Vanaf nu is het gewoon alle hands aan dek, maximaal bij ProRail vinger aan de pols houden, om ervoor te zorgen dat in 2027 dat ding rijdt. Dan komt er zo meteen misschien nog een debat over hoe we die rekening, de meerkosten eventueel, bij het ministerie neerleggen. Daarover ga ik graag met de Staten in gesprek. Hier wil ik voor wat betreft de opening het even bij laten, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik nu in één termijn een termijn voor de Staten openen. Ik geef als eerste, in volgorde van aanvragers van het debat, het woord aan de PvdA, dan het CDA en dan de SP, en dan kijk ik even of mensen gebruik willen maken van hun termijn. Mevrouw Berghorst, aan u als eerste het woord.

Mevrouw Berghorst (PvdA): Voorzitter, als ik naar de beantwoording van de Gedeputeerde luister, dan overkomt mij iedere keer weer op dit dossier het gevoel dat de Gedeputeerde de ernst van de zaak niet inziet. Ik denk dat dat niet zo is, want ik denk dat hij dat wel inziet, maar ik maak mij wel zorgen als ik de Gedeputeerde hoor zeggen: het komt wel goed. Dit dossier, collega's, komt niet goed, want het loopt al zo lang en we worden ieder halfjaar zo ongeveer geconfronteerd met nieuwe problemen. Als ik dan u hoor zeggen: de samenwerking is fantastisch, het gaat hartstikke goed, maar u antwoordt in uw vragen ook dat u geïnformeerd wordt over een nieuw probleem via een persbericht, dat roept dat bij mij wel een vraag op. Dat kan ik niet helemaal rijmen met het verhaal wat ik hier vandaag hoor. Voorzitter, ik ga het verder kort houden, maar wat mij ook heel erg opvalt, is, hoe zeg ik dat... u doet de suggestie: als de Maaslijn in de

Randstad had gelegen, dan was het probleem al opgelost. Voorzitter, als de Maaslijn in de Randstad had gelegen, was dit probleem nooit ontstaan. Er is geen enkele spoorlijn in de Randstad gedecentraliseerd naar een overheid, omdat die niet winstgevend was. Dat gebeurt alleen in de provincies die ver van de Randstad afliggen. Dat is een besef dat wij als Limburg met ons mee moeten nemen en waar we tegen moeten vechten, want wij betalen de rekening anders. Voorzitter, tot zover.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Berghorst. Ik geef het woord aan de heer Ijpelaar namens het CDA.

De heer Ijpelaar (CDA): Beste voorzitter, daar staan we dan. Aan het einde van deze Statenperiode met heel veel zorgen, maar zonder Maaslijn. Toen ik dit dossier bij de verdeling van de woordvoeringen kreeg, dacht ik: goh, wat is dit toch een mooie kans om mezelf misschien te profileren, maar zeker ook om Limburg te profileren. Ik denk dat we dit allemaal wel gedacht hebben: wat is dit een mooie kans om Limburg te profileren. Dat zal ongetwijfeld ooit de gedachte zijn geweest waarom wij er uiteindelijk zelf voor gekozen hebben als Provincie om dit project naar ons toe te trekken. Alleen, we moeten op dit moment concluderen dat het een dramaproject aan het worden is. De uiteindelijke realisatiedatum is in één keer zomaar drie jaar opgeschoven. Om het halfjaar, zoals mijn collega net ook al aangaf, worden wij geconfronteerd met het feit dat de kosten toenemen. Welke doorrekening we ook maken, het wordt altijd duurder en de alternatieven zijn ook altijd duurder. Dus we zitten eigenlijk als Staten, maar als college ook, gewoon gevangen. Ik vraag me dan ook af hoe het kan dat we continu achter de feiten aanlopen. Hoe kan het dat we continu geconfronteerd worden met een reactie in plaats van een proactieve actie. En hoe kan het nou dat wij continu moeten schikken naar de mening van ProRail, dat we niet op de een of andere manier ProRail op de rails krijgen en kunnen zeggen: jongens, dit hebben we afgesproken en dat gaan we ook doen. Ik vraag me af hoe de Gedeputeerde terugkijkt naar de periode dat hij dit dossier heeft gekregen. Remkes heeft er een deal van gemaakt: we gaan fiftyfifty met elkaar dit oplossen. U moet gedacht hebben: dan hebben we het geregeld met elkaar, dan komt het nu goed. Hoe moeten die gesprekken hebben gevoeld met ProRail, met name het afgelopen jaar vanaf april. Dat ProRail ineens zegt: het is leuk dat u dat wilt en dat Remkes dat heeft afgesproken met u, maar dat gaan we gewoon niet doen. Ik ben ook heel benieuwd: is het dan heel raar om van ProRail te mogen verwachten dat ze een spoorlijn van 60 km, niet eens volledig verdubbeld, niet meer kunnen aanleggen? Dat dat blijkbaar alleen nog maar in de Randstad kan. De kleine, hoog efficiënte stukjes spoor, die in één, twee of drie weken ineens helemaal verbouwd worden. Maar grote stukken spoor, de spoorlijnen waar we allemaal zo trots op zijn in Nederland, dat lukt blijkbaar niet meer. Ik ben heel benieuwd wat we hier aan gaan doen. Het CDA, en met mij een aantal andere indieners, hebben wel een idee wat we zouden moeten doen. Het CDA denkt dat we een lijn moeten trekken. Dat we moeten zeggen: dit is het. Wij als provincie lopen voorop voor twee andere provincies, voor de regio, om de regio aan te sluiten op een internationale verbinding, maar ook om een heel belangrijke aansluiting in Oost-Nederland te realiseren. Ik denk dat wij gewoon moeten zeggen: beste ministerie van IenW en ProRail, u zoekt het maar uit, landelijk. Want als een project van 60 km spoor door drie provincies met een omvang van ruim € 400 miljoen niet meer als rijksproject geclassificeerd kan worden, dan weten wij het ook niet meer. Dat is de reden waarom wij vandaag een motie gaan indienen. Dank u wel, mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik het woord aan de heer Van Caldenberg namens de SP.

De heer Van Caldenberg (SP): Voorzitter, dank u wel. Toen de heer Van Caldenberg in 2011 bij de provinciale verkiezingen mocht ondersteunen bij de toenmalige SP-fractie, toen was het dossier Maaslijn al een gebed zonder einde. Waarvan ook toen al werd gezegd: dit is nu echt de allerlaatste keer dat het extra geld gaat kosten en binnenkort is die echt gerealiseerd. We zijn inmiddels elf jaar verder en in Limburg is dat altijd een mooi getal, maar eigenlijk is die grap te groot en de lol die we er met z'n allen aan beleefd hebben te weinig om er echt heel erg blij mee te zijn. Ook nu weer hebben we de Maaslijn. En heel eerlijk, beste collega's, onze fractie heeft het idee dat de mensen in Noord-Limburg, en dat gevoel probeer ik maar te verwoorden, door Den Haag in de steek worden gelaten. Ze zitten in een trein, veel te vol, veel te veel vertraging, de drukste regionale spoorweg van Nederland. En het Rijk denkt: weet je wat, we laten het

gewoon lekker bij de Provincie, die heeft toch geld zat, die betaalt het allemaal wel, die zijn gekke Henkie, die doen dat wel voor ons en wij hoeven naar de Limburgers niet om te kijken. Beste mensen, ProRail heeft de aanbesteding stopgezet zonder met ons te overleggen, zonder er met ons over te praten. De gevolgen en de rekening zijn voor ons enorm en je zou bijna zeggen: niet te betalen. De jaren vertraging komen er nu bij, het vierde jaar, 80 weken, als gevolg van de afspraken met Duitsland. De vraag die wij hebben is: waarom gelden voor de overheid in Den Haag de afspraken met Duitsland zwaarder dan de afspraken met hun eigen bevolking en met hun eigen volksvertegenwoordigers in de Provincie? Je zou toch zeggen: laten ze in Den Haag nou eens een keer om Limburg en de regio geven. De gevolgen zijn groot en je kunt op de achterkant van een bierviltje wel uitrekenen dat vier jaar vertraging met inflatie en stijgende bouwkosten ook wel meer geld gaat kosten. Bij dit soort projecten gaat dat natuurlijk ook een keer doorwegen. De vraag is: hoeveel langer kan Limburg nog blijven pompen? Het zit er eigenlijk niet in. Een historische fout was natuurlijk vanuit Den Haag dat ze deze spoorlijn over de schutting bij de Provincie hebben gegoooid. Dat had natuurlijk nooit mogen gebeuren, maar gewoon onderdeel moeten zijn van het hoofdnet. Als men in Den Haag voor heel veel geld spoorwegen in de Randstad en met name in Amsterdam kan bouwen, dan kunnen ze ook voor die miljoen Limburgers die er zijn, zorgen dat wij die spoorlijn hebben. Voorzitter, onze fractie bekruipt het gevoel dat de Gedeputeerde, deze Staten en alle Limburgers aan het Maaslijntje worden gehouden door de regering. Voor ons is de maat eigenlijk nu wel vol. Wij eisen dat het Rijk daar iets aan gaat doen, want wij zijn verdorie ook onderdeel van dit land en wij hebben ook het recht om erbij te horen. Wat ons betreft is het vervoer voor alle Limburgers net zo belangrijk als voor alle mensen in Amsterdam. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Caldenberg. Dan geef ik het woord aan de D66-fractie. De heer Vaessen, aan u het woord.

De heer Vaessen (D66): Dank u wel, voorzitter. Mevrouw Berghorst had al even aandacht voor de historie in de jaren '90. Laat ik dan maar met een drietal citaten beginnen. 'Elektrificatie der spoorwegen vordert. In studie is voorts de verbinding Zwolle via Arnhem en Nijmegen met Roermond'; Eindhovens Dagblad 3 februari 1950. Tweede citaat: 'De heer Den Hollander stelde in een gulle bui de elektrificatie Venlo – Roermond en Venlo – Nijmegen reeds in het vooruitzicht'; Dagblad voor Noord-Limburg 1 juni 1956. De heer Den Hollander was de toenmalige president-directeur van NS en die was op zijn verjaardag in Venlo om het geëlektrificeerde traject Eindhoven – Venlo te openen. Derde citaat: 'Bij de Spoorwegen zijn plannen goedgekeurd voor de elektrificatie van het baanvak Venlo – Roermond. Waarschijnlijk zal tevens nog definitief besloten worden tot elektrificatie van het traject Venlo – Nijmegen. Eind 1959 zullen naar verwachting deze werken in Limburg zijn uitgevoerd'; De Volkskrant 10 oktober 1956. Als we nu 2027 wel gaan halen, zijn we dus maar 68 jaar later dan de berichtgeving in 1956 deed vermoeden. Ter vergelijking: tussen de eerste berichten over de gunning van de spoorverdubbeling Heerlen – Grens en de realisatie van de elektrificatie en de gedeeltelijke verdubbeling van dat traject zat 108 jaar. Als we dan vanuit die laatste vertrekken, waarom is dat project inmiddels dan wel afgerond? Welnu, dat komt door de inzet vanuit dit Huis. Door de bereidheid van deze Provincie om er zelf middelen voor vrij te maken. Een stevige lobby op te zetten in Den Haag en Brussel, waardoor dat project eerder op een TEN-T-kaart terecht kwam en er € 24 miljoen Europese SEPP-subsidie aan is toegekend. En voor de Maaslijn geldt ook dat er pas beweging is ontstaan toen die door dit Huis werd geëntameerd. Ook bij de Maaslijn, net als bij Heerlen – Grens, is er sinds de bemoeienis van de Provincie sprake van inzet van financiële middelen, heeft de concessie het materieel besteld, hebben wij een PIP vastgesteld, ligt er een projectplan dat aanbesteed kan worden en heeft de lobby inmiddels ook geleid tot een plek op de TEN-T-kaart van de Europese Commissie. Als het Europees Parlement die ook vaststelt, dan komt ook dit project voor SEPP-subsidie in beeld, met kansen tot maar liefst een derde van de projectkosten. Kortom, er is heel veel wel gebeurd dat de elektrificatie, die in 1959 klaar had moeten zijn, dichterbij brengt dan die ooit geweest is, maar wel worden we weer met tegenslag geconfronteerd. Daar worden we knap chagrijnig van. ProRail stopt de aanbesteding en de Limburgse reizigers zitten met de gebakken peren. Nog langer boemelen, voordat er eindelijk een goede, robuuste, comfortabele en betrouwbare treindienst kan worden aangeboden. En alweer een rekening voor de kosten die uit die vertraging voortvloeien. Dat kan niet het geval zijn. Zoals gezegd, doet de Provincie

echt al heel veel voor de realisatie van de Maaslijn, zeker ook financieel. Als nu de spoorwegbeheerder, waarvan het Rijk de enige aandeelhouder is, op kosten wordt gejaagd, dan is het toch aan het Rijk om die voor haar rekening te nemen? Daar moet GS wat ons betreft op inzetten. Voor D66 betekent dat niet dat we de regie helemaal uit handen moeten gaan geven, want, jullie hoorden het al, aan het Rijk hebben we het al meer dan 50 jaar overgelaten en dat leverde niet op wat er nodig was. In de jaren '90 kostte het de Limburgers bijna zelfs de hele verbinding naar Nijmegen. Pas sinds de Provincie zich actief is gaan bemoeien met de dossiers zijn er daadwerkelijk stappen gezet en kan er begin 2023 worden aanbesteed. Laten we ons dus niet geheel aan het Rijk overleveren. De Limburgse reiziger, en dat zijn er vele duizenden per dag op deze lijn, schiet er niets mee op als wij het probleem op een andere tafel leggen. We hoorden de Gedeputeerde uitspreken dat hij wel mee aan het stuur wilde blijven zitten. Dat is voor D66 echt van groot belang. Ik hoop dat u aan de Staten kunt toezeggen dat de Provincie actief blijft in de Stuurgroep, gedeeld opdrachtgever, want het stuur loslaten, brengt het project te gemakkelijk in gevaar. Wij weten wel wie dan de rekening krijgt van het doordieselen. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Vaessen. Dan geef ik nu het woord aan de fractie van Forum voor Democratie. Geen behoefte aan? Fractie Palmen? Mevrouw Palmen, aan u het woord.

Mevrouw Palmen (Fractie Palmen): Dank u wel, voorzitter. En ook dank voor de beantwoording van de vragen door de Gedeputeerde. Maar we schieten er niet zo heel veel mee op. Alles op alles zetten, vinger aan de pols, vaart maken, goed overleg, enzovoort, dat hebben we allemaal zo vaak gehoord. Ik kwam zelf voor de eerste keer in aanraking met de Maaslijn zo eind jaren '80, toen ik een vriend kreeg die in Noord-Limburg woonde. Twee jaar lang tufte ik heen en weer tussen Roermond en Venray. Toen was de Maaslijn nog niet zo heel verkeerd, vond ik zelf. Achttien jaar later ging mijn oudste zoon voor de eerste keer met deze lijn richting Sittard voor zijn studie. Toen was er al redelijk wat ellende. In zijn eerste jaar kon hij vaker niet dan wel naar school, al zal ik niet ontkennen dat het, gezien zijn leeftijd, ook andere oorzaken gehad zou kunnen hebben. Hierna volgden er nog vijf kinderen die óf richting Nijmegen tjoekten dan wel richting Maastricht voor hun studies. Allemaal dezelfde ervaringen, allemaal dezelfde drama's. Alleen mijn vierde zoon maakt nu nog van de lijn gebruik vanwege zijn werk in Arnhem. Toen ik hem laatst vroeg hoe zijn ervaring met de Maaslijn was, was het letterlijke antwoord: het is echt schandalig dat hier ook maar iemand een kaartje voor moet betalen. En dat is het, voorzitter. Terwijl allerhande stakeholders elkaar de tent uit vechten over wie er wat wanneer moet doen, staat de inwoner van Limburg weer eens in de kou. Het is om je kapot te schamen. Al jarenlang wordt er gesoebat over deze lijn en laat de Provincie Limburg toe dat andermans problemen hun probleem wordt. Van € 32.3 miljoen tot € 212 miljoen, van 2009 tot 2027, en dat zal het vast nog niet zijn. En naar ik vernomen heb van mijnheer Vaessen, die iets beter in de geschiedenisles zat dan ik, dateert dat dus al van nog veel verder. Daarbij kunnen we volgens mij rustig stellen dat iedere tegenvaller onevenredig hard bij de Provincie wordt neergelegd. Het is niet onze verantwoordelijkheid, voorzitter, maar we hebben het tot onze verantwoordelijkheid gemaakt. Het siert de Provincie dat zij uit oogpunt van solidariteit mee wil dragen, helemaal goed, maar alles heeft een grens. Datzelfde geldt voor de solidariteit richting onze oosterburen inzake de 80-wekensluiting. Ik krijg er in ieder geval danig de pip van, want iedere keer wanneer er een zwaar debat heeft plaatsgevonden en er een positief besluit volgde, lag een maand later de volgende tegenvaller al weer op het bordje. Het provinciale bordje, welteverstaan. Hoe kan het toch dat één van de langste, drukste en meest intensieve brede enkelspoorlijnen in Nederland zo lang moet wachten op verbetering, en dat in één van de rijkste landen ter wereld. En nu zitten we muurvast. Wat er ook besloten wordt, het wordt altijd duurder, er is altijd vertraging en de Provincie Limburg is de flappentap. De inwoners staan allang niet meer centraal, maar hebben het nakijken. Alsof ze het al niet moeilijk genoeg hebben. In de vorige sessie heb ik al aangegeven dat wat mij betreft het einde daar is. Ik ben zeer voorstander van de Maaslijn en de mensen van Limburg, Brabant en Gelderland verdienen inmiddels een hartstikke mooie trein en een uitstekende verbinding. Wat mij betreft ben ik niet van mening veranderd en staat het Rijk aan de lat om dit te realiseren. Dan maar met de vuist op tafel. Ik zal daarom de motie van SP, CDA en PvdA van harte mee indienen. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Palmen. Mijnheer Westhoff, aan u het woord namens de Fractie Westhoff.

De heer Westhoff (Fractie Westhoff): Voorzitter, de Maaslijn, één van de vele hoofdpijndossiers van de Provincie Limburg. Al veertien jaar wordt er geprobeerd om de kwaliteit van de treinverbinding tussen Roermond en Nijmegen te verbeteren. En blijkbaar is dat nog veel langer. Bakken met geld wordt er uitgegeven; tot nu toe € 30 miljoen en er is nog niets verbeterd. Het ziet ernaar uit dat dat op korte termijn ook niet zal gebeuren. Bij het bezoek aan Arriva heb ik in de planning van Arriva 2025 zien staan, terwijl de Provincie 2027 in de boeken heeft staan. En met de huidige mission creep zal dat waarschijnlijk wel 2030 worden. Ondertussen laten we onze burgers in de kou staan. De dienstregeling blijft bij het oude en de kwaliteit van de dienst holt achteruit. We blijven ons ondertussen verschuilen achter de oplopende prijzen in de aannemersmarkt. Een tijdelijk probleem, als ik de markontwikkeling moet inschatten: ProRail, Oekraïne en stikstofbeperkingen. Ook werd een PIP vastgesteld en die moet en zal worden uitgevoerd. Elke wijziging moet door de ambtelijke molen, alsof de PIP in beton is geschreven. Waarom denkt de Provincie niet in oplossingen? Waar is de flexibiliteit gebleven? Hoe moeilijk kan het zijn? Zoek het niet in onverwachte technieken, zoals batterij- en waterstoffreinstellen, maar ga het dichterbij huis zoeken. Misschien niet de ideale oplossing, maar een stap in de goede richting is het om het bestaande materieel om te bouwen naar biodiesel. Iets duurder in gebruik, maar dan voldoen we in ieder geval voor 90% aan de doelstelling van hernieuwbare energie. We hebben bijna alle treinstellen die we nodig hebben voor deze operatie, dus waar wachten we op? Oké, voor zeven afgeschreven treinstellen moet een oplossing gevonden worden, maar met de 23 nieuwe elektrische treinstellen in aantocht, kan er waarschijnlijk wel een oplossing worden gevonden. Arriva is een Europese vervoersgigant met zeer veel materieel, dus flexibiliteit. De resterende elektrische treinstellen kunnen worden opgenomen in de huidige pool van Limburgse elektrische treinstellen, zodat slijtage van het bestaande materieel omlaag kan worden gebracht; lagere kosten dus. Misschien een mogelijkheid. Datzelfde geldt voor de spoorverdubbeling; één van de belangrijkste argumenten om tot elektrificatie over te gaan, is een betere dienstregeling. Kan de spoorverdubbeling niet simultaan plaatsvinden? Daar moet ProRail ervaring mee hebben. Onafhankelijk van elektrificatie. De 80-wekenafsluiting in 2024 als gevolg van aanpassing van de Betuwelijn geldt alleen voor het zuidelijke deel van de Maaslijn. Kunnen we de noodzakelijke spoorverdubbeling op het zuidelijke deel niet gereedmaken vóór 2024? Knip het hele project op in onderdelen en werk af wat kan. Ik zou graag willen zien dat de reiziger wordt geholpen. Deze heeft lang genoeg moeten wachten op een verbetering. Er zijn wat mij betreft genoeg mogelijkheden, maar dan moeten we het wel willen. Niet als een verblind konijn naar de koplampen van een auto blijven staren door in onmogelijkheden te denken, maar de handen uit de mouwen steken. Flexibel. Wat mij betreft: waar wachten we op? Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Westhoff. Dan geef ik nu het woord aan de fractie van GroenLinks. Mijnheer Baneke, aan u het woord.

De heer Baneke (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Het maatschappelijk en economisch belang van de Maaslijn voor de regio's Noord- en Midden-Limburg, Noordoost-Brabant en het Rijk van Nijmegen kan nauwelijks overschat worden. Om een voorbeeld te geven: afgelopen vrijdag is hier een besluit genomen over een vliegveld, dat afgelopen jaar evenveel passagiers verwelkomde als de Maaslijn in een week. Dus als we het hebben over de basisinfrastructuur van Limburg en omliggende regio's, dan hebben we er hier wel eentje te pakken. Bovendien bevindt het openbaar vervoer zich toch al in het hoekje waar de klappen vallen, ook de beperkingen op de buslijnen in Limburg hebben als negatief gevolg dat onze inwoners zich minder zelfstandig kunnen verplaatsen. En juist diegenen die het OV nodig hebben om een zelfstandig bestaan op te bouwen of te behouden, worden het hardst getroffen. Daarom doet het GroenLinks pijn dat het College in onze ogen niet alles uit de kast trekt om de elektrificatie van de Maaslijn sneller te realiseren. Een voorbeeld: afgelopen oktober is door een groot aantal gemeentes en twee samenwerkingsverbanden een brief aan de Provincie gericht met een pleidooi om de elektrificatie door te zetten. Ik verbaas mij daarover. Ik zou namelijk verwacht hebben dat dit College alle mogelijke partners en belanghebbenden allang verenigd

zou hebben om gezamenlijk met de vuist op tafel te slaan in Den Haag. Hoe kan het dat er een oproep aan de Provincie Limburg wordt gericht in plaats van dat alle krachten die hier een samenspel zouden moeten hebben, zich verenigen en in Den Haag op tafel slaan? Op tafel slaan met de mededeling dat het een schande is dat het Rijk één van de drukste regionale spoorlijnen – en dat is niet de alledrukste, mijnheer Van Caldenberg, dat is de Valleilijn namelijk – van Nederland niet ruimhartig ondersteunt om tot de noodzakelijke verbetering te komen. Waar blijft het gezamenlijk statement van de provincies Limburg, Noord-Brabant en Gelderland, de regio Noord-Limburg en de Groene Metropool-regio? Wellicht heb ik het gemist, maar van een gemeenschappelijke lobby in bijvoorbeeld het MIRT-traject is mij niets bekend. GroenLinks kent de oorzaken en argumenten die dit verhaal complex maken. Maar complexe zaken laten zich meestal versimpelen tot de vraag wat het aan extra budget gaat vragen en wie voor de meerkosten gaat opdraaien. Limburg heeft de portemonnee al meerdere keren binnenstebuiten gekeerd. Wat GroenLinks betreft wordt het tijd om ook andere partners te vragen hun spaarbankboekjes te bekijken. Ja, er zijn afspraken gemaakt. En ja, we staan voor veel aan de lat. Maar in deze roerige tijden, waarin zaken die voorheen vanzelfsprekend waren, dat opeens niet meer zijn, lijkt het ons niet meer dan redelijk om dat te ondervangen door een grotere inzet van alle betrokken partijen. Dus kom op College, laat de schroom vallen. Zorg dat dit project een succes wordt. Trek iedereen er aan z'n lurven bij en zorg voor dat gedeelde commitment. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Baneke. Dan geef ik nu het woord aan de fractie van JA21. Mijnheer Reuser, aan u het woord.

De heer Reuser (JA21): Goedenavond, collega's. U kunt het zich niet voorstellen, maar in 1974 werd ik opgeroepen om in militaire dienst te gaan. Iets wat ook niet klopte, volgens mij. Toen ik vanuit Maastricht naar Roermond ging – dat ging best goed – en daar moest overstappen in een of ander aftands boemeltje naar Nijmegen, dacht ik: als dit mijn carrière wordt binnen Defensie, dan weet ik het wel. Die carrière is nooit wat geworden en het boemeltreintje ook niet. In één Statenvergadering, voorzitter, twee hoofdpijndossiers behandelen, dat is nogal wat. Eén hebben we tamelijk goed kunnen afvinken afgelopen vrijdag. Ik zeg ook: tamelijk goed. Het andere ligt voor ons, hier. Ik ga het dossier Maaslijn niet in alle getallen en cijfers die al zijn genoemd, herhalen. Ik weet wel dat een aantal van mijn fractiegenoten en vooral ook collega's van andere partijen hier herhaaldelijk en consequent alles benoemd hebben wat had moeten gebeuren. En dan bedoel ik echt: structureel, consequent en herhaaldelijk. Jarenlang. En onze fractie is daar pas een klein deel van, een paar jaar maar. Op dit moment maken, naast de betrokken provincies, ook een aantal gemeenten zich heel grote zorgen in het Brabantse, in het Noord-Limburgse enzovoort. Dat zij zich zorgen maken, voorzitter, is terecht. Als ik mijnheer Vaessen goed heb beluisterd, dan hoef ik niet zeggen dat 65 jaar over een dossier gaan, toch wel heel erg lang is. We hebben ook de uitspraken van onze Staatssecretaris, mevrouw Heijnen, gelezen. Ze komt uit Maastricht, maar misschien had ze beter uit Roermond kunnen komen, dan was het wat duidelijker geworden. Het blijft echter onduidelijk wat er in de komende maanden wel zal gaan gebeuren, misschien zelfs de komende jaren. Moet mijn fractie nu het College gaan oproepen om alles uit de kast te halen? Dat vind ik best gênant, eerlijk gezegd, na zo veel jaren. Dat ga ik ook niet doen, dat ga ik niet doen, want de Noord- en Midden-Limburgers staan in de kou. Net zoals ik in 1974 in dat vieze boemeltreintje zat. Dat was ook nog koud, dat kan ik me nog goed herinneren. Daar er naar het Rijk gekeken moet worden, is duidelijk. We hebben genoeg betaald; het Rijk moet over de brug komen. En ik zou heel graag van de portefeuillehouder op korte termijn – dat kan misschien vanavond, maar anders binnen afzienbare tijd – horen wat er nu precies extra gaat gebeuren in uw contacten met het Rijk en met de overige deelnemers die ervoor moeten zorgen dat hier een einde aan dit dossier komt. Onze fractie is uitgeboemeld. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Reuser. Ik geef nu het woord aan de fractie van LOKAAL-LIMBURG. De heer Van der Linden.

De heer Van der Linden (LOKAAL-LIMBURG): Dank u, voorzitter. Vandaag ging het in Den Haag vooral over de afschaffing van de slavernij. Er spookte een aantal gedachtes door mijn hoofd. En één daarvan was: waar waren toen de zuidelijke Nederlanden. En ja, wij waren Generaliteitslanden en dat betekende: hier werd van alles gehaald en niks gebracht. Als we dan naar de Maaslijn kijken, dan denken we: is er iets veranderd? Jawel, er is wel iets veranderd, want er wordt nu niet alleen gehaald. Nee, er wordt ook van ons verwacht dat wij komen brengen. We zijn zo'n beetje onze lieve vrouw van altijddurende bijstand geworden voor de NS. En al was dat een goed katholiek gebeuren, een meer spirituele zaak, de NS of ProRail heeft het ook nog vertaald naar gewoon harde financiën. Met andere woorden: we worden het vel over de oren gestroopt. En daar zijn wij absoluut niet gelukkig mee. Ik had verwacht dat we in deze tijd van vrijmarkteconomie geen monopolisten meer zouden hebben, maar juist op de meest cruciale punten in dit land zitten ze nog wel en één daarvan is ProRail. Dus wij vinden eigenlijk dat daar ook nog een probleem zit. Zou dat ook niet afgeschaft kunnen worden? Bij het bezoek aan Arriva heb ik daar gevraagd: leggen jullie ook spoorlijnen aan? Ja, dat deden ze wel, maar niet zulke grote. Dat vond ik heel jammer, want anders hadden ze misschien ook op dit dossier kunnen inspelen. Ze hebben er zelf immers ook last van. Maar goed, dat gezegd hebbende, staan we nog steeds op het punt van: het schiet niet op en daar zouden we toch iets aan moeten doen. De motie lezende, ben ik het met al die punten best eens, maar ik had nog gedacht dat er nog één punt bij moet: als we het in 2027 niet gehaald hebben, dat wij onze bijdrage intrekken. Dan wordt het maar echt rijksinfrastructuur en dan moet het Rijk ook maar gaan betalen. Het laatste wat ik ervan wil zeggen is: al te goed is buurmans gek. En daar wil ik Limburg niet voor laten verslijten. Dat was het.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van der Linden. Dan geef ik nu het woord aan de Partij voor de Dieren, de heer Loomans.

De heer Loomans (Partij voor de Dieren): Voorzitter, als u naar de kaart van de spoorlijnen in Nederland kijkt, zal u opvallen dat naarmate u verder naar het zuiden komt, er steeds minder lijntjes lopen. Je zou eigenlijk kunnen zeggen dat, als je vanuit Limburg naar de rest van Nederland wilt reizen, je maar twee straten kunt kiezen. Je kan de hoofdstraat pakken via Roermond, Weert, Eindhoven en dan verder naar de rest van het land of je kan het beroemde straatje achteraf pakken van Roermond via Venlo naar Nijmegen. Die hoofdstraat, daar worden vele duizenden mensen per dag over vervoerd en dat gaat vaak goed, maar ik denk dat we ook kunnen constateren dat het wel eens in de week flink misgaat daar. En dan is het bijna niet meer mogelijk om Limburg in en uit te komen. Dan sta je ergens op een station, als je zelf in zo'n trein zat, te wachten tot er misschien een keer bussen gaan komen, alleen niemand weet wanneer en hoe. Dan kan je er eventueel voor kiezen om de omweg te pakken via het straatje achteraf. Maar ja, dat straatje achteraf heeft sowieso iedere dag al duizenden reizigers, dus op het moment dat al die andere reizigers vanuit de hoofdstraat besluiten het straatje achteraf te pakken, loopt het daar helemaal vast. Zoals we net van D66 hoorden, is men al 78 jaar, als ik het goed onthouden heb, van plan om het straatje achteraf fatsoenlijk te gaan maken en er een fijn hoofdstraatje van te maken. Dat zou ondertussen toch wel eens hoog tijd worden. Wij sluiten ons dan ook graag aan bij de motie van het CDA en wij hopen dat de problemen nu eindelijk eens een keer opgelost kunnen worden. En dat we vanaf 2028 vanuit Limburg twee echte lifelines naar de rest van Nederland hebben. Laten we niet vergeten, de Maaslijn ligt niet aan de rand van Nederland, maar midden in Europa. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Loomans. Dan kijk ik naar de fractie van de PVV. De heer Bosch.

De heer Bosch (PVV): Ja, voorzitter, als laatste heb je het natuurlijk het makkelijkst. Alle vragen zijn praktisch al gesteld, maar we hebben toch nog enkele vragen overgehouden. Wat moeten wij voor waarde hechten aan de uitspraak van de Minister? Welke waarde dichten wij dat toe? En ook aan de subsidie die van het Europese Hof zou komen? Ik weet het niet. Maar ik leg het hier neer bij de Gedeputeerde en hij mag het invullen. We hebben het de hele tijd over ProRail gehad, maar Arriva doet ook nog mee. Die moeten we niet vergeten, want Arriva komt achterop en legt de rekening dadelijk ook neer van drie jaar later, of vier of

vijf jaar. En hoeveel miljoenen behelst dat? Dan vraag ik me af: wat is de limiet? Waar zeggen we nu als Limburg: stop, dit is het einde van uitgeven van gelden die voor de gemeenschap zijn? Waar is de limiet? Dan vraag ik me nog altijd af: hoe moet ik ProRail zien ten aanzien van IenW. ProRail valt onder IenW, waar is de neutraliteit in dezen? Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Bosch. U was nog niet helemaal de laatste, want straks rende hij als eerste naar voren, maar nu mag hij als laatste: de heer Bastiaans.

De heer Bastiaans (VVD): Dank u wel. Ja, de eersten zullen de laatsten zijn en de laatsten misschien de eersten. Eigenlijk zou je willen zeggen: de stekker eruit. Maar ja, die trein dendert voort, want er zit nog geen stroom op. De VVD was verrast door de aanvraag van dit debat. Blij waren we wel met de vragen die vooraf werden gesteld, maar wij waren benieuwd – en daarom rende ik net naar voren – of die naar tevredenheid zijn beantwoord. Dat had ik graag gehoord van de vragenstellers, maar er kwamen nog wat meer vragen uit voort. Het dossier van de verbetering van de Maaslijn, daar is al genoeg over gezegd. Dat ontstond al in 2012, natuurlijk na jarenlange ellende die feitelijk aanwezig was voor onze reizigers tussen Nijmegen via Venlo naar Roermond en vice versa. Wat zou de Provincie kunnen doen om die ellende een halte toe te roepen? Verdubbeling en elektrificatie was schijnbaar het toverwoord. De Provincie had veel geld en de illusie dat zij aan de lat konden gaan staan. Nooit een spoorweg aan de hand hebbende gehad, ging men hier in dit Huis aan de slag om een lijn te verbeteren waar men geen eigenaar van is. Persoonlijk kan ik niet begrijpen dat je dit zou willen. In 2019 niet, toen ik als Statenlid aantrad, en nu nog niet overigens. Mijn hele fractie begrijpt dit niet. We hebben dit dossier vele malen besproken in de afgelopen vier jaar. Vaak hebben wij de vraag gesteld te kijken naar alternatieven; in 2019 in de Commissie MD om een alternatief voor waterstof te onderzoeken. Voordat de vraag was gesteld, kwam het antwoord: te laat en te duur. Ook in 2020 en zo ook in 2021 en 2022. Voor het zomerreces hadden we nog een gesprek met ambtenaren en Gedeputeerde over dit onderwerp. Men zou op zoek gaan. Nu blijkt uit het AT Osborne Quickscan-onderzoek: te duur en te laat. Was dat ook het geval geweest als we dat in 2019 hadden besloten? We willen hier in dit Huis niemand iets verwijten, maar we willen aangeven hoe gecompliceerd dit dossier is. Te complex voor gewone burgers, want dat zijn wij als Statenleden ook, gewoon volksvertegenwoordigers die zo nu en dan moeilijke besluiten moeten nemen. Tot overmaat is er tussentijds vanuit dit Huis ook nog eens een concessie verleend met als toevoeging dat elektrificatie uiterlijk 2024 afgerond zou zijn. Vergelijk dat maar met het inrichten van een babykamer, voordat je weet of het een jongen of een meisje wordt. De enige tegenstrijdigheid in dit voorbeeld is dat je hier wel tijdig mee begint en dat je veel zelf in de hand hebt of kunt hebben. Toch is er in die concessie al rekening gehouden met een eventuele vertraging. Had niemand het idee om te vragen waar die eventuele kosten op uit zouden kunnen komen? Niet op de cent nauwkeurig, maar ongeveer honderd, duizend of honderdduizend miljoen euro. Dat zou je toch ongeveer willen weten als je dat in zo'n overeenkomst hebt? Als je toen had geweten wat het ongeveer zou worden, vraag ik me af of de concessie nog wel afgesloten zou zijn.

De voorzitter: Kunt u tot een afronding komen? Uw tijd zit erop.

De heer Bastiaans (VVD): Hadden we een tijd dan?

De voorzitter: Ja, ja, het is hier geen zoete inval.

De heer Bastiaans (VVD): Goed. Toch heb ik een aantal vragen. Hebben we niet toch goud in handen? Want we hebben vandaag in de krant kunnen lezen dat de bestelde elektrische locs elders ingezet zouden kunnen gaan worden in het noorden. En als daar geld aan verdiend gaat worden, hebben we minder kosten op de concessie.

De voorzitter: Ik ga u nu echt afronden, maar u krijgt wat spreektijd dankzij de heer Van Caldenberg. Dan heeft u toch een beetje geluk.

De heer Van Caldenberg (SP): Zo'n interpellatiedebat zonder interrupties, dat kan toch eigenlijk niet? Mijnheer Bastiaans, uw partij zit in de regering in Den Haag. Bent u bereid om het signaal wat in ieder geval een heleboel fracties hier willen afgeven richting de regering, mee te ondersteunen? Het zou wel heel handig zijn dat de VVD in de regering ook dit signaal gaat uitdragen en dat het niet alleen het CDA is.

De voorzitter: De heer Bastiaans.

De heer Bastiaans (VVD): Voorzitter, mijnheer Van Caldenberg stelt me enigszins teleur. Hij doet net alsof wij geen actie richting Den Haag hebben genomen.

De voorzitter: De heer Van Caldenberg.

De heer Van Caldenberg (SP): Daar ga ik wel vanuit. Maar is de heer Bastiaans ervan overtuigd dat we het signaal dat we vandaag hier afgeven, ook het signaal is dat de VVD Limburg naar hun Kamerfractie gaat afgeven?

De voorzitter: De heer Bastiaans.

De heer Bastiaans (VVD): Ik weet even niet welk signaal de heer Van Caldenberg bedoelt: de aanvraag van dit debat of de motie die ingediend wordt?

De voorzitter: De heer Van Caldenberg.

De heer Van Caldenberg (SP): Voorzitter, dan gaat het over het signaal wat we willen afgeven naar Den Haag, dat het toch vooral rijksinfrastructuur is en dat het Rijk ook zijn deel moet gaan doen. Het Rijk zal het worst wezen dat wij vandaag een debat hebben, dat maakt niet zoveel uit. De opdracht die wij daaruit formuleren naar Den Haag, daar gaat het natuurlijk om. Is de VVD dan de partij die met ons mee gaat vechten voor extra geld voor de Maaslijn?

De voorzitter: De heer Bastiaans.

De heer Bastiaans (VVD): Voorzitter, ik wil de heer Van Caldenberg even mee terug nemen naar de tijd dat Gedeputeerde Remkes hier nog rondliep. Hij was én Gedeputeerde én op dat moment Gouverneur. Wij hebben de heer Remkes comfort willen bieden om naar Den Haag te gaan om te onderhandelen. Toen hebben wij nog gekscherend gezegd: als je comfort zoekt, ga dan zeker niet met de trein. Maar hij is met iets teruggekomen, dat heeft hij ons teruggekoppeld en daar waren we tevreden over. En dat er nu weer een vertraging in het spel is gekomen, is zeer spijtig. Maar goed, the part of the deal ligt er. Ik vraag mij dan af – en ik ben zeer benieuwd naar de beantwoording – of het handig is en of het überhaupt wel kan dat wij nu zeggen: wij dragen het over aan het Rijk. De moeite die ik heb met de regel, de dubbeling eigenlijk, in de motie is dat we, waar staat dat we het willen overdragen aan het Rijk, vervolgens wel zeggen: we willen een finale planning weten. Of je draagt het over en je trekt je handen ervan af óf je houdt de regie. Dat is wat ik er over wil zeggen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Bastiaans. Dan geef ik nu het woord aan de Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Gaans-Gijbels: Dank je wel, voorzitter. Dank je wel voor de vragen. We beginnen even met wat ik als een zorgende opmerking van mevrouw Berghorst heb ervaren, die me voor de voeten wierp of ik wel doordrongen was van de ernst. Dat vond ik een beetje te gemakzuchtig, want ik doe er alles aan om dit project te realiseren. U heeft er volgens mij niks aan als ik hier briesend aan de microfoon sta; u heeft er pas wat aan als ik dat project in 2027 heb afgerond. Dat betekent voor Limburg een zo laag mogelijke financiële rekening. Dat is waar ik op inzet en achter de schermen in de Stuurgroep gaat het er soms iets

anders aan toe dan hier. Dat punt wil ik even gemaakt hebben. Voorzitter, het belangrijkste punt is eigenlijk: we lopen een beetje achter; men krijgt het gevoel dat we achter de feiten aanlopen. Het project wordt zomaar stopgezet. Dat 'zomaar' moet je toch anders inkleuren. Er is een oorlog uitgebroken en die heeft ertoe geleid dat de aanbesteding moest worden stopgezet. Is dat dan zomaar unilateraal gebeurd? Enerzijds is dat ja, want ProRail is de opdrachtnemende partij. Wij gaan daar niet over, om de aanbesteding stop te zetten; wij geven opdracht. Maar we hebben ons als Stuurgroep daar niet zomaar bij neergelegd. Ik ook niet. Dus ik wil wel zien dat hier ook echt alles aan gedaan is en er geen enkele andere mogelijkheid is om dit project te realiseren. Dus toon mij aan, ook juridisch onderbouwd, dat er geen enkele reden was, geen enkele andere mogelijkheid was, dan de aanbesteding stop te zetten. En dat hebben we inzichtelijk gekregen. Nogmaals ter herinnering: totdat die aanbesteding stopgezet moest worden, hebben we met u alle mijlpalen behaald die we moesten halen om het project in 2024 te halen. We hebben de PIP vastgesteld, projectbesluit genomen, start aanbestedingen, allemaal in zeer korte tijd vanaf het moment dat ik begon als portefeuillehouder. Feit is, en dat weet u ook, dat pas in 2027 de trein gaat rijden. ProRail heeft gezegd dat dat een realistische, maakbare planning is. Maar dat blijft wringen bij hetgeen wij willen. De heer Baneke zei dat ook al: op de Maaslijn worden – volgens mij is het nog meer - in drie dagen net zo veel reizigers vervoerd als Maastricht Aachen Airport in een jaar vervoerd. Dat is de reden dat ik er zo op gebrand ben om dat zo snel mogelijk te halen en dat ik maximaal de druk opvoer, niet alleen in de Stuurgroep maar ook buiten de Stuurgroep. Ik nam het nog vandaag om 15.45 uur met de Staatssecretaris op. Ik ben non-stop bezig hiermee. We hebben ook gekeken naar alternatieven. Die alternatieven – de heer Westhoff kwam daar op, maar ook de fractie van de VVD – hebben we laten onderzoeken en daaruit blijkt gewoon simpelweg dat die niet beter zijn dan het doorzetten van het huidige project. En alles moet er daarom op gericht zijn om dat zo snel mogelijk af te ronden. Dan waren er nog vragen over ProRail in den brede. Waarom moeten wij ons nou steeds voegen naar ProRail en welke toon heeft u hierin gekozen? We weten nu eenmaal: ProRail is de enige spoorbeheerder in Nederland. Los van of je een fan bent van marktwerking of niet, we hebben het ermee te doen. De huidige situatie is niet veroorzaakt door ProRail, maar is een gevolg van een oorlog die we niet hebben zien aankomen. ProRail werkt net zo graag voor de regio als voor een ministerie. Het zal hen wat dat betreft volgens mij een zorg zijn wie de opdrachtgever is. Zij krijgen een opdracht en die voeren ze uit. En die afspraken om de opdracht goed uit te voeren, maken we met het Rijk, ook als concessieverlener van ProRail.

De voorzitter: Mevrouw Berghorst.

Mevrouw Berghorst (PvdA): Voorzitter, dank u wel. Ik hoor u zeggen: de situatie waarin wij nu beland zijn, komt door de oorlog in Oekraïne. Dat is ook zo, dat is de nieuwste etappe van problemen op dit dossier. Maar we zijn al eerder nogal wat vertraging opgelopen, onder andere in 2018 toen ProRail grote fouten maakte bij de planning en de tekening. Die waren zo ongeveer de halve Maaslijn vergeten in te tekenen. Daardoor heeft het hele traject zeker een jaar stilgelegen. Als dat niet stilgelegen had, dan hadden wij toch allang de schop in de grond gehad? Of zie ik dat verkeerd?

De voorzitter: De Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Gaans-Gijbels: Dat is de werkelijkheid construeren met de kennis van nu, achteraf. Ik kan dat niet zeggen. Het is wel aannemelijk dat dat snel was afgerond, maar ik kan niet beoordelen of er dan voldoende grondverwerving was geweest. Of dat we alle andere doorlooptijden, zoals we die kennen in het project, ook hadden gehaald. Maar goed, als er vertraging is geweest in het verleden, dan werkt dat uiteraard door in de tijd.

De voorzitter: Mevrouw Berghorst.

Mevrouw Berghorst (PvdA): En bent u het met mij eens dat, als het zo is dat ProRail fouten heeft gemaakt en dat wij daardoor nu een vertraging op ons bordje krijgen, daar gewoon een causaal verband zit tussen de

vertraging die wij nu oplopen en de fouten die ProRail gemaakt heeft? En zou dat dan niet wat moeten betekenen voor onze lijn richting Den Haag, als het gaat om: wie betaalt deze rekening?

De voorzitter: De Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Gaans-Gijbels: Kijk, ik probeer me vooral te richten op de situatie nu en niet te veel bezig te zijn met het verleden. Nogmaals, mijn inzet is erop gericht om 2027 te halen. Als het gaat over de fouten uit het verleden – als je het fouten moet noemen, maar mevrouw Berghorst komt tot die mening – dan zou je verwachten dat je als opdrachtgever daar ook mede verantwoordelijk voor bent. Wij zaten toen als Provincie samen met IenW in de Stuurgroep bij de opdrachtverlening. Wie er nou iets te verwijten valt of niet, en wat eraan verbonden moet worden: ProRail is natuurlijk wel een instantie die geen winst mag maken, geen verlies mag maken, geen risico mag lopen. Dus dat komt hoe dan ook bij ons terecht. Als er sprake is van majeure verwijten, dan hadden we toentertijd aan de bel moeten trekken, denk ik.

De voorzitter: Tot slot mevrouw Berghorst.

Mevrouw Berghorst (PvdA): ProRail heeft toen zelf gezegd: het werk wat wij afgeleverd hebben, was onvolledig. Hebben we ons daar dan niet boos over gemaakt?

De voorzitter: De Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Gaans-Gijbels: Jawel, voorzitter, daar hebben we ons niet zozeer boos ... ik probeer vooral te kijken ... een andere energie te geven aan dat dossier. Maar we hebben natuurlijk niet zomaar bij de pakken neergezeten. Deze vraag heeft mevrouw Berghorst al eerder gesteld: wat is dan het handelen van de Provincie geweest toentertijd? Nou, we hebben daar een second opinion en cetera op laten uitvoeren. Ja, er blijkt inderdaad dat van alle zijden dat opdrachtgever-opdrachtnemerschap beter uitgevoerd had kunnen worden.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Baneke.

De heer Baneke (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Ja, ProRail maakt natuurlijk heel wat los, gezien hun unieke positie. Ik ga niet mee in de gevoelens van een aantal Statenleden dat... laten we maar zeggen het Calimero-effect: wij zijn buitengebied, dus we komen later aan de beurt. Maar mijn vraag is wel aan de Gedeputeerde of er mogelijkheden zijn om de prioritering binnen ProRail te beïnvloeden.

De voorzitter: De Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Gaans-Gijbels: Voorzitter, dat is zeker mogelijk. Sterker nog, dat hebben we ook gedaan. Naar aanleiding van de Gate Review en het eerste slechte nieuws dat ProRail ons mededeelde, toen heb ik hier ook gestaan en gezegd: dit accepteren we niet, dat dat zomaar gebeurt; dit project moet chefsache worden bij ProRail. Dat heeft ertoe geleid dat bij ProRail intern de organisatie is versterkt en ook de CEO hoogstpersoonlijk zich met het dossier is gaan bemoeien en ook verantwoording aflegt in de Stuurgroep waar we inzitten.

De voorzitter: De heer Baneke.

De heer Baneke (GroenLinks): Nog een aanvullende vraag. Is het dan ook niet mogelijk dat de Maaslijn geprioriteerd wordt boven andere projecten in Nederland, gezien de lange historie?

De voorzitter: De Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Gaans-Gijbels: Voorzitter, volgens mij is dat precies wat ProRail gedaan heeft. Ze hebben het intern geprioriteerd. Dit is één van de belangrijkste projecten van ProRail. Die verzekering heb ik gekregen van de CEO, dus in die zin is het project in de prioriteit naar boven toe opgeschoven. Ik kan niet helemaal onder de motorkap kijken bij ProRail. Afgelopen MIRT-ronde ging er bijna een miljard naar de Zuidasdok; dat is ook een prioriteit. Maar de heer Voppen heeft mij verzekerd dat het project tot de topprioriteiten van ProRail behoort.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Ijpelaar.

De heer Ijpelaar (CDA): U leidt hem al prachtig in, via de voorzitter, mijnheer de Gedeputeerde. Want inderdaad, ik denk: ik zoek even op welke projecten er allemaal in het MIRT stonden: Amsterdam Bay Area, Amsterdam Centraal, Multimodale knoop Schiphol, Ombouw Amstelveenlijn, OV en Wonen in de regio Utrecht, PHS Alkmaar-Amsterdam, PHS Amsterdam, Zuidwestkant Amsterdam-Schiphol-Hoofddorp, Kaldenburg, niet mijnheer Van Caldenberg, Rijswijk-Rotterdam, Holland Noord, Den Haag Centraal, Hub Den Bosch en ergens op plek 17 inderdaad de Maaslijn. Dan geeft u aan, net, dat het niet zomaar stop is gezet, de aanbesteding. Maar heeft u enig inzicht in welke projecten in Nederland dan wel, net als dit project, ook niet zomaar stop zijn gezet? Naar mijn idee is de Maaslijn chefsache, is ons project in april bij de eerste bommen die vielen in Oekraïne gewoon stopgezet en vervolgens loopt alles doodleuk door in de Randstad. Ik ben dan misschien wel wat meer Calimero, maar dan denk ik: hoe kan het dat het bij ons doodnormaal is dat een aanbesteding stop wordt gezet door ProRail en dat in de rest van het land alle aanbestedingen doorlopen?

De voorzitter: De Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Gaans-Gijbels: Voorzitter, de heer Ijpelaar geeft een keurige opsomming van de middelen die in het MIRT zijn toegekend aan de Randstad. Hij vergeet wel de miljard te noemen die naar Eindhoven gaat, de knoop Eindhoven, waar wij als Limburg ook van profiteren als we onder andere de IC naar Aken willen gaan realiseren. Dat terzijde. Hoe is dat nou precies gegaan met die aanbesteding stopzetten? ProRail heeft een persbericht, in maart volgens mij, de wereld ingebracht, waarin zij zeiden: wij vrezen voor een aantal spoorprojecten. Feit is dat de Maaslijn één van de weinige spoorprojecten was die dusdanig ver al in de planning zat, namelijk met een vastgesteld PIP, een projectbesluit, de financiering rond, bestuursovereenkomsten. Alle andere grote nieuwe spoorprojecten, die nog opgepakt zouden moeten gaan worden, staan nog aan het begin van de tekentafel. En de Maaslijn, die als eerste prominent – helaas hebben we de primeur te pakken – werd afgebroken, is omdat dat project al het verst in de tijd gevorderd is.

De voorzitter: De heer Ijpelaar.

De heer Ijpelaar (CDA): Ik kan me niet aan het feit onttrekken dat de Gedeputeerde op dat moment gedacht moet hebben: goh, welke projecten classificeren nog meer in Nederland als zijnde risicovol en dit moet gestopt worden. En u komt dan eigenlijk tot de conclusie dat er maar één project dusdanig ver was in de realisatie. En daarvan heeft Den Haag dat dan geslactofferd of heeft ProRail gezegd: dat is eigenlijk niet belangrijk genoeg. Maar vervolgens twee, drie of vier maanden verder, zijn andere projecten even ver en die gaan wel door en die krijgen een paar miljard erbij, omdat daar ook de oorlog in Oekraïne is uitgebroken.

De voorzitter: De Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Gaans-Gijbels: De analyse van de heer Ijpelaar is correct. De Maaslijn is bij mijn weten het enige project dat moet worden stopgezet, direct als gevolg van de oorlog in Oekraïne. Omdat dat echt, bij wijze van een week voordat de aanbesteding de deur uit zou gaan, het enige vergevorderde project was. Andere grote projecten staan niet in de MIRT. Daar zijn afspraken gemaakt. Het kan zijn dat er pas

over tien jaar een aanbesteding gaat starten. Dat weten we niet. Maar de Maaslijn is het enige project dat zo ver in de tijd gevorderd was en dat als eerste geraakt wordt door de oorlog in Oekraïne.

De voorzitter: Tot slot de heer Ijpelaar.

De heer Ijpelaar (CDA): Geen verdere vragen.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Caldenberg.

De heer Van Caldenberg (SP): Voorzitter, de Gedeputeerde is heel hard z'n best aan het doen om een aantal keuzes te verdedigen, die gemaakt zijn door anderen. Dat doet hij vol overgave en misschien ook wel met een goede reden. Maar waar ik een beetje naar op zoek ben, is hoe de Gedeputeerde nu, niet over het verleden maar naar de toekomst toe, gaat praten om dat belang van de mensen in de zaal en de mensen buiten in Limburg te verdedigen. Het komt er een beetje op neer in de beantwoording van: we kunnen er niks aan doen en we mogen Den Haag op de blote knieën bijna danken dat we nog alsjeblieft aan het project gekoppeld zijn. Ik heb een veel strijdbaarder Gedeputeerde nodig naar Den Haag. Snapt de Gedeputeerde dat wij niet zomaar accepteren dat we aan het lijntje worden gehouden?

De voorzitter: De Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Gaans-Gijbels: Nee, ik kan de heer Van Caldenberg verzekeren dat dat zeker niet de attitude is in de gesprekken die we met IenW gaan voeren. Er is in de tussentijd, nadat wij op basis van het sonderend gesprek dat wij hebben gehad gezamenlijk, gekozen voor een bepaalde oplossingsrichting. Ondertussen is de ProRail die oplossingsrichting aan het uitwerken en start zij met de voorbereiding van de aanbesteding. Die moet rond februari de deur uitgaan. Resultaten verwachten wij rond de zomer en dat is het moment dat wij harde afspraken moeten hebben met IenW over, als er meerkosten zijn, wie die gaat betalen, in welke balans. In de tussentijd kunnen wij niet heel veel meer doen dan de aanbesteding en de markt zijn werk laten doen.

De voorzitter: De heer Van Caldenberg.

De heer Van Caldenberg (SP): Voorzitter, de Gedeputeerde weet natuurlijk ook wel dat, als die aanbesteding dan klaar is, dat niet even duur is als dat we dachten, maar dat dat duurder gaat zijn. En dat we, in de overtuiging dat we aan de slag zouden zijn geweest, afspraken hebben gemaakt met elkaar, dat is ook wel helder. En als dat substantieel meer gaat kosten, waar je geen raketgeleerde voor hoeft te zijn, dat ook een keer de bodem van de schatkist van de heer Roest bereikt is. Dan is de vraag of Limburg dat nog wel kan doen. Ik ben op zoek naar het besef van urgentie bij de Gedeputeerde om dat signaal aan Den Haag over te brengen, want ik hoor dat hier eigenlijk te weinig. Het is een beetje: we gaan nog eens praten, praten, praten. Maar wanneer gaan we nou een keer bij wijze van spreken met z'n allen naar Den Haag toe om daar te staan op dat Malieveld of op het Plein om te zeggen: jongens, wij horen er ook bij. Die houding wil ik van de Gedeputeerde zien.

De voorzitter: De Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Gaans-Gijbels: Voorzitter, laat ik het zo zeggen. Ik heb op meerdere plekken gezegd dat wat het College betreft de financiële spankracht is bereikt. Dat heb ik niet alleen in de media gezegd, maar ook hier in Huis. Ik heb het vandaag heel duidelijk aan de Staatssecretaris laten weten en ik heb ook aan het ministerie laten weten. Nou ja, ik ga niet onderhandelen met het ministerie in deze zaal; dat doe ik met het ministerie buiten deze zaal. Maar ik kan richting de SP zeggen dat, wat de fractie van de SP wil of het merendeel van de Staten willen, dat ook iets is wat het College wil. Wij kunnen niet nog meer gaan dragen in het project.

De voorzitter: Mevrouw Berghorst.

Mevrouw Berghorst (PvdA): Dat is heel goed om te horen, dat u die boodschap uitdraagt. Ik hoorde u ook al zeggen dat de Staatssecretaris die boodschap ook uitdraagt in de Tweede Kamer. Maar vandaag heeft ze een interview gegeven, waarin ze zegt: wij houden vast aan de 50/50-verdeling. Dus het lijkt mij dat we wel een probleem met elkaar hebben. Deelt u dat met ons?

Gedeputeerde Van Gaans-Gijbels: Problemen zijn er om op te lossen. De Staatssecretaris geeft wat dat betreft misschien een signaal af dat op meerdere wijzen te interpreteren is. Afgelopen donderdag - zij ziet ook naar aanleiding van een vraag van een Tweede Kamerlid over die financiële spankracht, dat die wat het College betreft bereikt is - antwoordde ze op die vraag: ik zie ook dat de financiële spankracht van de Provincie bereikt is; mocht dat leiden tot meer kosten, dan ben ik bereid daarover in gesprek te gaan. Dat is het openingetje dat de Staatssecretaris heeft geboden en ik heb daarnet volgens mij bij de collega's van onze Limburgse omroep horen bevestigen dat ze zeker bereid is om daarover in gesprek te gaan. Het momentum echter wanneer je dat gesprek moet gaan voeren, dat zou ik het liefst nu voeren. Maar lenW zegt: we wachten heel even die aanbesteding af. Op dit moment hebben we met onze raming voldoende en pas nadat de resultaten van de aanbesteding klaar zijn, moeten we het erover gaan hebben. Ja, ik kan u verzekeren dat ik niet tot de zomer ga wachten met dat gesprek.

De voorzitter: Mevrouw Berghorst nog.

Mevrouw Berghorst (PvdA): Wanneer verwacht u de resultaten van de aanbesteding te hebben?

De voorzitter: De Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Gaans-Gijbels: De tijdlijn is als volgt. Ik verwacht in Q1 rond februari dat ProRail de aanbesteding in de markt zal zetten en ik verwacht de resultaten van de aanbesteding in de zomer van 2023.

De voorzitter: De heer Van Caldenberg nog.

De heer Van Caldenberg (SP): Voorzitter, dan toch daarop verdergaand: als die aanbesteding na de volgende verkiezingen klaar is, wie weet wat er dan weer in Den Haag staat te gebeuren en of nog een aantal jaren aan de tijdlijn van de heer Vaessen wordt vastgeplakt in Den Haag. Dat er dan in één keer bij die Provinciale Statenverkiezingen een andere werkelijkheid ontstaat. Die aanbesteding wordt hier in Limburg wel een feit, maar de politieke realiteit en de prioritering in Den Haag worden misschien anders. Is niet nu het moment om dat voor elkaar te krijgen? Moet de Gedeputeerde die hier staat niet zeggen: ik eis van de Staatssecretaris dat ze vóór de verkiezingen het gesprek met ons daarover heeft en dat ze de afspraken maakt? We kunnen het wel op de lange baan gaan schuiven, maar daar heb ik eigenlijk wel genoeg van.

De voorzitter: De Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Gaans-Gijbels: Voorzitter, wat ik net ook al zei, het liefst maak ik zo snel mogelijk afspraken, liefst nu. Maar feit is dat onze collega-opdrachtgever zegt: wij wachten de resultaten van de aanbesteding af. Veel meer kan ik niet doen. Ik kan geen ijzer met handen breken. Ik kan daar een eis neerleggen, maar volgens mij begint het gewoon met dat gesprek. Ik heb de Staatssecretaris wel ook gezegd en ook in de Stuurgroep dat ... ik heb dat signaal overigens al eerder afgegeven, ook in de Stuurgroep, dus het is niet dat dat helemaal nieuw is. Laat ik het daar even bij laten, voorzitter.

De voorzitter: De heer Van Caldenberg nog.

De heer Van Caldenberg (SP): Voorzitter, ik verwijt deze Gedeputeerde niet dat hij niet een heleboel gedaan heeft. Maar nu is het moment om het te doen. Ik kan niet meer doen, is niet het antwoord wat ik wil horen. Het antwoord is: we gaan met tractoren bij wijze van spreken daar de hele boel bezetten om ervoor te zorgen dat we het voor elkaar krijgen. Wat wij dan hier in deze zaal moeten doen om deze Gedeputeerde daarbij te ondersteunen? Vraag het aan ons, wij doen het, we organiseren de mensen om daar naartoe te gaan. Zodat die Staatssecretaris uit Maastricht het nou een keer in de gaten krijgt, dat je tussen Roermond en Nijmegen ook wat moet doen.

De voorzitter: De Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Gaans-Gijbels: Het College is misschien net iets minder activistisch dan de heer Van Caldenberg. Volgens mij dwing je bestuurlijke resultaten niet af door met de luidste toeter op het Malieveld te staan, maar door intern heel duidelijk te maken wat je eis of wat je wens is. De oproep van uw Staten met de motie, daar kom ik zo meteen op, kan daar zeker bij helpen en ondersteunt ons in die aanpak. Ik maak even een bruggetje naar de opmerking van de heer Baneke, er zijn ook andere regio's die hebben gezegd: Van Gaans, College, kom op, we gaan niet de Maaslijn de nek omdraaien. Natuurlijk niet. Juist dat zo'n regio rond Nijmegen zich uitspreekt voor die Maaslijn, zie ik echt als een steun in de rug. En ik kan de heer Baneke ook verzekeren dat wij die partners van tijd tot tijd meenemen, ambtelijk en bestuurlijk, en zorgen dat zij niet verrast worden. Maar lobby is niet vanaf de voorkant alles maar op tafel leggen. Dat moet je op gezette momenten en via geijkte kanalen doen.

De voorzitter: De heer Baneke, want u werd aangesproken.

De heer Baneke (GroenLinks): Dank u en dank aan mijn buurman, dat hij mij voor wil laten gaan. Die vraag stelde ik niet voor niets, want ik denk dat het veel krachtiger is wanneer die partijen niet de Provincie Limburg aanspreken, maar wanneer u gezamenlijk met die partijen in Den Haag aankomt. Ik heb wat bestuurlijke connecties en die hebben aangegeven: die actie is er nog niet geweest, bij ons weten. Dus in navolging van mijnheer Van Caldenberg, zorg nou dat dat geluid gezamenlijk met alle partijen, met de regio's, daar landt. Anders bent u het pionnetje in het midden, iedereen ziet u, maar de Maaslijn komt niet verder.

De voorzitter: De Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Gaans-Gijbels: Voorzitter, ik ga met hernieuwd elan die bestuurlijke kracht en massa vormgeven.

De heer Ijpelaar (CDA): Fijn dat de heer Baneke een goed weekend heeft gehad, want om te landen moet je kunnen opstijgen en dat kan na vrijdag. Dat is in ieder geval heel fijn.

De voorzitter: Dit lokt een heleboel uit. Ik stel voor dat u gewoon een vraag stelt aan de Gedeputeerde.

De heer Ijpelaar (CDA): U zegt net: de Staatssecretaris wacht af wat de nieuwe aanbesteding is. Zeker, we kunnen allemaal hier in de zaal gaan wachten op de Staatssecretaris, maar u heeft net gehoord dat de rest dat ook niet ziet zitten. U kunt zich nu gewoon uitspreken over wat uw verwachtingen zijn rond die aanbesteding, want die zal niet goedkoper worden. Dus u kunt al bij voorbaat zeggen, op een bierviltje nog net niet, maar u kunt best al de onderhandelingen starten en zeggen: goedkoper wordt het niet, mevrouw de Staatssecretaris. Waarom wachten we met z'n allen nu nog een keer op een aanbesteding? Ik snap wel dat dat de details zijn, maar ja, wat is de reden van uw afwachtende houding?

De voorzitter: De Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Gaans-Gijbels: Voorzitter, ik zei net ook al, ik heb al aangegeven bij het Rijk, in die Stuurgroep, dat ik van mening ben dat het Rijk die meerkosten voor zijn rekening moet nemen. Dus die actie, die opmerking, heb ik al gemaakt, formeel ook in de Stuurgroep. Dus ik neem zeker geen afwachtende houding aan. Ik zie wel dat lenW er pas een moment toe ziet als de resultaten van de aanbesteding binnen zijn. Zij zeggen: we hebben een 50/50-verhouding. Op dit moment is de financiële dekking die we hebben voor het project voldoende. Er is voor ons geen aanleiding om nu hernieuwd dat bestuursakkoord uit te onderhandelen. Dat is wat lenW zegt.

De voorzitter: De heer Ijpelaar nog.

De heer Ijpelaar (CDA): Twee vragen. 1. U zegt nu eigenlijk dat u het met me eens bent dat wij nu al kunnen concluderen dat hoe dan ook alle meerkosten van de aanbesteding voor rekening zouden moeten komen van het Rijk, ongeacht de uitkomst van de aanbesteding. 2. We hebben natuurlijk net een motie ingebracht en ik ben heel benieuwd wat uw reflectie op die motie is, voordat ik het dadelijk formeel vergeet te vragen. Dank u wel, mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Ik geloof dat de Gedeputeerde dat echt niet vergeten zou zijn.

Gedeputeerde Van Gaans-Gijbels: Dat klopt, voorzitter.

De voorzitter: Ik denk dat door de vele vragen die gesteld zijn, een groot deel al behandeld is. Wellicht kunt u tot een afronding gaan komen en tot een appreciatie van de motie.

Gedeputeerde Van Gaans-Gijbels: Ja. De heer Ijpelaar vroeg of we vinden dat het Rijk alle meerkosten op zich moet nemen. Ik heb gezegd: voor ons is de max bereikt, punt. Daar gaat volgens mij een stevig signaal vanuit; dit is niet mis te verstaan. Dus ja, wij zijn dat ook van mening. Ik denk dat de motie die hier op tafel ligt, daar deels bij kan helpen. Ik begrijp die motie heel goed, voorzitter. Zoals ik net ook al zei, we hebben ons vorig jaar ingespannen om met het Rijk tot een goede afspraken-set te komen. Die risicoverdeling 50/50 is ontzettend belangrijk geweest; daar plukken we nu de vruchten van. Weliswaar zure vruchten, maar we plukken er wel de vruchten van. Het gaat dus om draagvlak. Maar die motie bestaat eigenlijk uit meer onderdelen en ik wil ze toch heel even afpellen. De projectoverdracht aan het Rijk: dat klinkt heel mooi, maar kent ook risico's. Juist vanwege die projecten, die de heer Ijpelaar net ook al noemde, namelijk dat de Maaslijn dan misschien straks gaat concurreren met andere zware projecten, zoals de Lelylijn en de Zuidasdok. Dat is een risico. En daarnaast weten wij ook dat de Maaslijn onlosmakelijk is verbonden met onze OV-concessie. Als je een project gaat overhevelen naar het Rijk, zal het Rijk zich absoluut niet gaan bekommeren om onze Limburgse OV-concessie. Dus dat punt kan wellicht iets anders geformuleerd worden. Als het gaat over de verdeling van de meerkosten, daarvoor zal ik me maximaal inzetten om tot een veel betere, aangepaste kosten- en verantwoordelijkheidsverdeling te komen, waarbij de nieuwe einddatum gegarandeerd moet worden, eind 2027. En zo'n projectoverdracht, misschien even een helpende hand richting de heer Ijpelaar, wil ik met het Rijk meenemen als een te verkennen optie. Laat ik het even zo zeggen.

De voorzitter: Mevrouw Berghorst nog.

Mevrouw Berghorst (PvdA): De risico's die u nu schetst, zeggen volgens mij wel veel over onze goede samenwerkingspartner. Want wat u schetst is: als we de regie overdragen aan het Rijk dan kan het maar zo gebeuren dat die lijn er helemaal niet komt, dat we in de problemen komen met onze OV-concessie. Als ik u verkeerd citeer of paraphraseer, moet u het vooral aangeven, maar dat is de indruk die u net wekt. Daar zou ik graag een reactie op hebben, of ik dat zo goed begrijp. En het tweede, als we het dan toch over die OV-

concessie hebben, tijdens het werkbezoek bij Arriva zei Onno Hettinga op vragen van de heer IJpelaar: dat geldt voor die Maaslijn, dat is een druppel op een gloeiende plaat; ik heb het liever niet over geld, ik heb het over toegevoegde waarde. Bent u met Onno Hettinga en Arriva in gesprek over het naar beneden bijstellen van deze boete? Want hij liet daar duidelijk de ruimte toe.

De voorzitter: De Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Gaans-Gijbels: Ik begin even met het laatste punt. Ik ken de voorman van Arriva wel degelijk als iemand die zich heel bewust is van de financiële plaatjes. De opmerking of het statement dat dit slechts een druppel is op een gloeiende plaat, deel ik absoluut niet met hem. Het eerste punt is me heel even ontschoten, mevrouw Berghorst.

Mevrouw Berghorst (PvdA): U schetst net bij het appreciëren van de motie een beeld van onze samenwerkingspartner lenW als ware het een heel groot probleem als lenW de regie zou pakken, omdat we dan in de problemen komen met onze concessie, omdat we dan het risico lopen dat die lijn er helemaal niet meer komt. Het deed me afvragen: hoe goed is die samenwerkingspartner dan eigenlijk voor Limburg?

De voorzitter: De Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Gaans-Gijbels: Ik heb nergens gezegd dat de Maaslijn er dan niet zou komen. Ik heb niet gezegd dat er een probleem is; ik heb gewezen op een mogelijk risico dat gaat ontstaan. Dat is gewoon dat de Maaslijn in het mandje komt met andere dossiers die ook chefsache en topprioriteit zijn. Dus het wordt gewoon drukte in de infrawereld. Ik heb alleen gewezen op het risico dat dan gaat ontstaan.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Bastiaans.

De heer Bastiaans (VVD): Dank u wel, voorzitter. U concludeerde wat voorbarig dat de Gedeputeerde klaar was met zijn beantwoording.

De voorzitter: Nee, ik had gezegd dat hij bijna klaar was.

De heer Bastiaans (VVD): Maar goed, het is allemaal kommer en kwel. Laat me wel vooropstellen; dat wat de Gedeputeerde zegt, daar geloven wij ook heilig in, dat dat de juistheid is van de feiten. Maar die OV-concessie, en ik begon daarover in mijn bijdrage, vind ik toch niet onlosmakelijk van de aanbesteding van de Maaslijn. Buiten alle kommer en kwel van die aanbesteding van de Maaslijn, wat zijn nu voordelen in de concessie eventueel, als die elektrische locs daadwerkelijk elders ingezet gaan worden? Dat is toch onlosmakelijk aan ons besluit om wel of niet die motie mee in te dienen of te steunen. Want het is niet allemaal kommer en kwel. We hebben ook bij L1 gesproken over het TEN-T-netwerk, de heer Vaessen begon daar straks ook over. Wat zijn daar nu allemaal de voordelen van? Is het allemaal kommer en kwel of zijn er ook voordelen? Benoem de voordelen eens kort.

De voorzitter: Helder, helder. De Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Gaans-Gijbels: Voorzitter, er is niet alleen zuur in dit dossier; er is ook zoet. En het mogelijke zoet wat op ons wacht, is geen Brussels lof, maar dan zijn Brusselse euro's. Namelijk de Maaslijn is ingetekend op het TEN-T-kaartje; dat is een kaartje met de belangrijkste verbindingen in Europa. Sta je daar ingetekend, maak je kans om 30 tot 50% van de bouwkosten vergoed te krijgen. Ik ga hier uit van ongeveer 30%. Mocht dat het geval zijn, dan is dat op een project van enkele honderden miljoenen euro's een behoorlijke smak geld. De voordelen van het elders inzetten van reeds besteld elektrisch materieel door Arriva? Ik zie het meer als schadebeperkend handelen van Arriva. Dus, we hebben ze besteld en om te voorkomen dat ze ergens geparkeerd worden en er niet mee gereden wordt, kan Arriva ze mogelijk op een

ander traject inzetten. Dat betekent dat wat dat betreft de kosten iets gedrukt worden. Maar we zijn altijd meer kwijt, uiteraard, dan wanneer de trein gewoon hier gereden zou hebben, eind 2024.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Vaessen nog.

De heer Vaessen (D66): Het ging er zojuist even over wat er gebeurt als we het project helemaal bij het Rijk neerleggen. En zegt dat iets over de samenwerkingspartner? Volgens mij kunnen we aan de historie die ik straks schetste, genoeg zien. Ik vertrouw er gewoon niet op als we het helemaal zelf loslaten. Dus ik wil graag nog van de Gedeputeerde horen of we zelf mee aan de bal blijven in dit project. En gaan we er ook bij het Rijk op aandringen, behalve dat dat zij zelf de beurs trekken en zelf actief, misschien nog wel harder, sturen op ProRail dan nu, dat die ook mede een rol nemen in een mogelijke aanvraag voor Europese middelen straks?

De voorzitter: De Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Gaans-Gijbels: Voorzitter, op alle vragen en suggestie is het antwoord ja. Primair is het van belang om de rekening bij het Rijk te beleggen, zodat het project weer in evenwicht komt, ook ten aanzien van de financiële spankracht. Secundair kunnen we misschien afspraken maken over nog strakkere aansturing en governance en vooral over de risico's die we bij het Rijk beleggen. Maar samen aan het stuur vindt het College gewoon ontzettend belangrijk vanwege de blijvende relatie die wij hebben met Arriva. En door deze concessie-afspraken blijven we ook altijd wel verbonden aan het infraproject. We nemen dat mee en we zullen dat blijven uitdragen.

De voorzitter: De heer Westhoff.

De heer Westhoff (Fractie Westhoff): Voorzitter, tijdens de Arriva-bijeenkomst heb ik aan één van de directieleden gevraagd wat men met die 23 treinstellen gaat doen, die binnenkomen. Hij zei: die worden gewoon ingezet op het Limburgse terrein, alleen deze systemen worden dan minder druk gebruikt. Dus die systemen hoeven niet naar een andere provincie verstuurd te worden. Daardoor wordt er minder onderhoud op de systemen uitgevoerd en kunnen we langer met systemen werken. Dus even dit als toevoeging op de informatie die u net heeft gegeven.

De voorzitter: Dank u wel. Ik hoor niet echt een vraag. De heer Bosch.

De heer Bosch (PVV): Ja, voorzitter, vindt u zelf dat we nog wel goed in de lead zijn? Hebben wij überhaupt de lead? Of zitten we op de tweede of derde rij als we samen in overleg zijn? Ik vraag me dat werkelijk af.

De voorzitter: De Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Gaans-Gijbels: Voorzitter, wij zijn volwaardig opdrachtgever, gezamenlijk met het Rijk. Er is niemand dominanter of minder belangrijk of minder zwaarwegend in die Stuurgroep. IenW en de Provincie zijn gezamenlijk de opdrachtgevers in het project.

De voorzitter: Dank u wel. Gedeputeerde, ik denk dat u ...

Gedeputeerde Van Gaans-Gijbels: Ik denk, voorzitter, dat ik bijna alles beantwoord heb.

De voorzitter: Ik kijk dan nog heel even naar de indiener van de motie, want u heeft de suggestie gedaan om eventueel nog een aanpassing te doen. Anders had u er een probleem mee, om het zo maar eens even plat te zeggen. En de heer Bosch was toch nog een vraag vergeten, dus die geef ik als eerste het woord.

De heer Bosch (PVV): Nee, ik ben geen vraag vergeten, ik heb gevraagd: hoe ziet u Arriva? Die zit achterop, daar horen we nog niets van en die komt gewoon mee en die legt gewoon straks de rekening neer.

De voorzitter: Dat was die openstaande vraag waar nog geen antwoord op was. De Gedeputeerde.

De heer Bosch (PVV): Hoeveel denkt u dat die rekening dadelijk behelst als het 2027 wordt?

Gedeputeerde Van Gaans-Gijbels: Voorzitter, we hebben met Arriva met het projectbesluit geanticipeerd op twee jaar vertraging. Dat was destijds geraamd op € 40 miljoen. We hebben nu te maken met een langere vertraging en we gaan met Arriva op basis van een openboekcalculatie kijken wat de te verwachten bedragen zijn waar Arriva mee te maken heeft. En daarover gaan we onderhandelen en in gesprek. Maar dat moet nog starten, dat gesprek.

De voorzitter: De heer Bosch.

De heer Bosch (PVV): Dus als ik het goed bij elkaar tel: we pakken even de € 40 miljoen en we hadden al € 49 miljoen. Dat is toch correct, wat ik toereken? Dat is dus € 89 miljoen waar we nu over praten. Dan hebben we niet die twee of drie jaren erbij geteld of doorgerekend. Dat betekent dus € 100 miljoen, € 120 miljoen, € 130 miljoen?

De voorzitter: De Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Gaans-Gijbels: Het College weigert te accepteren dat deze ritmiek zo door blijft gaan. Nogmaals, op basis van de openboekcalculatie krijgen we inzicht in wat Arriva verwacht en daarover gaan we met Arriva onderhandelen en in gesprek.

De voorzitter: Mijnheer Ijpelaar.

De heer Ijpelaar (CDA): Als indiener van de motie ... Een motie die, als ik even snel tel, toch al een meerderheid heeft ... Het komt een beetje over alsof de Gedeputeerde nu bezig is met een soort verdedigen van zijn eer. Want u moet toch gewoon concluderen dat de schaalgrootte van dit railproject veel te groot is voor deze provincie? Dat we dit eigenlijk al heel lang allemaal hebben geconcludeerd, ook in Rekenkameronderzoeken, in alle MD-commissiedebatten over het feit: wat is je corebusiness, welke schaalgrootte pas bij een provincie. En niks ten nadele van ons ambtelijk apparaat, ik werk altijd heel fijn samen, maar u moet toch gewoon concluderen dat dit project veel te groot is voor een provincie? Een project dat door drie provincies gaat, ruim € 500 miljoen dadelijk gaat kosten. En u gaat hier met droge ogen beweren dat het beter is als we in de lead zijn, terwijl we ieder halfjaar geconfronteerd worden met kostenoverschrijdingen. We zijn niet in de lead, het lukt niet hier. Met al uw goede bedoelingen probeert u het goed te doen; dat proberen wij ook. Alleen, we moeten gewoon concluderen dat dat nu niet lukt. Dan komt er een motie, een geschenk voor u, zou ik zeggen, en dan gaat u hier vertellen: de kosten, dat is wel goed, maar wij willen wel in de lead blijven. Ik snap dat Arriva een component is, maar het is toch aan u om dat uit te onderhandelen met lenW?

De voorzitter: De Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Gaans-Gijbels: Ik heb nooit de suggestie proberen te wekken dat ik niet in de lead wil zijn en het gaat er helemaal niet om mijn eer of de eer van het College te verdedigen. Ik probeer juist zo goed mogelijk de Limburgse belangen te dienen. Daarom zeg ik ook niet: ik wil primair in de lead zijn. Ik wil gewoon mee aan het stuur zitten met lenW. Dat heb ik proberen te zeggen. Inderdaad, over de meerkosten

delen we helemaal de strekking van uw motie. Ik zie dat absoluut als een aanbeveling. Maar we willen als Provincie wel graag mee aan het stuur blijven zitten. Dat heb ik proberen te zeggen.

De voorzitter: Oké. Ik denk dat we tot een afronding kunnen komen.

De heer Ijpelaar (CDA): Even verduidelijkend dan, want u geeft op het eerste punt van 'Verzoeken het College' aan bij de regering de eis neer te leggen... geven wij aan bij de regering de eis neer te leggen dat de Maaslijn net als alle andere spoorprojecten in Nederland een rijksproject wordt. Daar geeft u van aan, u wilt daaraan toevoegen: en dat wij als Limburg aan tafel blijven zitten.

Gedeputeerde Van Gaans-Gijbels: Ja, Stuurgroep, mede-opdrachtgever, iets dergelijks.

De heer Ijpelaar (CDA): Oké, maar het moet een reisproject worden. Het mag weer in de lead van het Rijk komen, dat is ook wel het statement. Dat onderkent u?

Gedeputeerde Van Gaans-Gijbels: Ja, dat onderken ik. Het is wel zo, het is in feite ook al een rijksproject, omdat lenW natuurlijk er al voor 50% inzit. Dus het is een beetje multi-interpretabel. Maar goed, op deze manier, voorzitter, denk ik dat mijnheer Ijpelaar en ik elkaar wel kunnen vinden en dan kan die motie ook oordeel Staten krijgen.

De voorzitter: Oké, dus u heeft een positieve grondhouding tegenover de motie?

Gedeputeerde Van Gaans-Gijbels: Ja, oordeel Staten met de interpretatie dat wij als College liever mede aan het stuur willen blijven.

De voorzitter: Ik probeer echt nu tot een afronding van het debat te komen. Mijnheer Van Caldenberg, er staat nog iets open?

De heer Van Caldenberg (SP): Ja, voorzitter, hoeveel hebben we nu eigenlijk al in die Maaslijn gestopt als Provincie? Dat is toch überhaupt voldoende om aan tafel te kunnen blijven zitten?

De voorzitter: Dat is de laatste vraag en dan kom ik daarna echt tot een afronding.

Gedeputeerde Van Gaans-Gijbels: Ja, vooralsnog blijven we ook gewoon aan tafel zitten en zijn we nog volwaardig lid van die Stuurgroep.

De voorzitter: Dank u wel. Daarmee zijn we aan het eind van de beraadslaging gekomen en gaan wij over de ingediende motie stemmen.

Gedeputeerde Van Gaans-Gijbels: Laten we een minuutje of tien schorsen, zou dat kunnen?

De voorzitter: Nou ja, dan een minuutje of tien. Ik hoop dat het sneller kan. Vergadering geschorst.

[SCHORSING]

De voorzitter: Ik heropen de vergadering en stel voor dat heer Ijpelaar even via de interruptiemicrofoon vertelt wat de wijziging in de motie is. Dan laten we hem ook even op het grote scherm zien, zodat iedereen exact weet waar we het over hebben.

De heer Ijpelaar (CDA): Er is een bullet toegevoegd en die luidt als volgt: 'En als College een vinger aan de pols te houden middels participatie in een stuurgroep.'

De voorzitter: Dank u wel. Daarmee is het helder wat er aan de motie is gewijzigd. Er is ook nog een wijziging, dacht ik, bij het ondertekenen. Dames en heren, wij gaan over tot stemming, maar alvorens ik het stemmen open, is er een stemverklaring van de heer Bosch namens de PVV.

De heer Bosch (PVV): Nou, wij hebben al eerder gezegd 'wij stoppen', toen meneer Kuntzelaers een motie indiende met € 153 miljoen. Nu zitten we op het prijspeil € 212 miljoen. Wij gaan toch met deze motie mee. En we geven de Gedeputeerde toch het vertrouwen dat hij daar wat uit onderhandelt, en dat we in ieder geval eensluidend als Staten overkomen naar Den Haag. Ja? Dank u.

De voorzitter: Dank u wel meneer Bosch. Dan kan ik twee dingen doen. Ik kan alle stemkastjes opengooien, maar ik kan ook even vragen: is er dan behoefte aan stemming? Want dan kan ik constateren dat we unaniem zijn. Als er niemand om een stemming vraagt, dan constateer ik dat we unaniem hebben ingestemd. Dat scheelt een hele boel? Nee? Gewoon stemmen? Gewoon met hand opsteken, dat kan ook net zo gemakkelijk. Iedereen is voor? Goed zo. Deze motie is unaniem aangenomen.

14.2 G-22-039 GEWIJZIGD Statenvoorstel Brightlands Campus Greenport

De voorzitter: Komen we bij agendapunt 14.2: G-22-039 GEWIJZIGD Statenvoorstel Brightlands Campus Greenport Venlo. Ik heb begrepen dat er, vanuit het College in ieder geval, weer een mededeling is gedaan. Ik kijk even of er behoefte is aan een debat of dat we met een uitgebreide stemverklaring kunnen werken, maar de aanvraag was in ieder geval vanuit de PVV. De heer Ernst.

De heer Ernst (PVV): Voorzitter, voor ons zijn niet de vragen voldoende beantwoord, dus wij hadden graag een debat.

De voorzitter: Graag een debat. Dan kijk ik even rond op basis van de inspreklijst, zoals we die de hele vergadering hebben gehad donderdag en vrijdag, of er behoefte is om het woord te voeren. De heer Westhoff? Geen behoefte. De heer Van Wageningen of D66? Geen extra vragen? JA21? Geen extra vragen. GroenLinks? Niet het geval. Het CDA? Ja, gaat uw gang. Mevrouw Depondt.

Mevrouw Palmen (Fractie Palmen): Mag ik snel een vraag stellen voorzitter?

De voorzitter: Als het een punt van orde is. Ik heb gewoon het debat geopend.

Mevrouw Palmen (Fractie Palmen): Nee oké, maar ik heb in principe alleen mijn stemverklaring, dus mijn vraag is nu of ik het zo meteen gewoon als inspreektekst moet doen?

De voorzitter: Dan zien we dat maar meteen als een stemverklaring.

Mevrouw Palmen (Fractie Palmen): Oké, dan doen we dat zo. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Depondt, aan u het woord.

Mevrouw Depondt-Olivers (CDA): Ja voorzitter, we hebben vandaag nog een reactie gekregen, zoals ook afgesproken. Even snel lezende tussen de bedrijven door vanmiddag, vind ik, tussen het stuk van juni, het stuk van november en de mededeling portefeuillehouder daarna, en nu, de cijfers nog steeds ontzettend lastig vergelijkbaar. Voor mij hoeft dat niet te betekenen dat wij dit vandaag niet zouden kunnen vaststellen, maar ik zou echt willen vragen, ook voor de helderheid naar de toekomst en de monitoring in de voortgangsrapportages, om die echt nog eens even goed naast elkaar te zetten, en die nog een keer in een commissie te bespreken. Wat principiëler vind ik het punt dat wij hebben ingediend. Wij nemen nu een

besluit over laten we zeggen even vrij vertaald de onderwijs- en onderzoekskant van het hele verhaal, gerelateerd aan dat toekomstplan van de campus. Het vastgoed hebben we er even afgehaald. Daar gaat best wel een flink slok geld in om, om het maar zo te zeggen. Nou, daar is op zichzelf helemaal niks mis mee. Wij ondersteunen het hele concept van de campus, ook in Venlo, maar voor mij is toch die brief van de UM niet helemaal helder. In het stuk staat er is € 69 miljoen additioneel nodig voor onderwijs en onderzoek tot ... Nou ik ben het even kwijt of het 2030 of 2035 was. Wij hebben gevraagd van ja wij nemen nou dat besluit en stoppen er behoorlijk wat geld in tot 2030, en het blijft een beetje boven de markt hangen wat nou met die € 69 miljoen gebeurt? De heer Satijn zegt in de brief van vanmiddag: ja, die hele aanpak wordt getemporiseerd en dan kijken we wel hoe het zich ontwikkelt, dan nemen wij dan wel de besluiten waarvan wij vinden dat we ze moeten nemen, even vrij vertaald. De UM zegt letterlijk, overigens niet bij monde van het College van Bestuur, ja het is € 69 miljoen en wij kunnen een derde doen, that's it, punt. Die hebben het niet over temporiseren. En ik zie ook dat de anderen, als ik het goed zie, drie ton per jaar aan de organisatie betalen, en wij tot 2030 een miljoen extra per jaar aan de organisatie, met als doel om dat plan uit te rollen. Maar dat plan kost € 69 miljoen en die is er niet. Dus ik zit wel een beetje te zoeken van wij nemen nu een besluit om € 1,3 miljoen per jaar aan de organisatie te geven om dat plan uit te rollen, het wordt getemporiseerd, is dan nog steeds € 1,3 miljoen nodig, en wat betekent dat nou voor de inzet van de UM? Het blijft voor mij heel vaag.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk even naar de fractie van LOKAAL-LIMBURG? Niet. Mevrouw Palmen wilde in ieder geval een stemverklaring geven. Laten we dat gewoon gelijk maar in deze termijn doen.

Mevrouw Palmen (Fractie Palmen): Ja, dank u wel voorzitter. Greenport Ontwikkelbedrijf heeft inmiddels 400 hectare landbouwgrond onttrokken ten behoeve van de industrie. Daarmee is Greenport Venlo maar half zo groen als menigeneen mag denken en is de gezondste regio een beetje een wassen neus. Ik mag graag een structurele bijdrage leveren aan onderwijs en innovatie, maar dat vereist wel dat er een goede visie ligt, waarbij de belangrijkste stakeholder, namelijk de agrarische sector, niet mag ontbreken. Op papier klopt dat en is er te lezen dat op de campus perspectief gegeven zal worden aan de agrarische ondernemers van nu en in de toekomst. De praktijk zegt echter wat anders. De sector wordt nauwelijks betrokken, en bovendien vraag ik mij af welke agrarische ondernemer er straks nog is om perspectief aan te bieden. 400 hectare is veel grond, en onder de huidige omstandigheden zal de omringende glastuinbouw het niet heel lang meer volhouden. Verder vind ik het onderzoek naar gezond voedsel ook een beetje vreemd. Voedsel dat puur en zonder toevoegingen genuttigd wordt, is per definitie altijd gezond. De transitie naar meer plantaardige eiwitten is an sich ook niet verkeerd, maar moet ook geen doel op zich zijn. Plant en dier kunnen niet zonder elkaar. Door deze los te koppelen, creëren we weer meer problemen dan dat we ze oplossen. Die visie kan ik in ieder geval niet ondersteunen. In de mededeling portefeuillehouder van vandaag is te lezen dat een structurele bijdrage nog wel even door zal gaan, ook al ligt er geen visie en zijn forse investeringen nodig. Ik vind dat veel te risicovol. De weg naar volwassenheid klinkt dan leuk, maar wat ik zie en lees is vooral dat we weer ergens mee ingezogen worden in iets dat er straks niet meer is, maar komen we er ook niet meer vanaf. Kortom, wanneer de logistieke dozen verdwijnen, wanneer de agrarische sector echt perspectief geboden krijgt, wanneer ze echt mag meedoen met proefboerderijen en het opzetten van een pure voedselketen, dan zal ik mijn ondersteuning weer geven aan de campus. Op dit moment ben ik echter geacht tegen dit voorstel te hebben gestemd indien het uiteraard een hamerstuk zou worden. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, maar er wordt dadelijk gewoon gestemd. Ik kijk even naar de fractie van de VVD? De fractie van de SP? De heer Van der Valk.

De heer Van der Valk (SP): Ja, dank u wel voorzitter. SP is groot pleitbezorger van de Brightlands-campusen in het algemeen, dus ook van Venlose campusen in het bijzonder, als het gaat om die onderwijs- en onderzoeksaspecten. Vastgoed is er even uitgehaald, dus dat geeft wat rust, in ieder geval op het financiële construct wat nu voorligt, hoe ingewikkeld dat ook is. Er blijft nog wel een klein zorgpuntje

over. Dat is namelijk de samenwerking met BASF. Daar heeft in de commissie de Gedeputeerde van gezegd: daar is een langjarige samenwerking afgesproken. Afgesproken is denk ik mondeling. Ik kan het in ieder geval niet terugvinden in de stukken. En dan nog even ook de brief over UM. Ik vind dat daar ook niet echt die zekerheid uitstraalt die ook mevrouw Depondt aangaf. En de vraag is: kan dat nog op de een of andere manier bestendigd worden met deze twee partijen? Dat was het voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel meneer Van der Valk. Dan geef ik nu het woord aan de Partij voor de Dieren. Ja, mevrouw Plusquin, aan u het woord.

Mevrouw Plusquin (Partij voor de Dieren): Dank u wel voorzitter. Ik wil wel een puntje maken dat als wij die vragen om 13:00 uur op een werkdag binnenkrijgen, dat dat dan niet in achttien uur in onze fractie besproken kan zijn. Dus ik houd het bij mijn stemverklaring. De Partij voor de Dieren is tegen het voorstel van de Brightlands Campus Greenport. We gaan daartegen stemmen. We zijn positief over de richting naar de plant-gedreven innovaties en de transitie naar plantaardige eiwitten, maar dat is echter onvoldoende om met het voorstel in te stemmen. We vinden dat GS onvoldoende inhoudelijke kaders geeft bij Brightlands, die voor een groot deel gaat over de transitie van de landbouw. Er wordt € 1,4 miljoen uit het beleidskader Limburgse landbouw- en agrifoodsector gebruikt voor het financieren van Brightlands. Met deze visie en toelichting van de Gedeputeerde blijkt dat de Brightlands Campus Greenport, de aangesloten bedrijven of puur de universiteiten de toekomst van de landbouw gaan bepalen in plaats van Provinciale Staten. De ontwikkelingen bij Brightlands Venlo kunnen zich daardoor tegengesteld aan de wensen van PS ontwikkelen. Ten slotte zijn er zeer veel risico's verbonden aan dit voorstel. Het is een zeer indirecte manier van het sturen van de economie, ingegeven vanuit het in bezit hebben van een gebouw. Het zal ons daarom ook nooit duidelijk worden of deze subsidie en investering ook daadwerkelijk geleid hebben tot de gestelde doelen. Tot zoverre.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Plusquin. Dan kijk ik even naar de fractie van de Partij van de Arbeid? Niet. Forum voor Democratie? Ook niet. De heer Ernst, aan u het woord namens de PVV.

De heer Ernst (PVV): Voorzitter, dank u wel. We gaven het bij de behandeling in de commissie al aan: dit stuk met betrekking tot de campus Greenport, blinkt, mild uitgedrukt, niet uit in kwaliteit en helderheid, zeker gezien het aantal keren dat we daar al over hebben moeten spreken, de aanpassingen en alles wat daar verder uit voortgekomen is. Wat we ook aangaven is dat de regering in Den Haag zijn uiterste best doet om de land- en tuinbouwsector de nek om te draaien ten gunste van ongebreidelde bevolkingsgroei, volledig veroorzaakt door immigratie, en dat de Provincie maar geld in deze sector blijft stoppen. Onder andere met het via lage huren en bijdragen in R&D ondersteunen van bedrijven die zich straks in het buitenland moeten gaan vestigen. We kunnen lezen dat de aantallen studenten achterblijven bij de verwachtingen, en dus worden er nieuwe opleidingen verzonnen en gefinancierd met belastinggeld, wetende dat ook deze studenten, als ze al komen, straks hun heil moeten gaan zoeken in het buitenland. En de Limburger, of zo u wil, de Nederlander, die mag straks diep in de buidel tasten voor hoogwaardig voedsel uit het buitenland dat met zijn belastingcenten ontwikkeld werd. € 20 miljoen voorzitter. Dit stuk gaat over minimaal € 20 miljoen tot 2030. Dat staat los van de miljoenen die nog naar vastgoed moeten, en voor tussentijdse miljoenenbijdragen die er ongetwijfeld gaan komen. En de toegezegde exitstrategie bestaat uit niet meer dan: we blijven aandeelhouder tot 2030, maar de volwassenheid zal dan niet bereikt zijn, dus dan zien wel weer. Of wel: ja, het komt goed. Mooie strategie. En dan blijft er wat ons betreft nog steeds onduidelijkheid over beslispunt 6, de € 3,7 miljoen. Oorspronkelijk lasen we dat deze bestond uit € 2,2 miljoen in intensivering en € 1,5 miljoen uit de stelpost. In het gewijzigde stuk moeten we die € 1,5 miljoen toevoegen aan de stelpost. En in de uitleg, in de mededeling portefeuillehouder van vandaag, lezen we weer dat die € 1,5 miljoen uit de stelpost komt. Onzes inziens wordt de stelpost met besluitpunt 3 opgesoupeerd, en moet er inderdaad € 1,5 miljoen bij om aan die € 3,7 miljoen te komen. Maar waar komt dat geld nu vandaan? De algemene teneur proevend, lijkt het erop dat dit stuk op uw meerderheid kan rekenen, maar wat de PVV betreft is het klaar met dit soort miljoenen verslindende werkvoorzieningsactiviteiten voor hogeschoolden, voor rekening van

de Provincie, en dus de Limburgse belastingbetaler. De na-etterende wond van de Floriade moet niet langer door zachte heelmeeesters behandeld worden. Het wordt tijd dat we beginnen te snijden. Dank u voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel meneer Ernst. Dan geef ik nu het woord aan de Gedeputeerde.

Gedeputeerde Satijn: Voorzitter dank. Dank ook aan de Statenfracties die in dit debat nog gevraagd hebben tot nadere duiding, c.q. hun opinie nogmaals helder hebben geventileerd. Overigens, de heer Ernst, dat beeld, daar ben ik bekend mee. Dus dank voor het feit dat u dat hier nog een keer wilt bevestigingen. We hebben in de mededeling portefeuille heel duidelijk gemaakt dat daar geen andere financiële gegevens in staan dan het Statenvoorstel. Alleen, het is anders ingedeeld. Dat was feitelijk op verzoek van de commissie. Maar ik heb heel goed gehoord dat u dat minder duidelijk vindt. Dat heb ik ook voor een deel bij mevrouw Depondt gehoord. Dus daar gaan we zeker aan werken om dat, ook richting de rapportages die gaan volgen, daarin wel helder duidelijk te maken. En Mevrouw Depondt schetst ook wat onduidelijkheid over dat € 69 miljoen-plan, als ik dat zo mag zeggen, van de Universiteit Maastricht. Dat plan hebben zij weliswaar kenbaar gemaakt bij ons op het moment dat wij spraken over de nieuwe inzet van de Provincie Limburg binnen het Brightlands aanbod, zoals we dat nu ook doen als onderdeel van de vier campussen, waarvan we er nu nog één met elkaar behandelen, waarvan het vastgoeddeel in februari komt. Alleen dat plan van de universiteit, die € 69 miljoen, zag toe op een extra aantal opleidingen, als ik het zo mag zeggen, een aantal bacheloropleidingen in UM en masteropleidingen. Dat vonden wij, gelet op het voorstel wat wij hier nu voor hebben liggen, nog een stap te ver. Als we gaan kijken naar een ontwikkelperspectief, een ontwikkeltempo van de campus in Venlo, vonden we die extra € 23 miljoen per deelnemer een stap te ver. Toen hebben we gezegd: dat gaan wij niet doen. En als UM besluit dat wel te doen, dan zal dat ontwikkeltempo van die extra opleidingen die zij graag willen huisvesten op de campus ook een stuk lager liggen. Het gaat echt over onderwijsprogramma's. En naast de bestaande kennisprojecten die wij hier met elkaar hebben vastgesteld, zien we er op dit moment geen ruimte voor. Wat we wel hebben afgesproken, dat doen we samen met de andere aandeelhouder, de gemeente Venlo, die ook niet die € 23 miljoen bijdraagt, is dat we wel gezamenlijk gaan kijken of we bijvoorbeeld bij het Rijk kunnen gaan bewerkstellingen dat via bijvoorbeeld het Groeifonds er wel middelen beschikbaar komen voor die inzet van de UM. Die staat dus eigenlijk los van dit voorstel. Even zien, de opmerkingen van de heer Van der Valk als het gaat over BASF, die hebben zich inderdaad na een jaar...

De voorzitter: Misschien kunt u daar even mee wachten, dan kan mevrouw Depondt over dat laatste nog even een vraag stellen.

Mevrouw Depondt-Olivers (CDA): Ik probeer het toch scherp te krijgen voorzitter. We hebben in juni een Statenvoorstel gekregen waar een toekomstplan onderlag, waaruit dan in elk geval de suggestie volgt: stem hiermee in want dit toekomstplan is de guideline, de stip op de horizon. Dan kun je een beetje discussiëren over welke datum precies, maar dat is hem. Vervolgens komt er een brief van de UM en die zegt, even in uw woorden: ja maar wacht even, dat toekomstplan kost nog eens € 69 miljoen extra. En dan roept het wel de vraag op: ja maar wat besluiten wij dan nu? Want heel zwart-wit gezegd suggereert dat als die € 69 miljoen niet op tafel komt, additioneel, wat nu op tafel ligt en wat de UM vanmiddag in haar brief zei wat ze er sowieso al insteekt, dan gaat het plan niet door. Dan hebben we dus geen onderlegger, geen beleidsonderlegger voor het besluit van nu. Toch? Of zie ik dat verkeerd?

De voorzitter: Gedeputeerde.

Gedeputeerde Satijn: Ja voorzitter, ik ga proberen mevrouw Depondt te helpen. Het plan, zoals we dat hier hebben voorgelegd, wordt ondersteund door die toekomstvisie. Alleen de UM is met een plan daarbovenop gekomen, dat is dat € 69 miljoen-plan, waardoor zij het beeld hebben: als we dit nog eens een keer met elkaar gaan doen, dus per aandeelhouder, als je het zo wilt bekijken, € 23 miljoen, een aandeelhouder is in dit geval de UM, Provincie Limburg, gemeente Venlo, dan geven we die campus nog meer body, komen er

nog meer opleidingen. Dat vonden wij op dit moment een stap te ver. Dat betekent niet dat die visie er niet onderligt. Die ligt er wel degelijk onder. Alleen in die totaalvisie hebben zij een plan gepresenteerd waarin ze zeggen: nou, daar passen mogelijk ook een aantal andere nieuwe opleidingen bij, bachelor- en masterniveau. Daarvan hebben wij gezegd op dit moment: dat vinden we een stap te ver. We willen eerst een goed fundament leggen om die campus, ook gelet op datgene wat Buck Consultants in de roadmap heeft geconstateerd. We willen zorgen dat er voldoende ontwikkelperspectief is voor de toekomst. En om nu een extra grote stap te maken door nog meer opleidingen toe te voegen en daardoor zo'n, laten we zeggen, € 23 miljoen extra aan uw Staten te vragen daarvoor, vonden wij in ieder geval een stap te ver. Dus het is niet dat als we de € 23 miljoen niet zouden doen, dat dan dat hele plan en die visie omvalt. Nee, de UM wilde daarbovenop gewoon een aantal extra opleidingen faciliteren, echt onderwijs, en daarvan hebben wij gezegd: dat vinden wij op dit moment een stap te ver.

De voorzitter: Mevrouw Depondt.

Mevrouw Depondt-Olivers (CDA): Maar zou de constatering dan terecht zijn dat het, wellicht met de wetenschap van nu, niet zo handig was van de UM om die brief in ieder geval in die zin een maand voor de Statenbehandeling te sturen omdat die verwarring zaait?

De voorzitter: Gedeputeerde.

Gedeputeerde Satijn: Voorzitter, ze hebben mij geleerd nooit antwoord te geven op retorische vragen.

De voorzitter: Dank u wel, en ik denk dat u ook met de beantwoording klaar was?

Gedeputeerde Satijn: Nou, ik wilde de heer Van der Valk nog wat eer doen over de vraag van BASF.

De voorzitter: O ja, neem me niet kwalijk.

Gedeputeerde Satijn: Ik snap wat u bedoelt. We hebben natuurlijk met elkaar afgesproken dat we in een vaste termijn natuurlijk het agio storten, dus betrokken blijven als aandeelhouder bij de campus. BASF doet dat ook. Alleen BASF heeft ook het beeld neergelegd bij ons, en ook bij u, in de themasessie, dat ze hebben gezegd van wacht even, we zien een aantal ontwikkelingen in Nederland, ook op het aantal campussen. We hebben het er ook in de commissie over gehad, waarin zij hebben gereflecteerd op een vraag van uw Staten, ik weet niet meer precies welke Staten het was voorzitter, waarin ze zeiden van als u nou een keuze zou mogen maken, moeten maken tussen bijvoorbeeld Wageningen en Venlo, waar zou u dan voor kiezen als BASF? En daar hebben ze heel duidelijk gesteld van als wij kiezen voor een campus waar wij in ieder geval al onze onderzoeksinzet op zouden willen plegen, die nu nog verdeeld is over die twee campussen, dan zal dat voor de toekomst zeker Venlo zijn. Nou, dat heeft ermee te maken dat de ketenaanpak waar Venlo voor kiest, hun veel meer brengt dan Wageningen op dit moment doet. En daarbij heeft men ook uitgesproken dat, op het moment dat die ontwikkeling zich voordoet en dat iedere aandeelhouder ook daarmee instemt, dat BASF in ieder geval als een onderzoeksfaciliteit of een groot deel daarvan richting deze campus wil manoeuvreren. Dus nog meer activiteit in deze campus. Dat is wat ze hebben toegezegd. Dus ze hebben feitelijk ook een keuze gemaakt met die toelichting, dat als zij een nieuwe onderzoeksuitbreiding doen, waar ook in Nederland, dat die in Venlo zal plaatsvinden. Dat is nogal een commitment. Dat is een uitspraak die ik heb gehoord in die themasessie van de vicepresident van BASF. Ze hebben formeel tot 2025 een aandeelhoudersakkoord, en zijn voornemens dat te vernieuwen, maar daar ligt nog geen hard commitment in de zin van een getekende brief.

De voorzitter: De heer Van der Valk.

De heer Van der Valk (SP): Die laatste opmerking triggert mij, want er ligt een visie tot 2030 maar er ligt geen hard commitment vanuit BASF tot 2030. En in de risico's staat ook duidelijk genoemd: onenigheid in het samenwerkingsverband of met partners. Dus ik vraag even aan de aan de Gedeputeerde: hoe kijkt hij ernaar om dat risico te mitigeren?

De voorzitter: Gedeputeerde.

Gedeputeerde Satijn: Ja voorzitter, in iedere samenwerking, en we hadden het vrijdag volgens mij even over huwelijken, daar zul we het nu niet meer over hebben, kan natuurlijk altijd wel iets gebeuren. Kijk, tot op heden zie ik in die samenwerking tussen de aandeelhouders geen enkel probleem op dit moment. Wat je alleen nooit kunt voorkomen, dat is natuurlijk met iedere situatie die zich wendt tot de toekomst, is wanneer het mogelijk zou kunnen ophouden. Mijn beeld is dat BASF bestendig wil investeren in deze campus. Alleen, er ligt geen getekend commitment. En ik zie ook in de samenwerking met zowel de UM, dat ze stappen aan het maken zijn. De UM doet dat overigens ook met de Radboud Universiteit, waarin BASF ook vanuit die onderzoekslijn weer geïnteresseerd is. Dus laten we zeggen, de mogelijkheden voor BASF om verder te ontwikkelen in Venlo zoals we dat ook gehoord hebben van hen, die zijn zeker aanwezig. En ik bespeur bij hen op dit moment geen enkele beweging die zou kunnen leiden tot het realiseren van het risico, waar we met z'n allen natuurlijk niet op zitten te wachten.

De voorzitter: De heer Van der Valk.

De heer Van der Valk (SP): Zou het dan niet fijn zijn om dan toch enige vorm van getekend commitment voor elkaar te boksen?

De voorzitter: Gedeputeerde.

Gedeputeerde Satijn: Ja voorzitter, als de heer Van der Valk aan ons vraagt, of aan mij vraagt, van we hebben hier met elkaar vandaag een goede afspraak gemaakt naar de toekomst toe: ga eens na bij BASF of ze ook bereid zijn om langer dan 2025 dat commitment af te geven, dan wil ik daarin best die investering in tijd plegen, ohne Gewähr, zeg ik er wel bij.

De voorzitter: Dank u wel. Dat was ... Nee, de heer Ernst heeft toch nog even een vraag.

De heer Ernst (PVV): Ja, ik begrijp dat het in het kader van de gigantische bedragen die hier vandaag over de tafel vliegen misschien peanuts lijkt, maar ik blijf toch even vissen naar die € 1,5 miljoen. Dat was eigenlijk de enige concrete vraag ook die ik in mijn inbreng heb gesteld. Ik lees hier in de brief die wij vandaag ontvingen: € 3,7 miljoen beschikbaar te stellen voor de Kennis-As, € 2,2 miljoen uit de beleidsintensivering Economie, dat was de eerste tekst in het Statenvoorstel, en € 1,5 miljoen uit de stelpost BCGV, programma Financiën en Overheid. Vervolgens is dit gewijzigd in die € 2,2 miljoen, en daar is het hetzelfde. Alleen, die € 1,5 miljoen wordt nu toegevoegd aan ... Er staat hier € 1,5 miljoen toevoegen aan de stelpost, en vervolgens geeft u € 3,7 miljoen aan bij de vragen CDA, onder punt 1, besluitpunt 6. Hiervan komt € 2,2 miljoen uit bestaande beleidsintensiveringsmiddelen, geen nieuw geld, en € 1,5 miljoen uit de stelpost. Dus ik voeg hem dan toe. Ik haal hem er weer uit. Wat doen we nu met die € 1,5 miljoen? En als we hem uit die stelpost halen, die mijns inziens al opgesoupeerd was, waar komt die € 1,5 miljoen dan vandaan?

De voorzitter: Gedeputeerde.

Gedeputeerde Satijn: Ja voorzitter, ik had dat niet getaxeerd als een vraag van de heer Ernst, dus ik zal hem even beantwoorden. In het oude voorstel zat in besluitpunt 3 ook die € 1,5 miljoen bijdrage voor het Kennis-As-project, dat UCV. En wel in de vorm dat voor UCV € 214.000 nog wat per jaar in de stelpost

BCGV werd geplaatst. Dat is feitelijk die € 1.5 miljoen gedeeld door zeven jaar. Omdat het een stelpost is, gaat dat per jaar. En in besluitpunt 6 werden vervolgens deze middelen totaal uit die stelpost gehaald en ter beschikking gesteld door het UCV. Toen we ook het verzoek kregen van uw Staten om het wat helderder op te schrijven, zijn we in ieder geval fanatiek geweest. Laat ik het daar op houden. En daar hebben we dus aangepast dat we die € 214.000 nog wat uit besluitpunt 3 gehaald hebben. Over UCV wordt nu in het geheel en alleen maar besloten in besluitpunt 6. Daarom is ook die zinsnede aangepast naar toegevoegd en de stelpost. Dat heeft misschien de heer Ernst op het verkeerde been gebracht, en dat was zeker niet onze intentie. We wilden duidelijker zijn. Maar ik heb vandaag gehoord voorzitter, dat we daar nog een hernieuwde poging over moeten inzetten. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Helder meneer Ernst? Dank u wel. Mag ik concluderen dat we dit in één termijn af kunnen ronden? Ja, dat mag. Dank u wel. Dan gaan wij nu over tot stemming over dit stuk, en ik schors even voor enkele ogenblikken zodat de leden die nog niet aanwezig zijn even de zaal in kunnen komen. Over één minuut gaan we stemmen.

[SCHORSING]

De voorzitter: Ik heropen de vergadering. Samen met de Griffie hebben we geconstateerd dat we met 40 Statenleden aanwezig zijn.

De voorzitter: Aan de orde is een stemming over agendapunt G-22-039 GEWIJZIGD Statenvoorstel Brightlands Campus Greenport Venlo – visie en inzet tot 2030. De stemming is geopend. Alle stemmen zijn uitgebracht. Ik sluit dus de stemming. Voorstel is aangenomen met 30 stemmen voor en 10 stemmen tegen.

15 Moties vreemd aan de orde van de dag

De voorzitter: Alle moties zijn gericht aan GS. Dat betekent dat de indiener de motie toelicht. Die krijgt daar een aantal minuten de tijd voor. Vervolgens zal ik het woord geven aan Gedeputeerde Staten en daarna is er eventueel nog gelegenheid om een aanvullende verduidelijkende vraag te stellen door leden van de Staten. Aan de orde allereerst gewijzigde motie vreemd 2940 van de heer Kuntzelaers cum suis inzake 'Eerlijk verdelen'. Daarvoor geef ik het woord aan de heer Kuntzelaers.

De heer Kuntzelaers (PvdA): Dank u wel, voorzitter. De noodzaak om cultuurgelden hier in de provincie eerlijk te verdelen. En met name dan tussen Midden en Noord aan de ene kant en Zuid-Limburg aan de andere kant. Er is al jaren sprake van een mismatch en dat heeft menig College voor dit College al benoemd, bevestigd, aangepakt in verschillende actieplannen. En daar kwam ik achter toen ik de overwegingen voor deze motie moest opzoeken, want ik kon ze copy-pasten uit meerdere inbrengen tot en met acht jaar geleden terug. Want hoewel de effort door het College wel geleverd is, er is inzet gepleegd om die mismatch tegen te gaan, zien we kleine stappen in de goede richting. Maar dat neemt niet weg dat de zorgen van een niet goede verdeling in de toekomst nog steeds blijven bestaan. En dit College bevestigt ook dat er aan gewerkt moet worden. En dat zien we ook terug in de uitgangspuntennotitie zoals we die reeds de afgelopen weken een keer besproken hebben in de commissie CS. Echter, er is te vaak gebleken dat die plannen die gemaakt worden niet dat gewenste effect hebben en dat moet deze keer ook naar een volgende periode anders. En dat bleek ook uit de bijdragen van het CDA, van D66, van GroenLinks en van veel andere partijen in de afgelopen commissievergadering. En daarna is er overleg geweest wat dan de beste optie is naar een mening van deze partijen. En uiteindelijk is daar uitgekomen dat we kiezen voor een ondergrens van 25% over het volle pakket aan middelen en maatregelen die er zijn binnen deze notitie. Dus daarin blijft dan ook nog bewegingsruimte mogelijk voor het College in de uitvoering.

We willen die aanpassingen wel graag nog een keer bespreken. Dus het zou prettig zijn als we in januari, wat de laatste kans is voor de commissie CS, om daar met elkaar van gedachten te kunnen wisselen over

wat dan de implicaties van de uitvoering van deze motie zouden zijn. En wij begrijpen dat er juridisch haken en ogen zijn. Die werden ons ook nog recent goed uitgelegd. Maar we zien ook dat die belemmeringen niet definitieve belemmeringen hoeven zijn, maar dat daar juist wel ook nog kansen liggen om daar een oplossing te realiseren.

En tot slot zijn wij ervan overtuigd dat het mogelijk wat extra werk kost voor het College om dit geheel uit te werken, om dit resultaat te bewerkstelligen. Maar gezien het brede draagvlak voor deze motie is de overtuiging er dat u dit nog, in een goede paar maanden die u in deze periode nog heeft, tot uitvoering kunt brengen en anders, ook omdat het niet gaat over een hoeveelheid geld, maar juist over een verdeelsleutel, dat u ook de ruimte zult krijgen om eventueel op een later tijdstip dat nog tot een goed einde te brengen. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik het woord aan de Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Toorenburg: Voorzitter, dank u wel. Laat ik allereerst zeggen dat ik het heel goed begrijp dat dit signaal wordt afgegeven. Want als ik de motie lees dan kan ik me daar eigenlijk voor een heel groot deel volledig bij aansluiten, want het is heel erg belangrijk dat we op een goede manier de middelen verdelen over de hele provincie omdat wij willen dat iedereen toegang heeft tot kunst en cultuur, juist omdat in onze provincie dat zo waardevol is.

En tegelijkertijd, voorzitter, vind ik het jammer dat ik deze motie toch echt moet ontraden en ik moet dat even goed aan u uitleggen. Het is namelijk in de eerste plaats zo dat je eigenlijk kunt kiezen tussen twee regelingen. Je kunt kijken naar kwaliteit, je kunt kijken naar wie het eerst komt wie het eerst maalt. Wij hebben in de Provincie Limburg niet gekozen voor wie het eerst komt wie het eerst maalt, maar wij hebben gekozen voor kwaliteit. En wij zorgen ervoor in de nieuwe regeling dat we zoveel mogelijk initiatieven helpen om ervoor te zorgen dat ze die kwaliteit kunnen tonen die er is. Er is niet minder kwaliteit in Midden- en Noord-Limburg. Maar als je de regeling helemaal op z'n kop zet door te zeggen eigenlijk gaat het ons er alleen maar om dat er is een soort deelplafond is, dan kan dat juridisch niet. Dus ook al zou ik het graag willen, voorzitter, het kan niet. Zo ik al met een hoop kunst- en vliegwerk misschien ergens een soort drempel in wil leggen, dan ben ik juist heel erg bang dat initiatieven die nieuwe talenten zijn, dat die altijd achteraan zullen komen omdat de gevestigde kunstinstellingen heel goed weten hoe ze een subsidieaanvraag moeten doen. Dus daar ben ik dan bevreesd voor, dat dat uiteindelijk niet lukt. Dus voorzitter ... En bovendien, ik zeg het toch ook. Wij bespreken binnenkort ook een paar stukken die gaan over deze regeling. En wij zien dat we niet alleen steeds beter die verdeling maken, maar hij is ook meer dan 25%. Dus gelukkig werkt het ook. Dus eigenlijk vraagt een deel van de Staten mij een regeling te maken die juridisch niet kan, voor een probleem dat er niet is. En dat is heel jammer, voorzitter, dat ik dat moet zeggen. Dus ik wil natuurlijk heel graag in de komende periode kijken hoe ik ervoor kan zorgen dat we echt tot deze verdeling komen, omdat ik het ook wil. En ik het ook voor elkaar heb gekregen om het in die regelingen te krijgen. De vorige keer en het zal nu weer zo zijn. Maar voorzitter, ik moet een beetje tegengas geven omdat het juridisch niet kan en ook de facto niet het grote probleem is waar we op dit moment mee te kampen hebben.

De voorzitter: De heer Kuntzelaers.

De heer Kuntzelaers (PvdA): Ja, dank u wel, voorzitter. Het is altijd een goed verdedigingsmechanisme van het bestuur als ze zeggen dat het juridisch niet mogelijk is. Maar dan moet dat wel 100% kloppen, dat het juridisch niet mogelijk is. En u weet ook dat subsidiedeelplafonds binnen deze regeling mogelijk zouden zijn om een verdeelsleutel te creëren. Dat kan en dat is juridisch houdbaar. Het enige verschil is dat het niet de voor u gewenste uitkomst zal opleveren. Maar dat is iets anders als juridisch niet houdbaar. Bent u het met mij eens dat subsidiedeelplafonds tot de mogelijkheden behoren in dit voorstel?

De voorzitter: Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Toorenburg: Voorzitter, niet in de regeling zoals wij die in een consultatie met uw Staten hebben besproken en later nog een keer hier in de hele Staten hebben doorgenomen. Dan moet die hele regeling op z'n kop. Dan moeten er een aantal budgetten uit. Eigenlijk moet je hem in tweeën splitsen. Dat gaat ook in tijd enorme problemen opleveren. Dan zullen we straks zien dat bepaalde subsidies niet meer kunnen worden aangevraagd. En dat het nog veel dramatischer wordt in onze provincie, voor een probleem, en ik weet dat dat lastig is en ik weet dat er een ruime meerderheid voor deze motie is. En daarom zal ik het toch moeten uitleggen, voor een probleem dat er de facto ten aanzien van die 25% niet is. Dus u vraagt mij iets te doen wat juridisch niet kan, met een hoop gegoochel misschien iets tot stand brengt, waardoor alles in de vertraging komt en niemand kan de garantie geven dat dit niet controversieel wordt straks en dan staan we voor een regeling, die kunnen we niet afmaken. Wat hebben we dan in deze Provincie... En dan ben ik bang, voorzitter, ik heb hier heel lang voor gestreden, ook toen ik in Den Haag bezig was met de verdeling over het land, dat we ineens zeggen dan moet het maar een regeling worden wie het eerst komt wie het eerst maalt. Nou, dan zijn we misschien wel het lachertje en worden we helemaal niet meer serieus genomen in de verdeling van de middelen. Dat zou mij helemaal angst aan jagen.

De voorzitter: De heer Kuntzelaers.

De heer Kuntzelaers (PvdA): Ja, voorzitter, ik kom toch even terug op de zin 'Het is juridisch niet houdbaar' en dan komma, en dan toch 'maar het zou wel kunnen als we de regeling aanpassen zoals we hem hier besproken hebben'. De vraag is juist om die notitie aan te passen. Om die in januari bij ons terug te brengen. Dus de stellingname die u inneemt dat het juridisch niet houdbaar is, die is incorrect. Ik snap dat het een fijn verdedigingsmechanisme is om die op te werpen, maar het zijn eigenlijk de vervolgargumenten die u wilt aandragen en daar gebruikt u het juridische argument bij. En dat vind ik onprettig, want er ligt wel degelijk een optie met subsidiedeelplafonds om binnen deze regeling tot een oplossing te komen.

De voorzitter: Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Toorenburg: Voorzitter, ik voel gewoon echt mijn intrinsieke motivatie om deze Staten te behoeden voor ongelukken. En die krijgen we als we dit straks doen. Deze hele regeling moet de facto van tafel. We moeten een nieuwe regeling maken, in een beperkte tijd, met verkiezingen die eraan komen. En ik begrijp het signaal zondermeer. Ik wil namelijk ook een goede verdeling. En daar heb ik de vorige keer voor geknokt en ik heb het bereikt. En dat zal in deze nieuwe regeling alleen maar meer worden want ik heb er meer punten ingebracht waardoor dit tot stand kan komen. Maar ik begrijp dat er een wens is...

De voorzitter: Mag ik heel even ingrijpen, mevrouw de Gedeputeerde. Meneer Kuntzelaers, ik vind het eigenlijk een beetje jammer dat u een vraag stelt en dat ik de indruk krijg dat u niet meer naar het antwoord luistert. Dat hebben we niet met elkaar afgesproken, dat zou doodzonde zijn. Ik snap enigszins dat het antwoord u niet bevalt, maar dan heb ik liever dat u dat in een debat doet dan niet meer naar de antwoorden luistert. Dus ik geef u graag even de gelegenheid.

De heer Kuntzelaers (PvdA): Ja, dank u wel, voorzitter, de frustratie die u bij mij ziet en ervaart is dat ook wij ons hebben laten voorlichten over wat de mogelijkheden zijn van deze motie. Daarvan heb ik te horen gekregen dat er wel degelijk een oplossing mogelijk zou zijn. En als het eerste verweer van het College dan is dat iets juridisch niet mogelijk is, terwijl die optie er wel ligt, dan heb ik het gevoel dat er geprobeerd wordt om de Statenzaal te bespelen met juridische argumenten die niet iedereen kan duiden of begrijpen en dan is dus de vraag wie geloof je? En daar zit een frustratie in. Als ik na twee keer die stellingname ingenomen te hebben een derde keer te horen krijg dat het toch juridisch zo is, dan is de frustratie hoog en dan is inderdaad de wens om te luisteren naar het antwoord wat beperkter. En dat is wat u ervaren heeft, namelijk op het moment dat je van tevoren te horen hebt gekregen die mogelijkheden zijn er juridisch wel en het antwoord van het College is dat is niet zo, dan leidt dat tot enige vorm van frustratie aan deze microfoon.

De voorzitter: De Gedeputeerde

Gedeputeerde Van Toorenborg: Voorzitter, de frustratie snap ik, omdat we natuurlijk ook vandaag de moeite hebben gedaan om uit te leggen waarom het niet kan. En dat was niet een fijn verhaal, dat snap ik, in de regeling zoals die voorligt. De heer Kuntzelaers vraagt een hele nieuwe regeling te maken. Dan kan ik een hele nieuwe regeling maken waarin inderdaad misschien wel ergens een deelplafond kan worden gelegd. Maar die nieuwe regeling zal ik nooit op tijd klaar hebben. Dat is mijn grote zorg. En dat we dan vervolgens in de situatie komen dat we hem niet meer kunnen afhechten met elkaar, voor een probleem dat er niet is. En dan staan we straks met al die instellingen, die zo fantastisch werk hebben geleverd, op een achterhoede gevecht. En ik wil u daarvoor waarschuwen. Dat is het enige dat ik wil. Ik wil namelijk bereiken wat ik tot nu toe bereikt heb, namelijk dat er een betere verdeling komt. Ik heb een regeling gemaakt die geconsulteerd is, twee keer. En uiteindelijk is gezegd van nou deze kant kunnen we opgaan. En dan vind ik het gewoon heel jammer dat ik probeer uit te leggen wat de risico's zijn van een uiteindelijk ofwel wie het eerst komt wie het eerst maalt, of een plafond ergens inleggen waardoor we alle andere instellingen die geweldige dingen doen gewoon niet meer kunnen geven wat ze nodig hebben, voor een probleem dat eigenlijk alleen gevoelsmatiger is, en dat deel ik, het is ook een heel belangrijk signaal. Alleen het probleem doet zich gelukkig niet voor. En daarom stribbel ik zo tegen voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Jenneskens.

Mevrouw Jenneskens (D66): Voorzitter, ik merk dat ik een iets ander beeld heb bij of het probleem zich voordoet, want de reden waarom we het de vorige keer hebben kunnen repareren is onder andere door de moties van de heer Kuntzelaers en door slim schuiven in de begroting hebben wij extra geld vrij kunnen maken om uiteindelijk een rechtvaardigere verdeling te krijgen. En dat is de afgelopen acht jaar telkens gebeurd. Dus waar ik naar zoek is, ik begrijp dat hier een klein dispuut ontstaat, maar volgens mij is die wens gedeeld en zit bij de Staten heel sterk de behoefte ... Kijk als die regel straks loopt en die verdeling loopt weer helemaal scheef, wat best ook weer kan zijn om goede inhoudelijke argumenten, dan hebben we ook nog steeds geen middel, behalve weer opnieuw extra geld vrij maken en dingen aan de achterkant bijsturen. Dus wat kan er nu wel om iets meer garanties en zekerheid in te bouwen om te zorgen dat die verdeling eerlijker wordt, want tot dusver hebben we de afgelopen acht jaar gezien dat dat met alle regelingen nog heel vaak niet lukt.

De voorzitter: Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Toorenborg: Ja, voorzitter, vanaf het moment dat we met elkaar dit gesprek aangaan, zoals de laatste ronde, hebben we ervoor gezorgd dat het wel een behoorlijke hoeveelheid was dat naar Midden en Noord ging. Vervolgens hebben we een regeling gemaakt waarin we nog meer knoppen hebben ingebouwd waar we aan kunnen draaien om ervoor te zorgen dat het alleen nog maar meer zal worden. En het is al boven de 25. Dus nu word ik gevraagd om: garandeer tenminste 25. Heb ik nu twee keer gedaan. Nu moet ik een hele regeling op z'n kop zetten, ofwel uit elkaar rukken, die ik niet meer op tijd klaar krijg voor een probleem dat we de afgelopen keren hebben weten te voorkomen. Bij de laatste ronde die we hebben gedaan en in het nieuwe stelsel dat ik aan u heb voorgelegd. Dus dat maakt dat wij uiteindelijk ... Ik zou nog liever willen dat die motie wordt aangehouden. Dat we gaan kijken hoe we ervoor zorgen dat we misschien de middelen die we nog niet erin hebben gezet ... Ik ben natuurlijk wel gaan kijken of we ergens nog wat middelen over hebben. Dat we dat kunnen bewaren voor een eventuele regeling, om te kijken of je dat aan zuiver Midden en Noord zou kunnen geven, indien nodig. Anders moet ik al het geld weer uit deze regeling halen. En dat zou ik gewoon jammer vinden.

De voorzitter: Mevrouw Jenneskens.

Mevrouw Jenneskens (D66): Ja, voorzitter, waar ik nog even wel naar zoek is dat het de afgelopen keren ten dele gelukt is en ik ben enthousiast door de uitgangspuntennotitie omdat daar volgens mij een aantal hele goede uitgangspunten in zitten waarmee we hopelijk op die 25% komen. Maar tegelijkertijd kan het ook zo maar zijn van niet. Dus ik zoek nog wel heel even naar ... Ik ben overtuigd van de goede bedoelingen van de uitgangspuntennotitie, maar het voelt nog niet helemaal comfortabel want het verleden heeft telkens anders uitgewezen. Dus hoe zouden we in die nieuwe verdeling in bijvoorbeeld talenten, lijnen en die tweede lijn en de derde lijn, wat zou er nu wel kunnen om deze Staten meer comfort te geven zonder die regeling op z'n kop te zetten, dat we niet straks weer maar 5 á 10% in Noord en Midden hebben?

De voorzitter: Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Toorenborg: Ja, voorzitter, toch zegt mevrouw Jenneskens wat niet is gelukt. Het is wel gelukt. Dat is het eerste dat ik toch moet zeggen. Kijk naar de regelingen, we hebben gelukkig het hele staatje, hoeveel we hebben verdeeld de afgelopen keer. Daarvoor was dat niet zo. Vervolgens hebben we meer knoppen in werking gezet waardoor we het nog beter kunnen verdelen. Dat is nu het voorstel dat we ter bespreking hebben gegeven. Maar om een garantie erin te zetten, een keiharde garantie, zonder... Dan kan je dus niet meer naar kwaliteit kijken, want je moet een garantie geven. Ja, dan gaat die hele regeling op z'n kop. Daar heb ik ook nooit voor gestreden toen ik in Den Haag werkte en wilde dat middelen naar Limburg gingen. Om te zeggen, weet je, kwaliteit kan me niet schelen, doe maar alleen een hoeveelheid. Dat is ook niet wat u wilt. Ik weet zeker dat dit niet is wat u wilt. U wilt gewoon een goede verdeling. Die is in de laatste ronde geweest. In de regeling die voorligt zijn er nog meer knoppen om aan te draaien waardoor u dat bereikt. Ik kan er absoluut voor zorgen dat alle middelen die niet in die regeling zitten, apart worden gehouden om als het draconische gevolg zich zou voordoen, wat ik niet denk, dat ik altijd nog wat extra geld heb om dan toe te voegen aan initiatieven in Midden en Noord. En daar kan ik dan straks bij u op terugkomen als u de motie zou willen aanhouden. Want ik ben gewoon echt bezorgd dat als we dit doen dat we niet door kunnen en we straks niets hebben. En dat kunnen we al onze instellingen niet aandoen voor een beeld wat eigenlijk strikt genomen niet noodzakelijk is.

De voorzitter: Tot slot, mevrouw Jenneskens.

Mevrouw Jenneskens (D66): Ja, voorzitter, volgens mij delen de Gedeputeerde en ik een heleboel dingen. Alleen het lastige is dus in deze hele systematiek, en ik waardeer de welwillendheid wel, dat we dan eigenlijk hetzelfde gaan doen als de afgelopen keren. Want dan zetten we de tank aan het werk en dan laten we iedereen kwalitatief beoordelen en dan zien we een gat en dan gaan we toch weer bijsturen. En ik had heel graag gewild dat daar andere instrumenten voor mogelijk waren, maar ik begrijp dat dat in deze regeling niet ...

Gedeputeerde Van Toorenborg: Ja, voorzitter, mevrouw Jenneskens heeft een heel terecht punt. Daarom hebben we ook echt een andere regeling gemaakt. We hebben daarin ten aanzien van talentontwikkeling een aparte groep gemaakt. Een aparte groep gemaakt voor de BIS-instellingen. Dus de groep waarin die verdeling zit is ook heel anders. We hebben extra punten erin gezet voor Midden en Noord. We hebben juist iets met een soort kap erop waar niemand aan kan komen voor beginnend talent waar we extra stimuleren. En we gaan de boer op, ook juist in Midden en Noord, om ervoor te zorgen dat die uiteindelijk die middelen krijgen. Dus we doen er alles aan. Alleen u vraagt een garantie. En die garantie die kan ik zo in zo'n tenderregeling, die uiteindelijk over kwaliteit gaat met een gelijkheidsbeginsel juridisch ... Hier spreekt een jurist. Weet je, ik ga niet nat op een regeling. Tenzij ik aan u zeg het kan juridisch niet en u zegt het moet toch. Dan heb ik niet een foute juridische regeling gemaakt. Maar die hebben we dan wel.

De voorzitter: De heer Driessen.

De heer Driessen (Forum voor Democratie): Voorzitter, ik kan het waarderen dat ik een tijd terug hier een mooi debat had met de fractievoorzitter van de PvdA over wat Thorbecke bedoelde met de overheid oordeelt niet over kunst en cultuur. En als ik nu met diezelfde fractievoorzitter van de PvdA hier samen sta te strijden voor een voorstel wat ook wij mede indienen. Want, voorzitter, wat ons betreft zou de overheid inderdaad niet moeten oordelen over kunst en cultuur en dat is wat met deze regeling dan zeker wel gebeurt. En geografisch iets teruggeven zou dan blind en dus ook eerlijk zijn. En ik wil de Gedeputeerde vragen of ze dat niet middels deelplafonds zou kunnen bewerkstelligen aan subsidiëring bijvoorbeeld. Want mijn tweede vraag aan de Gedeputeerde is of zij het met mij eens is dat de overheid ... dat het helemaal niet de plek is van de overheid om te oordelen over de kwaliteit van kunst en cultuur? Dank u wel.

De voorzitter: Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Toorenborg: Voorzitter, daar heeft Forum volkomen gelijk in dat het niet aan de overheid is om te oordelen over de kwaliteit van kunst en cultuur. En daarom hebben we het in Limburg zo slim gedaan door de Cultuurtank te vragen het te doen. Dat doen wij dus als overheid niet, dat doen mensen die kennis van zaken hebben. En zij kijken naar kwaliteit. En we hebben ze gezegd en dat vonden ze, ik durf het best eerlijk te zeggen, niet echt heel erg handig. Ik heb ze gezegd kom niet met iets aan waarin we Midden en Noord niet bedienen. Ze moeten met elkaar kijken naar een structuur waarop we dat recht kunnen doen. We hebben zoveel mogelijk onderzocht hoe dat kan. En daarom zitten al die knoppen in de regeling die wij aan u voorleggen. En daarom kunnen we er dus ook voor zorgen dat uiteindelijk de verdeling rechtvaardig zal zijn, maar in een tenderregeling met een gelijkheidsbeginsel kan ik geen garantie geven. Of u moet tegen mij zeggen we willen geen tenderregeling, we willen wie het eerst komt wie het eerst maalt en dan weet ik wie daar wint. Zuid.

De voorzitter: De heer Kuntzelaers.

De heer Kuntzelaers (PvdA): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik wil toch even vragen aan de Gedeputeerde hoe de verdeling was bij de cultuurplaninstellingen tussen Noord- en Midden- en Zuid-Limburg?

De voorzitter: Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Toorenborg: Voorzitter, de exacte bedragen dat ligt een beetje aan het jaar waarin je kijkt. Het is ongeveer om en nabij de 67% naar het Zuiden en de rest naar Midden en Noord. En dat is iedere keer wat opgeschoven. We hebben natuurlijk te maken met het feit dat we grote instellingen hebben die gevestigd zijn in het zuiden. Denk aan Opera Zuid, denk aan philharmonie zuidnederland. Denk aan het Bonnefantenmuseum. Denk aan het museum in Kerkrade. Die zijn voor een deel ofwel in Zuid gevestigd of ze staan er. Wij hebben wel altijd het gesprek gehad met de grote instellingen die in Zuid zijn gevestigd. Kom niet bij ons aan met een werkplan waarin je alleen maar dingen doet in het zuiden. Je zult ook naar het midden en het noorden moeten. Dus het zit... Als we zeggen 25%, waar gaat u mij dan op afrekenen? Is dat dan ook op het feit dat philharmonie zuidnederland prachtige voorstellingen houdt in het midden en het noorden? Gaat u mij erop afrekenen als het Limburgs museum een geweldig pop-up museum ergens anders heeft? Of kijken we echt alleen maar naar de vestigingsplaats? Dat is een hele mooie perverse prikkel. Dan zeggen we gewoon voortaan we schuiven de vestigingsplaats op en opgelost. Ik begrijp dat de heer Kuntzelaers echt iets heel graag wil en dat het hem frustriert en ik snap dat. Alleen doe dat niet in zo'n regeling.

De voorzitter: De heer Kuntzelaers.

De heer Kuntzelaers (PvdA): Ja, dank u wel, voorzitter. En ik snap dat de Gedeputeerde te voet en te zwaard verdedigt dat zij bijvoorbeeld de vestigingsplaats geen toegevoegde waarde vindt hebben in het cultureel aanbod in de provincie Limburg en toch wordt er altijd gesproken over het vasthouden van makers,

over het vasthouden van producenten, ook in deze provincie. En dat geldt natuurlijk op regionale schaal net zo als dat het geldt op provinciale schaal. En uw stellingname, namelijk dat alle zware grote culturele instellingen hun vestigingsplaats in het zuiden hebben, is dat we daardoor dus ook die scheefgroei zien in de rest van de provincie. En dat we dus niet hoeven te stimuleren dat producenten of makers zich vestigen in andere delen, dat is waar het fout gaat. En daarom kunt u ook geen ondergrens accepteren. En dat is juist wat de Staten proberen te doorbreken. Wij willen juist stimuleren dat ook in Midden- en Noord-Limburg het aantrekkelijk is om je als maker te vestigen, om je als instelling positie te geven. Want als we die verandering kunnen initiëren, dan pas zal het naar de lange termijn succesvol zijn, die spreiding in Limburg.

De voorzitter: Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Toorenburg: Voorzitter, de heer Kuntzelaers vraagt mij niet om het te stimuleren. Hij vraagt mij om het te garanderen in een regeling die op kwaliteit is ingeregeld met een gelijkheidsbeginsel. En voorzitter, dat kan ik niet.

De voorzitter: De heer Kuntzelaers.

De heer Kuntzelaers (PvdA): Ja, tot slot dan. Met deelplafonds voor Noord en Zuid kan het wel en dat is ook de reden waarom ik de motie graag in stemming wil zien en dat we straks ook hopelijk een uitspraak van de Staten krijgen die die gelijke verdeling in een eerlijke manier gaat realiseren.

De voorzitter: Mevrouw Jetten.

Mevrouw Jetten (GroenLinks): Ja, dank u wel, voorzitter. Al een hele discussie vooraf geweest. Ik wil niet in herhaling raken. Maar het feit blijft dat de verdeling, ja dat er gewoon veel meer geld naar Zuid gaat. Dat is gewoon een feit. En u zegt dat u in het plan van aanpak wilt zien dat die instellingen, die in Zuid gevestigd zijn, bijvoorbeeld voorstellingen in Noord doen. Nou is de praktijk dat bijvoorbeeld Opera Zuid wel voorstellingen doet in Eindhoven, maar niet in Venlo, om maar eens iets te noemen. En ook het orkest dat u noemt, ja dat komt één of twee keer per jaar naar het noorden of naar het midden. Dus ik vind dat veel te weinig. Dus mijn vraag is of u dan in dat plan van aanpak bewerkstelligt dat dat sowieso veel meer wordt of kunt u daar dan een minimum aan vaststellen?

De voorzitter: Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Toorenburg: Voorzitter, dat is ook het gesprek dat ik voer. Want ik deel helemaal deze opvatting. Het kan niet zijn dat iemand bijna voor de vorm ergens even is. Dus daarom heb ik ook steeds het gesprek dat het substantieel moet zijn. Je moet echt ook in het midden en noorden volop kunnen genieten van de kwaliteiten van een instelling die toevallig nu eenmaal in het zuiden is gevestigd. Dus ja, dat gesprek voeren we continue en daar rekenen we ze ook op af.

De voorzitter: Mevrouw Jetten.

Mevrouw Jetten (GroenLinks): Ja, dank u wel, voorzitter. En dan nog een vervolgvraag. Ja, inderdaad, u heeft het de hele tijd over kwaliteit. Maar kwaliteit moet ook een kans krijgen. En dat moet groeien. En daarom ook die enorme frustratie over Midden en Noord dat die koek voor Midden en Zuid zo oneerlijk verdeeld is. En ik weet dat u in een vorige Statenvergadering zei dat de koek groter wordt. Ook vanuit landelijk wordt die groter. En daarom kunnen wij Zuid bedienen, hoeft die niet korter en kan Noord en Midden groter worden. Dat zien wij nu niet terug in dit voorstel.

De voorzitter: Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Toorenborg: Ja, voorzitter, dat weten we natuurlijk nog niet, want we hebben een tenderregeling gemaakt die maakt dat mensen een subsidieaanvraag kunnen doen. En we hebben dat nu met gefixeerde bedragen gedaan, juist om ervoor te zorgen dat we nieuw talent kunnen stimuleren. Een speciale groep erin gebouwd waar je niet naar toe kan zakken als je aan mindere criteria voldoet omdat wij juist willen dat je daar beginnend talent, precies wat mevrouw Jetten aangeeft, kunt stimuleren. Dat zit precies in die regeling. Dus dat doen we al. Dat doen we in deze nieuwe regeling die nu voorligt.

De voorzitter: Tot slot, mevrouw Jetten.

Mevrouw Jetten (GroenLinks): Laatste vraag, voorzitter. En vanuit landelijk, kunnen we daar nog wat extra verwachten? Dat zei u toen, dat u daar een sterke lobby naartoe doet.

Gedeputeerde Van Toorenborg: Dat doen we zeker, voorzitter. Daar is ook een laatste toezegging op gedaan dat er meer middelen komen. Dus die lobby die blijft eindeloos gaan. Zo ook de lobby dat we willen dat het Bonnefantenmuseum om kwaliteit in de BIS komt, zodat we heel veel geld dat wij als Provincie naar Bonnefanten moeten doen in andere plekken kunnen steken. Want uiteindelijk voer ik het gesprek en de strijd op basis van kwaliteit en help ik kwaliteit te stimuleren daar waar het nodig is.

De voorzitter: Dank u wel. Meneer Van der Valk.

De heer Van der Valk (SP): Ja, dank u wel, voorzitter. Misschien iets minder cultureel. Maar vroeger had je een feuilleton op televisie 'North and South', waarbij uiteindelijk de noordelingen wonnen met veel sympathie van de wereld en de zuiderlingen redelijk gefrustreerd achterbleven. Is dat risico hier ook aan de orde? Met andere woorden, zou een eerlijke verdeling, wat ik al arbitrair vind, want u noemt dat ook een juridische aspect van dat kan helemaal niet, dan leiden tot een verschraling van Zuid? En is die grens zo hard dan tussen Noord en Zuid? Want ik kan me ook voorstellen dat er heel veel mensen uit Noord- en Midden-Limburg ook gewoon naar de Zuid-Limburgse culturele aanbiedingen gaan. Of heb ik het dan mis?

De voorzitter: Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Toorenborg: Mooi dat weer dat prachtige feuilleton wordt aangehaald. Want de geweldige actrice die daar een rol in speelde is net van de week overleden. Hoe erg was dat. En het is waar, want dat heb ik ook in gedachten. Kijk als ik al mijn geld eruit haal, uit die regeling ... Ik kan dus bijvoorbeeld zeggen: we gaan veel minder geld in die regeling stoppen. Waardoor echt de toonaangevende instellingen van Limburg het misschien niet meer gaan redden. Ik vind het een angstbeeld maar stel je voor dat we dat doen. Dat we zeggen dat een groot gezelschap, dat twee ton nodig heeft om iets te kunnen, er nog maar één krijgt. Ik haal het gewoon weg en maak er een apart kasje voor en geef het aan Midden en Noord. Hebben we dan een winst? Dan gaat het uiteindelijk ten koste van Zuid. En misschien gaan dan wel de prachtige dingen waar onze hele provincie van geniet ten onder omdat we een probleem willen oplossen wat er tot slot niet is.

De voorzitter: Dank u wel. Wij stemmen aan het einde van de vijf moties. Want het is één agendapunt. Dus we gaan eerst alle vijf de moties doen en dan stemmen we over alle vijf de moties. Dat betekent dat ik nu aan de orde stel motie vreemd 2941 Jenneskens, Depondt, inzake internationale studentenstad en provincie. Ik geef daarvoor het woord aan mevrouw Jenneskens.

Mevrouw Jenneskens (D66): Voorzitter, Limburg ligt ver van Den Haag. Maar in het hart van Europa. We zijn de meest internationale provincie van Nederland en we grenzen letterlijk met meer kilometers aan onze buurlanden dan aan de rest van Nederland. En hoewel het ditmaal niet per se ligt aan die mindere treinverbinding van Nijmegen naar Roermond, heeft Den Haag toch wat weinig oog voor hoe het in Limburg ligt. En daarmee helpt men ons niet om de kansen te verzilveren die onze ligging biedt.

Drie weken geleden werd er een motie aangenomen in de Tweede Kamer om de werving van internationale studenten te stoppen. En hoewel die vanwege problemen in de Randstad legitiem lijkt is het dat soort eenheidsworstbeleid dat voor Limburg funest is. Want de Limburgse onderwijsinstellingen verwelkomen meer dan waar dan ook in Nederland internationale studenten. En ook onze Limburgse studenten op MBO, HBO en WO gaan maar al te graag vaak de grens over omdat daar de dichtstbijzijnde of best passende opleiding is. En dan is dat niet alleen omdat we het willen, maar ook omdat we het niet anders kunnen, nodig dat we internationaal onderwijs blijven bieden. Want als de Limburgse instellingen niet meer internationaal kunnen handelen, staat breed en kwalitatief onderwijsaanbod voor de volgende generatie Limburgse studenten keihard onder druk. Dat vindt D66 dood en doodzonde. We hebben als Provincie te veel geïnvesteerd om dit zomaar te laten gebeuren. In het hoger onderwijs, in Venlo, in de campussen, in de samenwerking met de universiteiten, in onderzoek, in hoger onderwijs en op het MBO. We kunnen en willen niet zonder dat internationale denken en handelen. We liggen letterlijk aan die grens. Recent zijn de Limburgse onderwijsinstellingen, ondersteund door gemeenten, gestart met een pleidooi van maatwerk omdat onze situatie anders ligt dan in de Randstad. En hoewel wij als Provincie veel investeren in onze kennisinfrastructuur, is onze Provincie daarin vooralsnog publiekelijk geen partner. Daarom roepen wij het College op zich vierkant achter dit pleidooi te scharen en de wet zowel als partner van de instelling als in alle gesprekken en rollen die wij hebben richting Den Haag, luid en duidelijk te ondersteunen en versterken. Want onze campussen zonder internationale studenten zijn niet bright maar dof. En de komst van internationale studenten is geen onderdeel van het probleem, maar juist onderdeel van de oplossing. Onze Provincie en onderwijsinstellingen behandelen als alle anderen zou daarom grenzeloos dom zijn. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Jenneskens. Dan geef ik het woord aan de Gedeputeerde.

Gedeputeerde Satijn: Dank u wel, meneer de voorzitter. Dank u wel, mevrouw Jenneskens voor de motie. Allereerst wil ik graag even kort stilstaan, ook voor de kijkers thuis, wat hier natuurlijk precies speelt, want dit gaat natuurlijk over maatwerkafspraken in de regio. Met name ook voor de onderwijsinstelling zoals mevrouw Jenneskens dat zojuist heeft gemeld, ten aanzien van de werving van internationale studenten. En omdat Limburg wordt gezien, en ik heb een hekel aan dat woord, als een krimpregio, mogen er natuurlijk afwijkingen en uitzonderingen gemaakt worden. Dat is ook de situatie die op dit moment van toepassing is als het gaat over die werving voor de Universiteit Maastricht. En er is inderdaad een motie ingediend die dit zal verhinderen, als ik het zo mag zeggen. En er is inderdaad een brief uitgegaan die mevrouw Jenneskens zojuist ook benoemde. En gelukkig lag er op 9 december al een reactie van de minister waarin hij feitelijk schetst, vooruitlopend op het debat dat waarschijnlijk in februari gaat plaatsvinden, dat deze maatwerkafspraken met de regio's in stand blijven. En dus verandert er op dit moment niets. En Limburg ligt, zoals mevrouw Jenneskens zegt, best wel ver van Den Haag af, althans zo wordt dat soms door ons gevoeld. Maar Bonn ligt gelukkig een stukje dichterbij Maastricht. Dus we hebben op 13 december tijdens die vrij masculiene bijeenkomst... Ik kijk even naar mevrouw Palmén en mevrouw Jenneskens over de Einstein Telescope waar minister Dijkgraaf was. Daar heeft ondergetekende ook het gesprek gevoerd met die minister, juist om hetgeen u zojuist heeft aangegeven ook bij hem aan te geven dat wij daar belang aan hechten en hebben we hem ook gesproken over het feit of het nu nuttig en noodzakelijk was om naar aanloop van de discussie, die plaatsvindt in februari, nog een extra brief te sturen. En hij heeft heel duidelijk aangegeven dat hij de boodschap goed begrepen heeft. En dat wat hem betreft op dit moment geen verdere actie nodig is. Alleen dat ontslaat ons natuurlijk niet van die mogelijke verplichting van het blijven inzetten op de mogelijkheid voor maatwerkafspraken en daar ook waakzaam op te zijn. Dus als ik mij niet vergis is er deze week nog een procedurevergadering van OCW, waarin alle moties en reacties van het Kabinet worden besproken. We zullen dat dan ook nauwgezet volgen. En op basis daarvan ook met onze partners, het UM en ik heb overigens voor mevrouw Jenneskens... Nu hebben we ook meegenomen, laten we zeggen, de bewegingen van dit College en van ondergetekende, maar ook het aangaan van het gesprek met de minister zoals dat ook heeft plaatsgevonden. Wij doen dat in samenspraak met alle partners. Laten we vooral met elkaar afspreken dat we dit dossier goed met elkaar volgen. Dat ik de approbatie geef dat we deze motie oordeel Staten geven om toch met elkaar waakzaam te blijven dat de afspraken die er zijn, overeind blijven.

De voorzitter: Mevrouw Jenneskens.

Mevrouw Jenneskens (D66): Ja, voorzitter, dank voor de reactie. Het zijn even twee dingen. Het eerste wat mij nogal stoorde in de brief van de minister is dat daar het woord 'vooralsnog' staat. En 'vooralsnog' betekent ook enige tijdelijkheid. Hij komt medio 2023 volgens mij met een integrale visie, daar zit heel veel in en dat is niet alleen voor Limburg relevant. Dat geldt ook voor de Brainport-regio. Juist daar heb je internationale ... Dus ik zou toch wel heel graag iets meer, ja enthousiasme is misschien een raar woord, maar wel ... Ik zou heel graag willen dat de Provincie zich wat pro actiever, ik zou niet willen zeggen activistischer toch wel aansluit om te zorgen dat die mogelijkheden niet alleen blijven, maar ook dat de toekomst en die verre horizon ook met de Einstein Telescope die we onder andere willen, dat u die wel mogelijk gaat maken.

De voorzitter: Gedeputeerde.

Gedeputeerde Satijn: Ja, voorzitter, ik bespeur daarop dat ik na drie dagen debat in de Staten niet meer enthousiast genoeg ben. Nou, laat helder zijn dat wij, en dat heb ik ook geprobeerd duidelijk te maken, in de lijn zitten van de afspraken die er zijn. Die willen we ook zo laten bestaan. Alleen we hebben heel duidelijk met de minister afgesproken wat is nu instrumenteel naar elkaar? We kunnen natuurlijk altijd brieven sturen om brieven te sturen maar we willen gewoon effect hebben. Dat is ook wat u uiteindelijk vraagt. We zitten niet te wachten op allerlei dingen voor de Bühne. We willen vooral met elkaar bewerkstelligen dat hetgeen er is dat dat blijft. Daarvan heb ik misschien te onenthousiast, als ik het zo mag zeggen, van aangegeven wat we vooral blijven doen. Dus we blijven nauw in contact met het ministerie, we blijven in nauw contact met de onderwijsinstellingen UM en de hoge scholen om ervoor te zorgen dat we deze koers met elkaar blijven varen. Dus we volgen gewoon met elkaar datgene wat er gebeurt in Den Haag, dat is inderdaad ver. En we spreken met elkaar af, dat wil ik hier ook toezeggen, maar feitelijk laat ik dat aan uw Staten over, dat we dit met elkaar gewoon blijven volgen en ook inzetten op hetgeen er nu is.

Alleen de minister komt met een brief in februari. En ik kan u niet voorspellen wat er in die brief staat, maar ik kan u wel vertellen, uit het overleg wat ik met hem op 13 december heb gehad, dat hij mij heeft laten weten dat het standpunt vanuit Limburg heel erg duidelijk is. En dat hij daar ook terdege rekening mee houdt met datgene wat hij in februari aan de Tweede Kamer zal laten weten. En meer dan dat heeft hij mij niet kunnen vertellen. Maar ik heb wel de werkafpraak met hem gemaakt dat als het nodig is dat wij ons standpunt nog eens een keer moeten verhelderen bij hem of bij zijn medewerkers, dat wij dat met veel plezier zullen doen.

De voorzitter: Dank u wel. Daarmee zijn wij aan het...Nog niet? De heer Claassen.

De heer Claassen (PVV): Ja, voorzitter, ik heb goed geluisterd naar de woorden van de Gedeputeerde. Ik moest er aan denken dat D66 enige tijd geleden nog een motie wilde indienen om overbodige moties te voorkomen. Maar als ik uw woorden goed beluister is dit eigenlijk een overbodige motie, want het wordt al uitgevoerd, als ik u goed begrijp. U bent er mee bezig en deze motie zal daar verder weinig aan veranderen. Klopt dat?

De voorzitter: Even voor de geschiedschrijving. Het was destijds een initiatief van GroenLinks, niet van D66. Maar die motie was er wel aangekondigd.

De heer Claassen (PVV): Dan bied ik mijn nederige excuses aan GroenLinks aan dat ik ze die voorwerping heb gedaan.

Gedeputeerde Satijn: Ja, voorzitter, volgens mij staan we hier allemaal voor dezelfde zaak en ik heb inderdaad toegelicht wat ik toegelicht heb. We zijn in gesprek met het ministerie. Daar blijven we ook mee in gesprek. Maar nogmaals ik snap ook het gebaar dat we met elkaar willen maken dat we voor dezelfde zaak

staan. Dus ik laat aan uw Staten over hoe ze daarmee omgaan. Maar we zijn er inderdaad mee bezig. Dat is de bevestiging op de vraag van de heer Claassen. Dus voorzitter, dat kan ik daarop zeggen.

De voorzitter: Dank u wel. Daarmee zijn we aan het eind van de bespreking van deze motie. En gaan we naar de derde motie vreemd. Dat is de inmiddels zesde gewijzigde motie vreemd 2942, gewijzigde motie over een kerstvoedselpakket voor iedere Limburger die dat nodig heeft. Ik geef daarvoor het woord aan de heer Wolters Gregório.

De heer Wolters Gregório (SP): Ja, voorzitter, dank u wel. De zes wijzigingen waren niet van tekstuele aard maar alleen maar steeds meer mensen die hem gelukkig mede wilden indienen. Beste collega's, de energiecrisis en de inflatie eisen inmiddels hun tol. Maar dat is niet langer een probleem van de allerarmsten. Want sinds de verruiming van de regeling is het aantal gebruikers van de voedselbank in dit land met 30% gestegen. Het is beschamend dat de rijksoverheid faalt om de verzorgingsstaat in ons land overeind te houden. Maar prachtig om te zien hoe onze inwoners, verenigingen en bedrijven wel solidariteit tonen en massaal in actie komen. Onze wens, en die van inmiddels veel collega's in deze zaal, is om een incidenteel financieel gebaar te maken. En dit om de vele huishoudens jong en oud, alleenstaand of een groot gezin, rondkomend van een bestaansminimum of uit de vroegere middenklasse deze winter wat extra bestaanszekerheid te bieden. En de Gedeputeerde kennende zit zij met een zelfde gedachte. En ik hoop dat dit signaal ook unaniem zal worden gedeeld door Provinciale Staten. Alvast bedankt allemaal.

De voorzitter: Dank u wel. Ik geef het woord aan de Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Toorenborg: Voorzitter, dank. Ik ben blij dat ik na dat gesputter van net, ook weer in de kersgedachte weer heel dicht bij onze Staten kan komen, want het zijn veel zielen, steeds meer zielen en één gedachte. Want precies wat hier vandaag op instigatie van de SP voorligt is iets wat GS vorige week heeft besloten. Maar wat ik nog niet kon vertellen, want we hadden het zo snel besloten, dat we de aanvragen daartoe nog niet netjes binnen hadden. Dus dan kan je iets niet publiceren. Dus we zijn eigenlijk een beetje langs elkaar heen aan het zwemmen met hetzelfde doel. Maar ik moet eerlijk zeggen, wij hadden € 125.000 extra toegezegd aan de voedselbank en daarnaast extra geld aan de kledingbank en extra geld aan Humanitas. Maar we vonden het zo'n goede geste dat PS hier vandaag nog een keer mee komt. Ook al weten we dat er reserves zijn. Maar die zijn soms nodig om bijvoorbeeld nieuwe koelingen te kopen, dus wij geven ze daarin wat ruimte. Maar onze ambtenaren hebben in de kerstgedachte alle portemonnees leeg geschud. En we hebben toch nog € 25.000 gevonden. Dus dit is, hoe heet het ook alweer, een ondersteuning van beleid maar toch even oordeel Staten voor uw boodschap, maar ik kan u zeggen in het kader van de kerstgedachte dit hebben wij samen toch wel weer zo geregeld. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Daarmee komen we bij de vierde motie vreemd. De motie 2943 de heer Van Caldenberg inzake aanvraag huisvesting arbeidsmigranten. De heer Van Caldenberg nu het woord.

De heer Van Caldenberg (SP): Voorzitter, dank u wel. De huisvesting van arbeidsmigranten. We hebben het er al een aantal keren over gehad in deze zaal. En iedere keer constateren we dat we het met z'n allen eigenlijk best wel schandalig vinden hoe het geregeld is, of hoe het vooral ook niet geregeld is in onze provincie. Dat is niet de schuld van het College maar we moeten er wel een keer iets aan gaan doen. We constateren dat heel veel gemeenten met de handen in het haar zitten, er mee worstelen als het gaat over handhaving, vergunningverlening, alles wat er bijkomt. Grote loodsen die er komen, mensen die er worden gehuisvest. We zien de stukken in de kranten vol staan met massa is kassa. En nogal dubieuze huisvesters die de boel niet goed op orde hebben. We zien allerlei illegalen ondermijnende activiteiten die zich overal afspelen. En eigenlijk zou je een keer moeten zeggen nu is het even genoeg. We gaan eerst zorgen dat we de boel op orde maken en dan vervolgens, als we de boel op orde hebben, kunnen we eventuele nieuwe aanvragen overwegen. Het mooie is dat de gemeente Peel en Maas als gemeente in Limburg dit signaal al

een keer eerder heeft afgegeven tijdens de afgelopen algemene beschouwingen in die gemeente. En het zou een goed signaal zijn dat deze Provincie zegt tegen een gemeente, die het lef toont om een tijdelijke aanvraagstop van huisvesting in te dienen, zo iets ondersteunen wij, totdat het goed geregeld is. Totdat we het beleid wat we hebben evalueren en voor elkaar proberen te boksen. Dus vandaar dat we op dit moment die motie willen indienen. Dat is geenszins een oproep om het nooit meer te doen. Maar als we het dan doen dan kun je maar beter zorgen dat je het goed geregeld hebt en laten we ervoor zorgen dat voordat we het goed geregeld hebben niet nog mensen in erbarmelijke omstandigheden erbij <onverstaanbaar> in onze provincie. Dat is niet de bedoeling. Daarom deze motie.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik het woord aan de Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Gaans-Gijbels: Voorzitter, ik neem even de honneurs van collega Roefs waar die elders de Limburgse belangen behartigt. Allereerst, de misstanden moeten keihard worden aangepakt. Dat staat als een paal boven water. De SP vraagt in de motie om een inventarisatie te doen bij een Limburgse gemeente waar ze hulpregelgeving of ondersteuning nodig hebben, in de breedste zin met betrekking tot huisvesting van de arbeidsmigranten. Die inventarisatie die loopt al. De stuurgroep internationale werknemers, waarin alle Limburgse gemeenten vertegenwoordigd worden, waaronder ook door de gemeente Peel en Maas. Die heeft een kennisambassadeur aangesteld en die is precies met die opdracht, waar de SP nu om vraagt, al aan de gang. Hij gaat dat niet alleen inventariseren bij die gemeente. Hij gaat ook verder dan alleen bevragen en bij concrete knelpunten gaat deze persoon ook helpen. Hij is daarmee enkele maanden aan de slag en hij verwacht in september, dus iets na de zomer, met zijn resultaten te komen. En wij willen eigenlijk vragen aan de SP om dat even af te wachten.

Wat betreft de huisvesting van tijdelijke werknemers dat is ook, hoe moet ik het zo zeggen, met reden benoemd als een prioritaire doelgroep in de Limburgse agenda Wonen. En door een rem te zetten op het stimuleren van de bouw van fatsoenlijke huisvesting voor mensen die in Limburg werken, zullen mensen die er toch al zijn vaak via 'verkamering' gehuisvest moeten worden of op andere manieren. Daarmee verergeren we naar mening van het College het probleem en belemmeren we de doorstroming.

We zien ook dat het Rijk hier veel aandacht voor heeft. In het kader van het programma 'Een thuis voor iedereen' identificeert ook het Rijk internationale werknemers als één van de aandachtsgroepen die ook deel zullen gaan uitmaken van de woondeals die het Rijk sluit met de regio's. En wij zitten nu in het traject met het Rijk om hier afspraken over te maken. Dus wat het College betreft is dit niet het moment om op de rem te gaan staan daar waar het de doorstroming van de woningmarkt betreft. En nogmaals stellen wij voor dat u de eindrapportage van de kennisambassadeur even afwacht tot de zomer. Hij zegt september, maar ik zie ook de behoefte van de SP-fractie om dat te versnellen. Dus wij kunnen ook bij die kennisambassadeur er op aandringen of hij daar nog iets in kan versnellen zodat dat inderdaad ook voor de zomer klaar kan zijn.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk even naar de indiener van de motie, hoe even hier mee om te gaan, hoe u erover denkt. De heer Van Caldenberg.

De heer Van Caldenberg (SP): Ja, ik was even een beetje aan het puzzelen over het reglement van orde. Of het nu weer de bedoeling is dat ik daar ga staan of niet, zeg maar.

De voorzitter: Ja, dat is altijd het gepuzzel met moties, want sommige mensen willen u ook een vraag stellen.

De heer Van Caldenberg (SP): Nee, daarom.

De voorzitter: Laten we het een beetje praktisch oplossen. Maar ga uw gang.

De heer Van Caldenberg (SP): Nou ja, kijk wij hebben hier voor de zomer ingezet, dat we dat willen organiseren. En dat is ook gewoon om echt een keer ook vooruit te komen en stappen te maken. Dat is van

belang. Kijk, het liefst voor de zomer. Dat vind ik op zich ... Als we van september iets naar voren kunnen halen vind ik prima. Maar we moeten nu ook gewoon een keer het signaal geven van het is ons menens, het is serieus. En vandaar ook dat we nu gezegd hebben doe nou die tijdelijke stop er ook in. En ik begrijp dat het College dat niet overneemt. En dat vind ik eigenlijk wel jammer. Dat is even kort voor de boeg, dus. Ik weet niet of er mensen mij vragen willen stellen.

De voorzitter: Ja, dan is het praktisch even handig om te wisselen, want als er meer vragen aan de indieners zijn dan aan het College, dan kunnen we beter even andersom doen.
Mevrouw Jetten en, mevrouw Jenneskens had ik sowieso gezien. Mevrouw Jetten.

Mevrouw Jetten (GroenLinks): Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, een tijdelijke stop, wat we er ook over vinden, we hebben arbeidsmigranten. Punt. En die hebben we ook nodig en die hebben we fatsoenlijk te huisvesten. En ik neem aan dat u bekend bent met het Aanjaagteam arbeidsmigranten. Ik weet wie de voorzitter van dat Aanjaagteam was en die aanbeveling ... Je zou ook kunnen zeggen dat elke nieuwe huisvesting als eis heeft dat dat voldoet aan de aanbevelingen van dat Aanjaagteam. Volgens mij heb je dan dit probleem opgelost. Want die stop, ja, dat vind ik bijna onmenselijk, eerlijk gezegd. Dus ik vraag me af hoe de indiener van de motie daarover denkt.

De voorzitter: Even voor de helderheid, want normaal gesproken moet ik dat allebei daar laten doen. Ik heb even voor u gekozen om het hier te doen. Maar doe het wel in één termijn, want het is alleen maar een toelichtende vraag. Ja, meneer Van Caldenberg.

De heer Van Caldenberg (SP): Mevrouw Jenneskens, als het gaat over die aanbevelingen ... Sorry, mevrouw Jetten, ja, ik was een beetje afgeleid door al dat glitter, zeg maar ... Dus, ja precies. Als het gaat over die aanbevelingen van dat Aanjaagteam. Ja, bij onze partij nemen we die graag volmondig over. Dat hebben we ook al een keer eerder in deze zaal hier per motie ingediend. Mijn constatering was toen dat er geen meerderheid in deze zaal was om dat te doen. Dat vind ik heel jammer. Maar ik ben het volstrekt met mevrouw Jetten eens. Ja, we moeten de mensen huisvesten. Maar wat wij eigenlijk niet willen is dat we nog meer vergunningen gaan verlenen voor bedrijven die vervolgens arbeidsmigranten moeten gaan huisvesten en al helemaal niet mensen hier gaan huisvesten die dan vervolgens ergens anders weer moeten gaan werken of andersom over de grens. We zullen dat in die zin grensoverschrijdend moeten aanpakken, maar we kunnen dit niet ongebreideld maar door laten gaan.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Jenneskens, ook graag in één termijn.

Mevrouw Jenneskens (D66): Het is eigenlijk een verhelderende vraag, voorzitter. Er staat hier dat de Provincie geen nieuwe aanvraag en principeaanvraag meer in behandeling neemt. Maar volgens mij is huisvesting veelal, eigenlijk bijna in alle gevallen, een gemeentelijke aangelegenheid. Dus welke rol ziet de heer Van Caldenberg dan voor gemeenten en ik weet dat de heer Kuntzelaers daar zo ook nog naar vraagt. Deelt u onze opvatting dat op het moment dat arbeidsmigranten hier toch zijn, dat er een acute stop opleggen waarschijnlijk voor hun positie, die per definitie al heel erg kwetsbaar is, juist eigenlijk het tegenovergestelde van goed betekent. Dus één is wat moet dan de Provincie doen in relatie tot gemeenten? En ten tweede, hoewel ik zeg maar de overwegingen heel erg deel, is dit niet precies een verslechtering van de positie van de kwetsbare positie waar ze zich sowieso al in bevinden op de woningmarkt.

De voorzitter: De heer Van Caldenberg.

De heer Van Caldenberg (SP): Ja, allereerst de vraag even concreet wat moet de Provincie dan doen? Want hier staat ook vergunningverlening. En veelal is dat een gemeentelijke taak. De Provincie zit daar natuurlijk ook wel eens mee. En we hebben hier Hessing Supervers gehad en daar deed de Provincie aan acquisitie en vervolgens moest er ook nog huisvesting bij gemeenten gerealiseerd worden. Nou, volgens mij

moeten we in ieder geval aan dat soort zaken niet meer actief meewerken en niet meer actief ondersteunen. En op het moment dat er planologisch vanuit de Provincie ondersteuning en medewerking wordt gevraagd bij het realiseren, dan zou dat best wel een keer een pas op de plaats kunnen zijn, vooralsnog. En wat daar ook belangrijk bij is, is dat wij gewoon communiceren naar de gemeenten dat als het aan ons ligt we dat even niet willen. Dat is het antwoord op de eerste vraag.

Als het gaat over de vraag waar mevrouw Jenneskens het over heeft van komen die mensen die hier dan al zijn in de problemen? Daarvan zeggen wij nu juist regel het nu eerst goed voor die mensen die er al zijn. Want dat moeten we doen. Maar voordat je er nog een heleboel nieuwe mensen naartoe gaat halen door eraan mee te werken. Dus regel eerst goed wat niet op orde is, voordat je nog meer problemen eraan toe gaat voegen. Dat is ons verhaal.

De voorzitter: De heer Kuntzelaers.

De heer Kuntzelaers (PvdA): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik maak me toch een beetje zorgen nadat ik het betoog hoor van de heer Van Caldenberg dat hij hier de oorzaak-gevolgrelatie door elkaar haalt. Want in de eerste plaats heeft u een idee hoeveel huisvestingsprojecten er op dit moment lopend zijn? En hoeveel mensen er op dit moment in de vergunningstrajecten zitten in de provincie Limburg?

De heer Van Caldenberg (SP): Dat zijn er best een boel, meneer Kuntzelaers. Daar hoeven we niet over te spreken. En exact weet ik dat niet. Maar het zijn er op dit moment velen. En het gaat ook over veel mensen. Een aantal projecten, net over de grens...De gemeente Venlo waar u zit, net over de grens in Horst aan de Maas, heb je het in bepaalde dorpskernen over 1.500/ 2.000 mensen. Venlo dezelfde getallen, misschien nog wel meer. Peel en Maas grote getallen. Daar gaat het over. Dus er lopen er nogal de nodigen. Maar punt is regel het eerst goed met de plaatsen waar het nu is. Want we zien op heel veel plaatsen dat het niet goed geregeld is. En ga dan verder met het toevoegen.

De voorzitter: Mevrouw Voncken.

Mevrouw Voncken-Janssen (CDA): Meneer Van Caldenberg. Wij hebben hier afgelopen donderdagavond gesproken over de Omgevingsverordening. En die hebben we vrijdagochtend afgetikt.

De heer Van Caldenberg (SP): Zeker.

Mevrouw Voncken-Janssen (CDA): In de wijziging van de Omgevingsverordening staan ook nieuwe strengere normen die per direct ingegaan zijn voor de huisvesting van arbeidsmigranten. Ik begrijp niet goed dat we afgelopen vrijdag daar een klap op gegeven hebben en dat u hier nu vandaag zegt, in dezelfde vergadering, van ik wil per direct een stop. Waarom heeft u dat niet meteen donderdag gezegd.

De voorzitter: De heer Van Caldenberg.

De heer Van Caldenberg (SP): We hebben dat natuurlijk al een aantal keren gezegd. We hebben eerst een keer gezegd van laten we nu integraal die motie Aanjaagteam arbeidsmigranten integraal overnemen. Toen zei mevrouw Voncken van laten we er nog een keer over praten. Laten we dat nog een keer doen. Toen hebben we een motie ingediend één arbeidsmigrant op een kamer. Toen zei mevrouw Voncken laten we er nog een keer over gaan praten. Ik constateer ook dat mevrouw Voncken bij het vaststellen van die Omgevingsverordening daar niet over gepraat heeft. Nu grijpen wij dit moment weer aan. En ik hoop eigenlijk heel erg van harte dat mevrouw Voncken niet nu weer zegt laten we er nu nog een keer over gaan praten. Want dan heeft ze dat moment ook zelf niet genomen om dat te doen. En ik zou ook graag het College willen oproepen om dat een keer te doen.

De voorzitter: Dank u wel. Eén keer. Dat geldt ook voor u, mevrouw Voncken. Het spijt me zeer. In één keer. Ja, dat is bij moties vreemd, het zijn niet mijn regels. Ik heb ze niet bedacht. Dan komen wij bij de vijfde motie, de gewijzigde motie vreemd 29...

Mevrouw Jenneskens (D66) : Voorzitter, ik weet niet precies. Ik heb een vraag over motie, met name over het laatste punt. Eigenlijk aan de indiener of die bereid is om dat te laten vallen. En misschien kan u daar ... Ik denk dat de rest het daar wel over eens is, maar ik weet niet of dat ... Het is gewoon ja of nee.

De voorzitter: Nou laten we het daar even bij houden. Helder wat er gevraagd wordt, meneer Van Caldenberg?

De heer Van Caldenberg (SP): Ja, of we die laatste kunnen laten vallen. Nou wat ons betreft laten we die in ieder geval staan. Kijk als mevrouw Jenneskens een suggestie heeft waarbij de intentie overeind blijft. En voor een partij als D66 aangenamer is om het aan te nemen, dan kunnen we het er over hebben. Maar in ieder geval de intentie is om wel ook een stop in te voeren.

Spreker: Wil je de motie aanpassen?

De voorzitter: Even voor uw helderheid. Mocht er nog een wijziging komen dan moet dat voor het stemmen. Dus dan hoor ik dat straks wel. Dan kan ik nu het woord geven aan de heer Bastiaans in het kader van de motie 'Tot de kleine kern komen'. Meneer Bastiaans, aan u het woord.

De heer Bastiaans (VVD): Dank u wel, voorzitter. Ja, met de nadruk op de kleine kern. Ik hoef hier niet uit te leggen dat de VVD voor kerncentrales is, zelfs onze regering is voor kerncentrales, waar ook D66 deel van uitmaakt, maar die nog niet mee ondertekenen, maar wel hun steun hebben betuigd voor deze motie. Maar het gaat om het feit dat wij natuurlijk al ongeveer drie jaar pleiten met een aantal partijen voor een kerncentrale, op welke schaal dan ook hier in Limburg, om te kijken waar dat mogelijk is. Nou, er zijn onderzoeksrapporten gekomen. Gedeputeerde heeft ook gezegd dat hij daarmee aan de slag wil. Maar iets wat ons bevreest is dat de alliantie waar de Gedeputeerde mee om tafel wil gaan zitten, dat die nog niet voldoende is aangekleed met de juiste partijen en daartoe roept eigenlijk deze motie op, om daar de juiste partijen aan tafel te krijgen om zo ook snelheid te krijgen in het proces. Want we merken met z'n allen, en dat werd net ook gezegd door ik weet even niet meer, over de motie van de voedselpakketten, dat we natuurlijk met energietoelagen zitten. Met deze kerncentrales kunnen we natuurlijk ook weer een beetje baas in eigen huis worden wat betreft de energievoorzieningen in Nederland. En we hebben het gewoon snel nodig. Liefst zo snel mogelijk. En ik beloof u als u hiermee aan de slag gaat dat Gedeputeerde zal uitspreken dat 2030 hier de eerste kerncentrale Small Modular Reactor aan de gang is, althans dat hoop ik.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Bastiaans. Ik geef het woord aan de Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Gaans-Gijbels: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, de heer Bastiaans en de VVD fractie die pompen er zo op het einde van drie dagen debatteren nog wat energie in. En het College kan dat zeer waarderen. Voorzitter, we zijn naar aanleiding van de eerder aangenomen motie als College voortvarend aan de slag gegaan met het onderzoek, nou min of meer de technische kansrijkheid, van kleine kerncentrales, de Small Modular Reactors in Limburg, nou ja, of dat technisch kan. Inmiddels staan we aan de 3:17:23 vooravond van een tweede fase onderzoek. Maar wij zien heel goed de wens van de VVD-fractie om dat eigenlijk te gaan versnellen. Weliswaar zorgvuldig, maar wel te gaan versnellen. Dat zien wij ook. En wij zien dus ook dat wij in Limburg niet alleen die ontwikkeling van de SMR volgen. We zien dat op meer plekken in het land gebeuren. Dus wij zien ook in dat die lijst, waar de motie onder andere toe oproept, benodigd perspectief kan bieden voor bijvoorbeeld ontwikkelaars en investeerders. Dus en ook de partijen voor die alliantievorming, daar gaan wij graag mee in gesprek. Inmiddels is er ook, kan ik mededelen, een externe coördinator aangesteld die ons gaat helpen om dit proces nog meer te versnellen. En met die

externe coördinator, die dus eigenlijk een push moet gaan geven aan die alliantievorming, hopen we tot snel resultaat te komen. 2030, dat heeft onderzoek aangetoond, dat zal helaas niet lukken, want er wordt verwacht dat dat wel iets meer tijd nodig gaat hebben. Tegelijkertijd, voorzitter, en dan sluit ik ook af, blijft het voor de rest wel van belang om een goede balans te vinden tussen enerzijds voortvarend aan de slag gaan, resultaatgericht te werk gaan en anderzijds ook de betrokkenheid van de Limburgers te waarborgen. Voorzitter, wij kunnen deze motie positief appreciëren.

De voorzitter: Dat betekent dus gewoon oordeel Staat. Om de juiste en zuivere lijn even vast te houden. In één termijn een toelichtende vraag van de heer Baneke.

De heer Baneke (GroenLinks): Een toelichtende vraag die uit twee delen bestaat. In de motie wordt geponeerd dat er € 5 miljard beschikbaar is op rijksniveau voor onderzoek, enzovoorts. Nou zijn er in Zeeland een aantal locaties aangewezen waar die € 5 miljard in mijn optiek voor beschikbaar is gesteld. Klopt dat is dan mijn vraag. En mijn tweede vraag is de onderzoeken die in Limburg zijn uitgevoerd over de SMR's hebben aangetoond dat het SMR an sich moeilijk wordt, maar dat er wel een plek is voor mini-SMR's. En dat speelt in deze motie ook een beetje door elkaar. Dus ik zou graag van de Gedeputeerde daar enige reflectie op hebben.

De voorzitter: Dank u wel. Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Gaans-Gijbels: Voorzitter, de eerste vraag over de grote kerncentrales waar het ministerie op inzet. De minister is ingegaan in zijn kamerbrief op de bouw van de grote kerncentrales. De drie plus voor de kern-fanatici onder ons. En hij is nog niet heel erg ingegaan op de kleine ofwel de mini-SMR's. We verwachten dat die daarover in het voorjaar met meer informatie gaat komen. En dan hopelijk ook concreet, nou ja, met misschien onze hulpvraag, hoe hij daarop kan inspelen. Dat zijn nog twee aparte zaken. Primair lag de focus in eerste instantie op die grote kerncentrales. Het tweede punt, sorry meneer Baneke, dat is mij even ontschoten.

De heer Baneke (GroenLinks): Het ging over het feit dat er gedefinieerd werd in SMR's en mini- SMR's. En dat er volgens mij uit het rapport bleek dat SMR's in Limburg moeilijk worden maar dat mini- SMR's wel mogelijk zijn. Maar in de motie wordt alleen over SMR's gesproken.

Gedeputeerde Van Gaans-Gijbels: Ja, wij interpreteren de motie als zowel SMR's als mini-SMR's. Ik denk dat dat ook de insteek is van de heer Bastiaans. Die knikt ook. Dus wij zullen allebei die opties gewoon meenemen in het vervolgonderzoek.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Wolters Gregório. Ook voor u een toelichtende vraag in één termijn.

De heer Wolters Gregório (SP): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik zal drie toelichtende vragen in één termijn stellen.

In de motie staan bij verzoek het College een heel aantal punten opgenoemd en dan zegt de Gedeputeerde: daar staan wij positief tegenover. Mijn vraag is waarom zijn al die punten nog niet door het huidige Aanjaagteam al opgenomen? Want het lijken vrij standaard zaken, overleg met de netbeheerders etc. etc. Dus dat is mijn eerste vraag. De tweede is, er staat marktpartijen zijn geïnteresseerd in het bouwen van een SMR in Limburg of mini-SMR. Welke marktpartijen hebben zich al gemeld? Dat is mijn tweede vraag. En de derde is er staat ook bij na te gaan welke industriële grootverbruikers gebruik willen maken van elektriciteit of warmte uit kerncentrales. Maar gaan wij dan als Provincie wel middelen en kennis steken in kernreactoren bouwen voor industrieel gebruik, maar niet voor huishoudelijk gebruik? Want dat zou natuurlijk heel erg jammer zijn voor alle Limburgse huishoudens dat strakjes Chemelot wel op die energie mag draaien en zij niet. Dat zijn de drie vragen.

De voorzitter: Heldere vraag. De Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Gaans-Gijbels: Voorzitter, de reden dat wij nog niet tot al die stappen waartoe de motie oproept zijn overgegaan is omdat wij een heel zorgvuldig proces met uw Staten hebben afgesproken. Dat wij heel voortijdig van onderzoek naar onderzoek gaan in een stappenplan, zoals die alliantievorming waar we wel al mee begonnen zijn. Maar zo concreet, puntsgewijs nog niet. En het Aanjaagteam waar de heer Wolters Gregório naar verwijst. Ja, we hebben vandaag pas die externe coördinator ook echt de opdracht gegeven. Dus die gaat nu aan de slag.

Als het gaat over het identificeren van de energievraag. Dus er wordt gehint op grootgebruikers of industriële clusters. Dat is omdat wij gewoon zicht willen krijgen op welk type energie er behoefte is. Nou, dat kan op meerdere plekken. Dat kan in Noord-Limburg zijn, dan kan in Zuid-Limburg zijn, in Midden-Limburg. Dat is de reden dat we met al die partijen in gesprek gaan om die energievraag te identificeren.

De voorzitter: Dank u wel. Waren alle drie de vragen...?

Gedeputeerde Van Gaans-Gijbels: Bij mijn weten heb ik die proberen te vatten.

De heer Wolters Gregório (SP): Eigenlijk had ik gevraagd welke marktpartijen zich inmiddels hebben gemeld met interesse.

Gedeputeerde Van Gaans-Gijbels: Er zijn nog geen marktpartijen die zeggen wij willen dat in Limburg gaan bouwen. Er is wel veel belangstelling van hoe staat het met het onderzoek, wanneer kunnen we iets verwachten. Dus er is wel degelijk interesse vanuit de markt, maar er heeft zich niemand gemeld om iets te bouwen, omdat we nog heel ver daar vandaan zijn.

De voorzitter: De heer Loomans had nog een toelichtende vraag in één termijn.

De heer Loomans (Partij voor de Dieren): Ja, u geeft aan dat u de motie niet wilt overnemen, maar een oordeel Staten. Ja. Er zijn steeds meer berichten dat er inmiddels in Europa zoveel projecten lopen voor het opwekken van duurzame energie. Zij het dan dat het nog enige tijd duurt omdat we nu in één keer versneld in zeg maar een energiearmoede terecht gekomen zijn. Dat we op termijn kernenergie helemaal niet meer nodig zouden hebben in Europa. Ik denk dat de energiebedrijven die wij in Nederland hebben daar best een mening over zouden kunnen geven. Bent u bereid om in die consultaties mee te nemen een gesprek met de energiebedrijven of zij op de langere termijn überhaupt de noodzaak van kernenergie in Europa zien?

De voorzitter: Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Gaans-Gijbels: Ja zeker, voorzitter. Wij gaan in het kader van die alliantievorming ook veel kennis ophalen. En wij zullen zeker ook met deze partijen in gesprek gaan. Het uitgangspunt van het College is dan ook, wat ik ook in de richting van de heer Loomans kan zeggen, primair erop gericht om in 2030 de klimaatdoelstelling te halen met wind en zon. Maar we weten ook dat de energievraag de komende jaren existentieel gaat groeien. En ik heb dat ook eerder getracht ... Nou ja, we zoeken naar een passende energiemix. En we kunnen daartoe ook niets uitsluiten.

De voorzitter: Dank u wel. Daarmee zijn we aan het eind van de beraadslaging van agendapunt Moties vreemd aan de orde van de dag.

Gaan wij over tot stemmingen. Ik kijk even of wij in één keer tot stemmen over kunnen gaan. Dat is het geval. Ik kijk even een minuutje of we compleet zijn.

[SCHORSING]

De voorzitter: Je moet hier altijd scherp zijn. Iedereen zit op de juiste plek? Helemaal goed. Dan heropen ik nu de vergadering. Gaan we over tot stemming over de vijf moties vreemd aan de orde van de dag. Als eerste breng ik in stemming de gewijzigde motie vreemd 2940 Kuntzelaers cum suis inzake Eerlijk verdelen. De stemming is geopend. Ik mis nog één stem. Alle stemmen zijn uitgebracht. De stemming is gesloten. Deze motie is aangenomen met 24 voor en 16 tegen. Komen we bij de gewijzigde motie vreemd 2941 Jenneskens cum suis inzake Internationale studentenstad en provincie. Er is een stemverklaring van de heer Claassen.

De heer Claassen (PVV): Ja voorzitter, gehoord ook de reactie van de Gedeputeerde vinden wij dit een overbodige motie. Om te voorkomen dat bij een volgende gelegenheid twee feestzalen vol zitten met linkse adepten die de Europese Unie steunen, want dat is het gevolg van het beleid van nog meer buitenlandse studenten naar Maastricht halen, dat gaat niet opschieten, om te voorkomen dat onze studenten nog slechter Nederlands spreken dan dat ze nu doen, laten we focussen op het Nederlandstalig onderwijs om te voorkomen dat dadelijk alle bachelors ook nog in het Engels worden aangeboden terwijl iedereen uit Margraten, Eijsden en omstreken komt, om dat hele verhaal te voorkomen, zullen wij tegen deze motie stemmen.

De voorzitter: Dank u wel. Geen andere stemverklaringen. Dan is de stemming nu geopend. Ik mis nog één stem. Even allemaal kijken of u uw stem heeft uitgebracht. Ja, dat is nu het geval. De stemming is gesloten. Deze motie is aangenomen met 25 voor en 15 tegen. Komen we bij de derde motie. Dat is de 6e gewijzigde motie vreemd 2942 Wolters Gregório cum suis inzake Een kerstvoedselpakket voor iedere Limburger die dat nodig heeft. Een stemverklaring van de heer Claassen.

De heer Claassen (PVV): Ja voorzitter, wij zullen voor deze motie stemmen, maar wij missen eigenlijk in het van mening zijnde dat de oorzaak van de ellende dat die wachtrijen zo ellendig lang zijn komt door het opgelegde beleid van de huidige regering. En de toekomst zal nog erger worden, omdat vandaag bekend is geworden dat de ongekozen volksvertegenwoordigers van de Europese Unie hebben besloten dat wij nog meer geld moeten gaan betalen voor ons energiegebruik. Het wordt alleen maar erger. De kerstgedachte is prachtig maar laten we alvast geld reserveveren voor volgend jaar, want dan zal het nog meer zijn. De rijen zullen alleen maar toenemen als het huidige beleid van de huidige regering doorgezet zal blijven worden.

De voorzitter: Dank u wel. Daarmee geen andere stemverklaringen. Is de stemming nu geopend. Er mist nog één stem. Ja, de stemming is gesloten. Deze motie is unaniem aangenomen. Komen we bij de gewijzigde motie vreemd 2943 Van Caldenberg inzake Aanvraagstop huisvesting arbeidsmigranten. Ik vermoed een paar stemverklaringen. De heer Kuntzelaers.

De heer Kuntzelaers (PvdA): Ja, dank u wel voorzitter. De Partij van de Arbeid zal tegen deze motie stemmen omdat we ervan overtuigd zijn dat een stop op huisvesting de problemen voor de mensen die hier komen werken alleen maar gaat vergroten, de problemen in wijken alleen maar gaat vergroten, en de leefomstandigheden waaronder mensen hier worden gehuisvest er alleen maar slechter op zouden worden als we geen fatsoenlijke nieuwbouw doen. En ik hoop dat de SP toch nog tot inzicht komt en zelf ook tegen deze motie stemt.

De voorzitter: Mevrouw Jetten.

Mevrouw Jetten (GroenLinks): Ja, dank u wel voorzitter. Ja, daar kan GroenLinks zich grotendeels bij aansluiten. De Gedeputeerde heeft ook gevraagd om deze motie aan te houden. GroenLinks is voor fatsoenlijke huisvesting, maar wij zijn heel erg bang dat door deze stop de positie van arbeiders en migranten verzwakt en verslechtert, dus daarom stemmen wij tegen.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Jenneskens.

Mevrouw Jenneskens (D66): Voorzitter, ik sluit me helemaal aan bij de vorige twee.

De voorzitter: Dank u wel. Dan is de stemming nu geopend. De stemming is gesloten. Deze motie is verworpen met 8 stemmen voor en 32 tegen. Tot slot de 2e gewijzigde motie vreemd 2947 Bastiaans cum suis inzake Tot de (kleine) kern komen. Ook hier ... Mevrouw Jenneskens.

Mevrouw Jenneskens (D66): Ja, voorzitter, D66 zal voor deze motie stemmen. Dat doen wij omdat we denken dat als we het klimaatprobleem serieus nemen, en ook de energierekening van alle Limburgers en de kosten die daarmee gemoeid zijn, we alle initiatieven moeten aangrijpen. Dat betekent niet dat we ook maar een staaltje minder energie verwachten in onze RES'sen, want ook daar, juist tot 2030, moeten we alles aan doen. Maar ook daarna ligt er een grote opgave, en daarom zijn wij voor om nu te doen wat niet kan wachten.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Meziani.

De heer Meziani (CDA): Ja voorzitter, wij willen een schorsing vragen voor vijf minuten.

De voorzitter: Een schorsing voor vijf ... Mag ik even kijken, want de heer Wolters Gregório heeft nog een stemverklaring. Dan doe ik die nog eerst en dan schors ik even voor vijf minuten. De heer Wolters Gregório.

De heer Wolters Gregório (SP): Dank u wel voorzitter. Omdat wij van mening zijn dat dit huis zich als eerste sterk zou moeten maken voor een energietransitie voor onze Limburgse huishoudens, en op beleid waar nog geen vraag is vanuit de markt voor deze consultatie, zullen wij tegenstemmen.

De voorzitter: Dank u wel. Ik schors de vergadering voor een paar minuten met het verzoek om allemaal in de zaal te blijven, want zodra het overleg is afgerond, gaan we meteen over tot stemming.

[SCHORSING]

De voorzitter: Dames en heren, mag ik u vragen uw plaatsen in te gaan nemen, dan gaan we stemmen over de laatste motie, van dit jaar zelfs. Dank u wel. Bijna iedereen zit. Ik kijk even of we wederom allemaal op de juiste plek zitten. Als de heer Claassen ook even zijn plaats gaat innemen, dan ... Mevrouw Werrij.

Mevrouw Werrij-Wetzels (CDA): Voorzitter, nog een stemverklaring dan namens de CDA-fractie. Wij twijfelden een beetje over de motie omdat wij aanvankelijk hebben gezegd: wij kiezen voor de lijn die het Rijk insteekt. We gaan samen met het Rijk, zoals ook in die mededeling portefeuillehouder staat. De Gedeputeerde zegt: de motie ondersteunt de lijn die we nu gaan uitvoeren, om in ieder geval niet alleen te gaan maar samen te gaan zoeken. Wat wij graag zouden willen, is dat in ieder geval in de eerste cyclus van het komend jaar deze fundamentele vragen opnieuw ter discussie worden gesteld, daar waar het gaat over wel of geen overheidshandelen c.q. laten we dit over aan marktpartijen of vinden we ten principale dat we deze energiestructuren ook in overheidshanden moeten houden, en een discussie over zoekgebieden versus locaties zoals ze in deze motie staan. Dan zullen wij voor deze motie stemmen.

De voorzitter: Dank u wel. Daarmee zijn we aan het einde gekomen. Gaan we nu stemmen over deze motie. Aan de orde, de 2e gewijzigde motie vreemd 2947 Bastiaans cum suis inzake Tot de (kleine) kern komen. De stemming is geopend. Er missen nog twee stemmen. De stemming is gesloten. Deze motie is aangenomen met 27 stemmen voor en 13 stemmen tegen.

Dames en heren, daarmee zijn wij aan het einde gekomen van de langste Statenvergadering die wij dit jaar hebben gehad, namelijk drie dagen. Misschien mag ik nog even van de gelegenheid gebruikmaken om nog een paar laatste stichtelijke woorden tot u te spreken. Ik zal het heel kort houden want het is al laat. Na een bewogen jaar sluit ik nu bijna de laatste bijeenkomst van het Limburgs parlement af, maar niet voordat ik me nog eventjes tot u richt voordat we samen de lampen uit gaan doen. We hebben het afgelopen jaar behoorlijk te stellen gehad met een heleboel zaken die buiten allemaal spelen, heel veel zorgen die mensen allemaal hebben, en waar we met z'n allen gepoogd hebben om zo veel mogelijk te doen wat in onze macht zit. Dat heeft ook heel veel van u allemaal gevraagd, en ik ben u daar zeer erkentelijk voor dat u dat met ongelofelijk veel enthousiasme, en ook heel veel passie en inzet, gedaan heeft. Een parlement en een organisatie die zich hebben laten zien, en die ook echt hebben laten zien dat ze elkaar nodig hebben. We hebben ook heel veel aan elkaar gehad. U heeft heel veel aan de organisatie gehad, en de organisatie ook aan de duidelijkheid die de Staten hebben meegegeven. Soms was dat inderdaad in kleine adviezen. Soms ging het heel erg breed en uitgesproken zoals bijvoorbeeld bij het hele debat rondom, en de voorbereiding rondom, Maastricht Aachen Airport. Dus die wisselwerking heeft ons ook heel veel gebracht samen. Voor een aantal leden van uw Provinciale Staten is het de laatste kerst in deze zaal, tenminste als volksvertegenwoordiger. Weet dat uw inspanningen enorm gewaardeerd worden. U heeft ook niet stilgezeten. U heeft dit jaar 16 keer kunnen vergaderen. Er zijn 144 moties ingediend, 39 amendementen, en 110 sets van schriftelijke vragen. Dames en heren, de tijd vliegt. Het jaar is snel voorbijgegaan, maar het heeft ons allen gebracht waar we nu staan. En voordat ik de vergadering ga sluiten, wil ik van deze gelegenheid gebruikmaken om het gehele bodeteam ongelofelijk hartelijk te bedanken voor hun ondersteuning in het afgelopen jaar. We zijn ook regelmatig ongelofelijk op het laatste moment geholpen door de hele technische dienst, en door de helpdesk die ons het hele jaar door echt geholpen hebben om te komen waar wij elke keer wilden staan. Dus ook aan hen ongelofelijk dankjewel. En er zouden geen voorstellen in uw richting gekomen zijn, ook niet van dit College, als wij niet allemaal enorm ondersteund waren door een groot apparaat dat op alle mogelijke terreinen ons van de beste adviezen heeft voorzien, en gezorgd heeft dat alle voorstellen ook in uw richting gesteund konden worden en dat we er dagelijks mee wilden werken. Dus ook hen wil ik ongelofelijk bedanken voor hun ongelofelijke inzet dit jaar. En als we dan toch zo scherp zijn: er zou geen enkel voorstel in uw richting gekomen zijn zonder de Griffie. En ik ben ze zeer erkentelijk want ze hebben mij regelmatig enorm uit de brand geholpen met de juiste adviezen. Chapeau, dank jullie wel. En tot slot, ook de leden van het College en uw Staten ontzettend bedankt voor uw inzet het afgelopen jaar. Jullie zijn er nog niet. In maart zijn pas de verkiezingen, dus we zien elkaar in het nieuwe jaar in ieder geval terug. Maar ik wil u allen, en via u ook alle mensen thuis en alle mensen die het gesteund hebben, ook elke keer de enorme inzet van de pers, ontzettend bedanken. Maar ik wil u allen prachtige dagen toewensen en een heel mooi begin van het nieuwe jaar. Let op uw gezondheid. Ik hoop het nieuwe jaar allemaal in goede gezondheid. Let een beetje op elkaar en geniet van de dagen die komen gaan. Dank jullie wel. De vergadering is gesloten.

(Einde van de vergadering om 22.19 uur)

De notulen van de vergadering van 19 december 2022 zijn door Provinciale Staten goedgekeurd in hun vergadering van 10 februari 2023.

Dhr. mr. A.O.J. Pregled, griffier

Dhr. E.G.M. Roemer, voorzitter